HERBERT GEORGE WELLS

Neviditelný

AUDIOKNIHY CZ · AUDIOKNIHYCZ.CZ

Groteskní romance

H. G. Wells

Kapitola první. Příchod podivného cizince

Cizinec přišel začátkem února, jednoho zimního dne, v kousavém větru a hustém sněžení, posledním toho roku. Šel pěšky přes pahorky od železniční stanice v Bramblehurstu a v ruce v tlusté rukavici nesl malý černý cestovní kufřík. Byl zachumlaný od hlavy až k patě a krempa měkkého plstěného klobouku mu zakrývala celý obličej až na lesklou špičku nosu. Sníh se mu navršil na ramenou a na prsou a i na zavazadle, které nesl, vytvořil bílý hřebínek. Do hostince U Dostavníku a koní se vpotácel spíš mrtvý než živý a mrštil kufříkem na zem. „Oheň," zvolal, „ve jménu lidského milosrdenství! Pokoj a oheň!" V šenku dupal a setřásal ze sebe sníh a potom šel za paní Hallovou do jejího pokoje pro hosty, aby se dohodli. A s tímhle krátkým úvodem – s tímhle a s párem zlaťáků hozených na stůl – se v hostinci ubytoval.

Paní Hallová rozdělala oheň a nechala ho tam, zatímco mu šla vlastníma rukama připravit jídlo. To, že se v zimě v Ipingu zastaví host, bylo neslýchané štěstí, natož host, který „nesmlouvá", a ona byla odhodlaná ukázat, že si takové štěstí zaslouží. Jakmile se slanina pěkně pekla a liknavá služka Millie byla několika obratně zvolenými projevy opovržení trochu popohnána, odnesla do pokoje ubrus, talíře a sklenice a začala prostírat s největší parádou. Oheň už vesele plápolal, a přesto s překvapením viděla, že návštěvník má pořád na sobě klobouk i kabát. Stál k ní zády a díval se z okna na sníh, který padal na dvůr. Ruce v rukavicích měl sepjaté za zády a zdálo se, že je hluboce zamyšlený. Všimla si, že tající sníh, kterým měl ještě poprášená rame-

na, kape na její koberec. „Smím vám vzít klobouk a kabát, pane," řekla, „a pořádně je usušit v kuchyni?"

„Ne," řekl, aniž se otočil.

Nebyla si jistá, jestli ho dobře slyšela, a chystala se otázku zopakovat.

Otočil hlavu a podíval se na ni přes rameno. „Raději si je nechám na sobě," řekl důrazně a ona si všimla, že nosí velké modré brýle s postranními skly a že mu přes límec kabátu padají husté licousy, které mu úplně zakrývají tváře i obličej.

„Dobrá, pane," řekla. „*Jak* je libo. Za chvilku se tu ohřeje."

Neodpověděl a znovu od ní odvrátil tvář. Paní Hallová cítila, že její pokusy o rozhovor přicházejí nevhod, a tak rychle a úsečně doprostřela stůl a vyklouzla z pokoje. Když se vrátila, stál tam pořád jako z kamene, s nahrbenými zády, s vyhrnutým límcem a se sklopenou krempou, ze které kapalo a která mu úplně skrývala obličej i uši. Postavila vejce se slaninou na stůl dost důrazně a spíš na něj zavolala, než řekla: „Oběd je na stole, pane."

„Děkuji," řekl v tutéž chvíli a nepohnul se, dokud nezavírala dveře. Pak se prudce otočil a přistoupil ke stolu s jakousi dychtivou rychlostí.

Když šla přes šenk do kuchyně, uslyšela zvuk, který se v pravidelných intervalech opakoval. Ťuk, ťuk, ťuk – zněl tak, jako když se lžička rychle míchá v misce. „Ta holka!" řekla si. „A hele! Úplně jsem na to zapomněla. Tak dlouho se s tím loudá!" A zatímco sama dotloukala hořčici, vyťala Millii pár slovních šlehů za přehnanou pomalost. Ona uvařila šunku s vejci, prostřela, všechno zařídila, a Millie (to je mi pomoc!) dokázala jen zdržet hořčici. A on nový host, co chce zůstat! Pak naplnila hořčičku, jaksi důstojně ji postavila na zlato-černý čajový tácek a odnesla ji do pokoje.

Zaklepala a bez meškání vstoupila. Jak otevřela, host se rychle pohnul, takže zahlédla jen cíp čehosi bílého, co mizelo za stolem. Vypadalo to, jako by něco sbíral z podlahy. Praštila hořčičkou o stůl a všim-

la si, že svrchník a klobouk už jsou odložené na židli před krbem a že z páru mokrých bot hrozí její ocelové mřížce rez. Rozhodně k těm věcem přistoupila. „Teď si je snad můžu vzít a osušit," řekla hlasem, který nestrpěl odmlouvání.

„Klobouk nechte," řekl host tlumeným hlasem, a když se otočila, viděla, že zvedl hlavu a sedí a dívá se na ni.

Chvíli nad ním stála s pootevřenými ústy, příliš překvapená, aby promluvila.

Přes dolní část obličeje si držel bílou látku – byl to ubrousek, který si přinesl – takže ústa a čelist měl úplně schované; proto měl tak tlumený hlas. Ale paní Hallovou to nevyděsilo. Vyděsilo ji to, že celé čelo nad modrými brýlemi mu zakrývalo bílé obinadlo a další mu překrývalo uši a nenechávalo z obličeje odkryté nic kromě růžového, špičatého nosu. Byl jasný, růžový a lesklý, přesně tak jako od začátku. Měl na sobě tmavohnědou sametovou bundu s vysokým černým límcem s plátěnou podšívkou, vyhrnutým kolem krku. Husté černé vlasy, které unikaly dolů a mezi křížícími se obvazy, trčely v podivných copech a růžcích a dodávaly mu ten nejpodivnější vzhled, jaký si lze představit. Ta zabalená a obvázaná hlava se tak nepodobala tomu, co očekávala, že na okamžik ztuhla.

Ubrousek neodložil, dál ho držel – teď viděla, že hnědou rukou v rukavici – a zpoza nečitelných modrých brýlí ji pozoroval. „Klobouk nechte," řekl, naprosto zřetelně skrz bílou látku.

Nervy se jí začaly vzpamatovávat z toho šoku. Položila klobouk zpátky na židli u krbu. „Nevěděla jsem, pane," začala, „že –" a rozpačitě se zarazila.

„Děkuji," řekl suše, pohlédl z ní na dveře a pak znovu na ni.

„Hned vám je dám pořádně osušit, pane," řekla a odnášela jeho šaty z pokoje. Ve dveřích se ještě jednou ohlédla na jeho hlavu obvázanou do bílého a modré brýle; ale ubrousek měl pořád před obličejem. Když za sebou zavírala dveře, lehce se otřásla a tvář jí výmluvně prozrazo-

vala překvapení a zmatek. „*Jakživa*," zašeptala. „No tohle!" Šla tiše do kuchyně a byla tak zamyšlená, že se Millie ani nezeptala, co to zase provádí, jakmile tam vešla.

Host seděl a poslouchal její vzdalující se kroky. Než si odložil ubrousek a pokračoval v jídle, tázavě pohlédl k oknu. Vzal si sousto, podezřívavě pohlédl k oknu, vzal si další sousto, pak vstal, vzal si ubrousek do ruky, přešel pokojem a stáhl roletu až k vrchnímu okraji bílého mušelínu, který zacláněl spodní tabulky. Místnost se tím ponořila do pološera. Potom se s uvolněnějším výrazem vrátil ke stolu a k jídlu.

„Chudák měl asi nějakou nehodu nebo operaci nebo tak něco," řekla si paní Hallová. „A ty obvazy – to mě teda vyvedly z míry, přisámbůh!"

Přiložila na oheň, rozložila sušák na prádlo a natáhla na něj cizincův kabát. „A ty brejle! Vždyť vypadal spíš jako potápěčská helma než jako člověk!" Pověsila mu šálu na roh sušáku. „A celou tu dobu si držel přes pusu tenhle kapesník. Mluvil přes něj! … Snad má zraněnou i pusu – třeba."

Otočila se jako někdo, komu něco náhle vytanulo. „Pro živého boha!" řekla a odskočila k jinému tématu, „ty brambory *jsi* ještě pořád neoloupala, Millie?"

Když šla paní Hallová sklidit cizincův oběd, potvrdila se jí domněnka, že musel mít při té nehodě, kterou si pro něj vymyslela, poraněná i ústa, protože kouřil dýmku a po celou dobu, co byla v pokoji, si ani jednou neuvolnil hedvábnou šálu, do níž měl zahalenou dolní polovinu obličeje, aby si přiložil náustek k rtům. A nebylo to zapomnětlivostí, protože si všimla, jak na ni pohlédl, když mu dýmka dohořívala. Seděl v koutě zády k rolete okna a mluvil teď – když se najedl, napil a byl pohodlně prohřátý – s menší útočnou úsečností než předtím. Odlesk ohně dodával jeho velkým brýlím jakési červené oživení, které jim dosud chybělo.

„Mám nějaká zavazadla," řekl, „na nádraží v Bramblehurstu," a zeptal se jí, jak by si je mohl nechat poslat. Zdvořile sklonil obvázanou hlavu, aby potvrdil, že jejímu vysvětlení rozumí. „Zítra?" řekl. „Nedá se to přivézt rychleji?" a vypadal docela zklamaně, když mu odpověděla: „Ne." Je si tím opravdu jistá? Není tu žádný muž s povozem, co by zajel?

Paní Hallová rozhodně nic proti tomu neměla, odpověděla na jeho otázky a rozvinula hovor. „Je to strmá cesta přes pahorky, pane," řekla v odpověď na otázku o povozu; a pak se chopila příležitosti: „Právě tam se před rokem nebo o něco víc převrátil kočár. Jistý pán tam přišel o život, a kočí k tomu. Nehody, pane, se stávají ve vteřině, že?"

Ale host se nedal tak snadno vtáhnout. „To ano," řekl přes šálu a klidně ji pozoroval skrz neproniknutelné brýle.

„Ale trvá dost dlouho, než se z toho člověk uzdraví, co? … Měla jsem synovce, Toma, zrovna si pořezal ruku o kosu, upadl na ni na seníku, a bodejť ne! Tři měsíce byl obvázanej, pane. To byste nevěřil. Mně to natrvalo nahnalo hrůzu z kosy, pane."

„Tomu docela rozumím," řekl host.

„Jednu dobu se bál, že bude muset na operaci – tak mu bylo zle, pane."

Host se krátce zasmál, štěknutím, které jako by si v ústech ukousl a udusil. „*Opravdu*?" řekl.

„Opravdu, pane. A pro ty, co ho museli ošetřovat, to žádná legrace nebyla, a já ho ošetřovala – sestra byla totiž pořád zavalená s těmi svými drobečky. Byla práce ty obvazy přikládat, pane, a zase sundávat. Takže jestli si můžu dovolit tolik říct, pane –"

„Donesla byste mi sirky?" řekl host naprosto úsečně. „Vyhasla mi dýmka."

Paní Hallová se rázem zarazila. Bylo to od něho rozhodně nezdvořilé, když mu všechno řekla, co pro něj udělala. Chvíli po něm lapala po dechu a vzpomněla si na ty dva zlaťáky. Šla pro sirky.

„Děkuji," řekl stroze, když je položila, a otočil se k ní ramenem a znovu zíral z okna. Bylo to opravdu příliš odrazující. Zjevně byl na téma operací a obvazů citlivý. Nakonec si tedy přece nedovolila „tolik říct". Ale jeho odbyvatelský způsob ji podrážděl a Millie si to to odpoledne vyžrala.

Host zůstal v pokoji pro hosty až do čtvrté hodiny, aniž dal sebemenší záminku k vyrušení. Po většinu té doby byl úplně v klidu; vypadalo to, že v houstnoucí tmě sedí a kouří v záři ohně – snad podřimuje.

Zvídavý posluchač by ho byl jednou nebo dvakrát slyšel u uhláku a asi pět minut bylo slyšet, jak chodí sem a tam po pokoji. Vypadalo to, že si pro sebe něco mumlá. Potom křeslo zavrzalo, jak si zase sedl.

Kapitola druhá. První dojmy pana Teddyho Henfreyho

Ve čtyři, když už se dost setmělo a paní Hallová sbírala odvahu, aby šla hosta zeptat, jestli nechce čaj, přišel do šenku Teddy Henfrey, hodinář. „Panečku, paní Hallová," řekl, „to je ale hrozný počasí na tenký boty!" Venku padalo sněhu stále víc.

Paní Hallová souhlasila a pak si všimla, že má s sebou brašnu. „Když už jste tu, pane Teddy," řekla, „byla bych vám vděčná, kdybyste se podíval na ty starý hodiny v pokoji pro hosty. Chodí, bijou pěkně a vesele; jenže hodinová ručička nedělá nic jinýho, než že ukazuje na šestou."

A šla napřed k pokojovým dveřím, zaklepala a vstoupila.

Jak otvírala dveře, viděla, že host sedí v křesle před ohněm, zdá se, že podřimuje, s obvázanou hlavou nachýlenou na stranu. Jediným světlem v pokoji byla rudá záře z ohně – která mu osvětlovala oči jako červené železniční návěsti, ale sklopený obličej nechávala ve tmě – a skromné zbytky dne, jež dovnitř padaly otevřenými dveřmi. Všechno jí připadalo zarudlé, stinné a neostré, tím spíš, že právě předtím zapalovala lampu v šenku a oči měla oslněné. Ale na vteřinu se jí zdálo, že muž, na kterého se dívá, má obrovská ústa dokořán – nesmírná a nemožná ústa, která pohlcují celou dolní polovinu obličeje. Byl to vjem jediného okamžiku: hlava obalená bílým, obludné brýlové oči a pod nimi to obrovské zívnutí. Pak se pohnul, trhl se v křesle a zvedl ruku. Doširoka otevřela dveře, takže se v pokoji rozsvětlilo, a viděla ho

zřetelněji, se šálou přitisknutou k obličeji přesně tak, jak předtím viděla ten ubrousek. Napadlo ji, že ji ošálily stíny.

„Nevadilo by vám, pane, kdyby se ten pán podíval na hodiny, pane?“ řekla, když se vzpamatovala z chvilkového šoku.

„Podíval se na hodiny?“ řekl a rozespale se rozhlédl, mluvil přes ruku, a jak se víc probíral, „jistě.“

Paní Hallová odešla pro lampu a on vstal a protáhl se. Pak přišlo světlo a vcházející pan Teddy Henfrey se ocitl tváří v tvář té obvázané postavě. Jak sám říká, byl „vyvedenej z míry“.

„Dobré odpoledne,“ řekl cizinec a díval se na něj – jak pan Henfrey říká, s živým vědomím těch tmavých brýlí – „jako humr“.

„Doufám,“ řekl pan Henfrey, „že nevyrušuju.“

„Vůbec ne,“ řekl cizinec. „I když, jak chápu,“ řekl otočen k paní Hallové, „tenhle pokoj má být opravdu mým vlastním, k mému soukromému užívání.“

„Myslela jsem si, pane,“ řekla paní Hallová, „že vám bude milejší, když ty hodiny –“

„Jistě,“ řekl cizinec, „jistě – ale zpravidla mám rád, když mě nikdo neruší.

„Ale jsem opravdu rád, že se na hodiny někdo podívá,“ řekl, když zpozoroval u pana Henfreyho jistou váhavost. „Velmi rád.“ Pan Henfrey se chystal omluvit a odejít, ale toto ujištění ho uklidnilo. Cizinec se obrátil zády ke krbu a dal si ruce za záda. „A potom,“ řekl, „až budou hodiny opravené, bych si asi dal čaj. Ale ne dřív, než budou opravené.“

Paní Hallová se chystala pokoj opustit – tentokrát se o rozhovor nepokoušela, aby ji před panem Henfreym neutřel – když se jí host zeptal, zda nějak zařídila jeho kufry z Bramblehurstu. Odpověděla, že záležitost zmínila listonoši a že by to převozník mohl zítra přivézt. „Jste si jistá, že to dřív nejde?“ řekl.

Byla si jistá, s nápadným chladem.

„Měl bych vysvětlit," dodal, „co mi předtím nedovolila zima a únava: jsem experimentální badatel."

„Opravdu, pane," řekla paní Hallová, pořádně dojatá.

„A v zavazadlech mám přístroje a aparatury."

„Opravdu užitečné věci, pane," řekla paní Hallová.

„A je přirozené, že se těším, až budu moct pokračovat ve svých výzkumech."

„Jistě, pane."

„Důvod, proč jsem přijel do Ipingu," pokračoval s jistou rozvahou, „byl … touha po samotě. Nechci být rušen při své práci. Kromě toho si určitá nehoda –"

„To jsem si myslela," řekla paní Hallová pro sebe.

„– vyžaduje jisté ústraní. Oči mě – občas tolik bolí a jsou tak slabé, že se musím zavřít na celé hodiny do tmy. Zamknout se. Někdy – občas. Teď ne, to jistě. V takových chvílích je sebemenší vyrušení, vstup cizí osoby do pokoje, zdrojem mučivého utrpení – je dobře, aby se o těch věcech vědělo."

„Jistě, pane," řekla paní Hallová. „A pokud bych si směla dovolit zeptat –"

„Myslím, že to je všechno," řekl cizinec s tím tiše neodolatelným výrazem konečnosti, který uměl na povel nasadit. Paní Hallová si svou otázku a soucit uschovala na vhodnější chvíli.

Když paní Hallová opustila pokoj, zůstal stát před krbem a zíral, jak to pan Henfrey líčí, na opravu hodin. Pan Henfrey nejen že sundal ručičky i ciferník, ale vytáhl i celý strojek; a snažil se pracovat co nejpomaleji, nejtišeji a nejnenápadněji. Pracoval s lampou nablízku a zelené stínítko vrhalo zářivé světlo na jeho ruce, na rám a na kolečka a zbytek pokoje nechávalo ve stínu. Když vzhlédl, plavaly mu před očima barevné skvrny. Byl od přírody zvědavý, a tak vytáhl strojek – což byla úplně zbytečná operace – s úmyslem svůj odchod oddálit a snad se dát s cizincem do řeči. Jenže cizinec stál dál dokonale tichý a nehybný.

Tak nehybný, že to Henfreymu lezlo na nervy. Měl pocit, že je v pokoji sám, a vzhlédl, a tam byla, šedá a mlhavá, ta obvázaná hlava a obrovské modré čočky a dívaly se upřeně a před nimi se vznášela mlha zelených skvrn. Bylo to Henfreymu tak nepříjemné, že na sebe celou minutu bezvýrazně zírali. Pak Henfrey zase sklopil zrak. Velmi nepříjemná situace! Člověk by rád něco řekl. Má poznamenat, že je dost chladno na tuhle roční dobu?

Zvedl zrak, jako by chtěl zamířit touhle úvodní ranou. „Počasí –“ začal.

„Proč to nedoděláte a nejdete?“ řekla ta strnulá postava, zjevně ve stavu bolestně potlačovaného vzteku. „Všechno, co musíte udělat, je nasadit hodinovou ručičku na osu. Jen se tu zbytečně zdržujete –“

„Jistě, pane – ještě chvilku. Přehlédl jsem –“ a pan Henfrey dokončil a odešel.

Ale odcházel velmi dotčen. „Zatraceně!“ řekl si pan Henfrey, trmáceje se vesnicí tajícím sněhem, „člověk musí někdy hodiny opravit, to je přece jasný.“

A ještě: „Copak se na vás člověk nemůže ani podívat? – Náfuko!“

A ještě jednou: „Vypadá to, že ne. Kdyby po vás pátrala policie, nemohl byste bejt víc zahalenej a zavinutej.“

Na Gleesonově rohu zahlédl Halla, který se nedávno oženil s hostitelkou cizince v U Dostavníku a koní a který teď, když to bylo občas třeba, vozil ipingským povozem do stanice v Sidderbridge, jak se mu z té cesty vrací vstříc. Soudě podle Hallovy jízdy se Hall v Sidderbridge nejspíš „trochu stavil“. „Jak se máš, Teddy?“ řekl, když ho míjel.

„Máš doma divnýho ptáčka!“ řekl Teddy.

Hall velmi družně zastavil. „Co to?“ zeptal se.

„Divně vypadající host v U Dostavníku a koní,“ řekl Teddy. „Namouduši!“

A pustil se do živého líčení toho groteskního hosta. „Vypadá to tak trochu jako převlek, ne? Rád bych viděl obličej chlapa, kdyby bydlel u

mě,“ řekl Henfrey. „Ale ženský jsou zrovna takový důvěřivý – zvlášť, když jde o cizince. Vzal si tvoje pokoje a ani ti neřek, jak se menuje, Halle.“

„No tohle!“ řekl Hall, který byl muž pomalejšího chápání.

„Jo,“ řekl Teddy. „Na týden. Ať je to kdo chce, dřív než za tejden se ho nezbavíš. A má prej zítra přijít fůra zavazadel. Doufej, že v těch bednách nebudou kameny, Halle.“

Vyprávěl Hallovi, jak jeho tetu v Hastings napálil cizinec s prázdnými cestovními kufry. Celkem vzato nechal Halla v neurčitém podezření. „Hyjé, holka,“ řekl Hall. „Asi se po tom budu muset podívat.“

Teddy se trmácel dál se značně ulehčenou myslí.

Místo aby „se po tom podíval“, byl však Hall po návratu svou ženou pořádně zpucován za to, jak dlouho byl pryč v Sidderbridge, a na jeho mírné dotazy odpovídala úsečně a vedle. Ale semínko podezření, které Teddy zasel, vzklíčilo panu Hallovi v mysli navzdory těmto překážkám. „Ženský nevědí všechno,“ řekl pan Hall, odhodlán se o osobnosti svého hosta co nejdřív dozvědět víc. A když šel cizinec spát, což bylo kolem půl desáté, pan Hall velmi útočně vešel do pokoje pro hosty a velmi zevrubně prohlížel nábytek své ženy, jen aby ukázal, že tady nemá cizinec co poroučet, a pečlivě a trochu pohrdavě si prohlédl papír s matematickými výpočty, který tam cizinec nechal. Když šel na kutě, nakázal paní Hallové, ať si zítra zavazadla cizince pořádně prohlédne.

„Starej se o svý, Halle,“ řekla paní Hallová, „a já se budu starat o svý.“

Byla o to spíš nachystaná na Halla osopit se, protože cizinec byl rozhodně nezvykle divný druh cizince, a sama o něm v duchu nebyla ani zdaleka přesvědčená. Uprostřed noci se probudila a zdálo se jí o obrovských bílých hlavách jako o tuřínech, které se za ní táhly na nekonečných krcích a s obrovskýma černýma očima. Ale jako rozumná žena své hrůzy přemohla, otočila se na druhý bok a zase usnula.

Kapitola třetí. Tisíc a jedna lahvička

A tak se stalo, že devětadvacátého února, na začátku oblevy, se tenhle podivný člověk zřítil z nekonečna do vesnice Iping. Druhého dne mu břečkou dorazila zavazadla – a byla to velmi pozoruhodná zavazadla. Byly tu sice dva kufry, jaké by rozumný člověk mohl potřebovat, ale navíc jedna bedna knih – velkých, tlustých knih, z nichž některé byly jen v nějakém nesrozumitelném rukopise – a tucet, ne-li víc, beden, krabic a schrán, v nichž byly do slámy zabaleny jakési předměty, které Hallovi, jak zběžně a zvědavě potahoval za slámu, připadaly jako skleněné lahve. Cizinec, zahalený v klobouku, kabátě, rukavicích a šále, netrpělivě vyšel vstříc Fearensidovu vozu, zatímco Hall se chvíli družně bavil, než přistoupí k pomoci s donášením. Vyšel, aniž si všiml Fearensidova psa, který *diletantsky* očichával Hallovi nohy. „Pojďte s těmi bednami," řekl. „Čekal jsem už dost dlouho."

A sešel ze schodů ke konci vozu, jako by chtěl položit ruku na menší bednu.

Sotva ho však Fearensidův pes zahlédl, začal se ježit a divoce vrčet, a když cizinec seběhl po schodech, pes udělal nerozhodný poskok a pak mu skočil přímo po ruce. „Juj!" vykřikl Hall a odskočil, protože na psy nebyl žádný hrdina, a Fearenside zařval: „Lehni!" a chytil bič.

Viděli, jak psovi klouzly zuby po ruce, slyšeli kopanec, viděli, jak pes udělal boční skok a chytil cizince za nohu, a slyšeli trhnutí kalhot. Pak jemnější konec Fearensidova biče dopadl na jeho majetek a pes, kňučící zděšením, ustoupil pod kola vozu. Celé to netrvalo víc než půl rychlé minuty. Nikdo nemluvil, všichni křičeli. Cizinec se rychle podí-

val na roztrženou rukavici a na nohu, naznačil, že se k ní sehne, pak se otočil a vyběhl rychle po schodech do hostince. Slyšeli ho, jak se žene chodbou a po holých schodech nahoru do své ložnice.

„Ty mrcho!“ řekl Fearenside a slezl z vozu s bičem v ruce, zatímco pes ho pozoroval mezi koly. „Pojď sem,“ řekl Fearenside – „radši.“

Hall tam stál s otevřenou pusou. „Byl kousnutej,“ řekl Hall. „Měl bych se za ním podívat,“ a klusem se vydal za cizincem. V chodbě potkal paní Hallovou. „Vozkův pes,“ řekl, „ho kousnul.“

Šel rovnou nahoru, a protože byly cizincovy dveře pootevřené, strčil do nich a bez ceremonií vstupoval, protože byl od přírody soucitné povahy.

Roleta byla stažená a pokoj matný. Zahlédl něco úplně zvláštního: paži bez ruky, která se k němu mávala, a obličej tvořený třemi obrovskými neurčitými skvrnami na bílém, moc podobný tváři bledé macešky. Pak dostal prudkou ránu do prsou, byl odhozen dozadu a dveře mu bouchly před obličejem a zamkly se. Bylo to tak rychlé, že neměl čas si cokoli pořádně prohlédnout. Mávání nerozluštitelných tvarů, rána, otřes. Zůstal stát na tmavé malé podestě a hloubal, co to vlastně viděl.

Za pár minut se znovu připojil k té skupince, která se vytvořila před hostincem U Dostavníku a koní. Byl tam Fearenside, který už to vyprávěl podruhé od začátku; byla tam paní Hallová, jak povídala, že jeho pes nemá co kousat její hosty; byl tam Huxter, obchodník z protější strany ulice, plný otázek; a Sandy Wadgers z kovárny, soudcovsky vážný; mimoto ženy a děti, všichni plácali hlouposti: „Mě by *nekousnul*, to vím,“ „Takový psy *mít*, to není v pořádku,“ „Pročpak ho vlastně kousl?“ a tak dále.

Pan Hall, který na ně z verandy zíral a poslouchal, si nedokázal představit, že by viděl nahoře něco tak nadmíru pozoruhodného. Ostatně, jeho slovní zásoba byla příliš omezená, než aby svoje dojmy vyjádřil.

„Žádnou pomoc nepotřebuje, povídá," řekl v odpověď na dotaz své ženy. „Měli bychom radši začít nosit jeho zavazadla dovnitř."

„Měl by si to dát hned vypálit," řekl pan Huxter; „zvlášť jestli je to vůbec zanícené."

„Já bych ho zastřelila, to bych udělala," řekla jedna paní ve skupince.

Pes náhle začal zase vrčet.

„Tak pojďte," zavolal rozzlobený hlas ze dveří a tam stál ten zahalený cizinec s vyhrnutým límcem a sklopenou krempou klobouku. „Čím dřív ty věci dostanete dovnitř, tím mi bude líp." Jeden anonymní přihlížející tvrdí, že si vyměnil kalhoty a rukavice.

„Zranil jste se, pane?" řekl Fearenside. „Je mi hrozně líto, že vás pes –"

„Vůbec ne," řekl cizinec. „Nepotrhal mi ani kůži. Pospěšte si s těmi věcmi."

Potom si zaklel pod vousy, jak pan Hall tvrdí.

Jakmile byla první bedna podle jeho pokynů odnesena do pokoje pro hosty, cizinec se na ni s neobyčejnou dychtivostí vrhl a začal ji rozbalovat, přičemž rozsýpal slámu, aniž bral jakýkoli ohled na koberec paní Hallové. A z bedny začal vyndávat lahvičky – malé baňaté lahvičky s prášky, malé a štíhlé lahvičky s barevnými a bílými tekutinami, žlábkované modré lahvičky s nápisem Jed, lahvičky s kulatými těly a tenkými hrdly, velké lahve ze zeleného skla, velké lahve z bílého skla, lahvičky se skleněnými zátkami a matovanými štítky, lahvičky s jemnými korkovými zátkami, lahvičky se špunty, lahvičky s dřevěnými víčky, lahve na víno, lahve na salátový olej – a stavěl je do řad na komodě, na krbové římse, na stole pod oknem, kolem podlahy, na polici s knihami – všude. Lékárna v Bramblehurstu by se nemohla pochlubit ani polovinou. Byla to pěkná podívaná. Z každé bedny vyšly další lahvičky, až všech šest bylo prázdných a stůl byl plný slámy; jediné, co

z těch beden kromě lahviček vyšlo, bylo několik zkumavek a pečlivě zabalené váhy.

A jakmile byly bedny vybalené, cizinec přistoupil k oknu a dal se do práce, přičemž ho ani v nejmenším netrápila hromada slámy, oheň, který mezitím vyhasl, bedna knih venku, ani kufry a jiná zavazadla, která odnesli nahoru.

Když mu paní Hallová přinesla večeři, byl už tak ponořen do své práce – kapal po kapkách z lahviček do zkumavek – že ji neslyšel, dokud nesmetla značnou část slámy a nepostavila tácek na stůl, s jistým důrazem snad, když viděla stav podlahy. Pak pootočil hlavu a hned ji zase odvrátil. Ale všimla si, že si sundal brýle; měl je vedle sebe na stole a připadalo jí, že má oční důlky mimořádně prázdné. Zase si brýle nasadil, pak se otočil tváří k ní. Chystala se stěžovat si na slámu na podlaze, když ji předběhl.

„Byl bych rád, kdybyste nevcházela bez zaklepání," řekl v tom tónu nenormálního podráždění, který se mu zdál tak příznačný.

„Zaklepala jsem, ale vypadá to, že –"

„Snad ano. Ale při mých výzkumech – mých skutečně velmi naléhavých a nutných výzkumech – sebemenší vyrušení, zavrznutí dveří – musím vás požádat –"

„Jistě, pane. Můžete si otáčet klíčem v zámku, jestli to tak chcete. Kdykoli."

„Výborný nápad," řekl cizinec.

„Ta sláma, pane, pokud bych si směla dovolit poznamenat –"

„Nedovolte si. Jestli sláma dělá problémy, připište to na účet." A něco si pod nos zabručel – slova podezřele podobná klení.

Byl tak podivný, jak tam stál, tak útočný a výbušný, s lahvičkou v jedné ruce a zkumavkou v druhé, že paní Hallovou to pořádně vyděsilo. Ale byla to rozhodná žena. „V tom případě, pane, bych ráda věděla, kolik považujete –"

„Šilink – napište šilink. Snad šilink stačí?"

„Budiž," řekla paní Hallová, vzala ubrus a začala ho rozprostírat po stole. „Pokud jste spokojený, ovšem –"

Otočil se a usedl, s límcem kabátu k ní.

Celé odpoledne pracoval se zamčenými dveřmi, a jak paní Hallová dosvědčuje, většinou v tichu. Ale jednou se ozval úder a zvonění lahviček, jako by někdo udeřil do stolu, a prásknutí lahvičky, kterou prudce hodil o zem, a pak rychlé přecházení pokojem křížem krážem. Z obavy, že „se něco děje", šla ke dveřím a poslouchala, nechtělo se jí klepat.

„Nemůžu dál," zuřil. „*Nemůžu* dál. Tři sta tisíc, čtyři sta tisíc! Ta obrovská spousta! Napálen! Může mi to trvat celý život! … Trpělivost! Trpělivost snad! … Hlupáku! Hlupáku!"

V šenku se ozvaly okované boty na cihlách a paní Hallová musela, dost nerada, zbytek jeho samomluvy opustit. Když se vrátila, v pokoji už bylo zase ticho, jen slabé zavrzání jeho křesla a občasné cinknutí lahvičky. Bylo po všem; cizinec se vrátil k práci.

Když mu nesla čaj, zahlédla v rohu místnosti pod vydutým zrcadlem rozbité sklo a zlatavou skvrnu, kterou někdo nedbale otřel. Upozornila ho na to.

„Dejte to na účet," odbyl ji host. „Proboha mě netrapte. Jestli vznikla škoda, dejte to na účet," a dál si odškrtával seznam v sešitě před sebou.

„Něco ti povím," řekl Fearenside tajuplně. Bylo pozdní odpoledne a seděli v malé pivničce v Iping Hangeru.

„No?" řekl Teddy Henfrey.

„Ten chlap, cos o něm mluvil, co ho můj pes kousl. No – von je černej. Teda alespoň nohy má černý. Viděl sem to skrz tu díru v kalhotech a díru v rukavici. Čekal bys, že se tam vobjeví něco růžovýho, ne? No – nic tam nebylo. Jenom černota. Povídám ti, je černej jako můj klobouk."

„Panečku!" řekl Henfrey. „To je celý divnej případ. Vždyť jeho nos je růžovej jako namalovanej!"

„To je pravda," řekl Fearenside. „Já to vím. A něco ti povím, co si myslím. Ten chlap je strakáč, Teddy. Tady černej a tam zase bílej – ve flekách. A stydí se za to. Je takovej míšenec a barva se mu uložila flekatě místo aby se smíchala. Já už vo takovejch věcech slyšel. A u koní je to běžný, jak každej vidí."

Kapitola čtvrtá. Pan Cuss navštíví cizince

Vyprávěl jsem okolnosti cizincova příchodu do Ipingu s jistou podrobností, aby čtenář pochopil ten zvláštní dojem, který vzbudil. Ale kromě dvou podivných událostí lze okolnosti jeho pobytu až do onoho mimořádného dne klubového slavnostního shromáždění přejít velmi stručně. Došlo k řadě šarvátek s paní Hallovou v otázkách domácí disciplíny, ale v každém případě ji až do konce dubna, kdy se objevily první známky nedostatku peněz, přemohl snadným prostředkem jistého doplatku. Hall ho neměl rád a kdykoli si troufl, hovořil o tom, že by bylo vhodné se ho zbavit; ale svou nechuť projevoval především tím, že ji okázale skrýval a svému hostovi se co nejvíc vyhýbal. „Počkej do léta," řekla paní Hallová moudře, „až začnou přicházet umělci. Pak uvidíme. Snad je trochu panovačný, ale přesně placený účet je přesně placený účet, ať si říkáš, co chceš."

Cizinec do kostela nechodil a vlastně nedělal rozdíl mezi nedělí a všedními dny, dokonce ani v oblečení. Pracoval, jak si paní Hallová myslela, velmi nepravidelně. Některé dny přišel brzy dolů a byl nepřetržitě zaměstnán. Jiné dny vstal pozdě, chodil po pokoji, celé hodiny slyšitelně brblal, kouřil, spal v křesle u ohně. Spojení se světem za vesnicí žádné neudržoval. Jeho nálada zůstávala velmi nejistá; většinou se choval jako člověk trpící téměř nesnesitelným drážděním a jednou nebo dvakrát v křečovitém návalu násilí něco rozlomil, roztrhal, rozdrtil nebo rozbil. Vypadal, že je ve stavu chronického podráždění té nejvyšší intenzity. Jeho zvyk mluvit si tichým hlasem sám k sobě po-

stupně narůstal, ale ačkoli paní Hallová svědomitě naslouchala, nemohla z toho, co slyšela, nic srozumitelného vyvodit.

Venku se za denního světla objevoval zřídka, ale za soumraku vycházel neviditelně zabalený – ať bylo chladno, nebo ne – a vybíral si nejosamělejší cesty a ty nejvíc zastíněné stromy a stráněmi. Jeho velké brýle a strašidelně obvázaný obličej pod stříškou klobouku vyvstávaly ze tmy s nepříjemnou náhlostí na jednoho nebo dva dělníky vracející se domů, a Teddy Henfrey, který se jedné noci v půl desáté vyvalil ze Šarlatového kabátu, byl ostudně vyděšen cizincovou hlavou podobnou lebce (šel s kloboukem v ruce), osvětlenou náhlým světlem otevřených dveří hostince. Děti, které ho viděly za soumraku, snily o strašidlech, a bylo pochybné, zda chlapce neměl rád víc on, nebo oni jeho; ale rozhodně mezi nimi vládla dost živá nechuť.

Bylo nevyhnutelné, aby se osoba tak pozoruhodného zjevu a vystupování stala v takové vesnici, jako je Iping, častým tématem. O jeho zaměstnání se mínění velmi různila. Paní Hallová byla v tomto bodě citlivá. Když se jí ptali, pečlivě vysvětlila, že je to „experimentální badatel“, s opatrně vyslovovanými slabikami jako někdo, kdo se obává nástrah. Když se zeptali, co je experimentální badatel, řekla s nádechem nadřazenosti, že většina vzdělaných lidí takové věci ví, a vysvětlila by tedy, že „objevuje věci“. Její host měl nehodu, říkala, která mu dočasně zbarvila obličej i ruce, a jelikož je citlivé povahy, zdráhá se jakékoli veřejné pozornosti k té skutečnosti.

Mimo její doslech panoval názor, že je to zločinec, který se snaží uniknout spravedlnosti tím, že se tak zabalí, aby se úplně skryl před okem policie. Tenhle nápad vznikl v hlavě pana Teddyho Henfreyho. Žádný významnější zločin pocházející z poloviny nebo konce února nebyl znám. Rozvedena v představivosti pana Goulda, čekatelského asistenta v Národní škole, tahle teorie získala podobu, že cizinec je přestrojený anarchista, který připravuje výbušniny, a Gould se rozhodl podniknout taková detektivní šetření, jaká mu čas umožní. Ta spo-

čívala většinou v tom, že na cizince, kdykoli ho potkal, upřeně zíral, nebo lidem, kteří cizince nikdy neviděli, kladl o něm sugestivní otázky. Ale ničeho se nedopídil.

Jiná skupina mínění následovala pana Fearensida a buď přijala tu teorii o strakáči, nebo nějakou její obměnu; například Silas Durgan, který byl slyšen, jak tvrdí, že „kdyby se chtěl ukazovat na trzích, zbohatl by za chvilku," a jelikož byl trochu teolog, přirovnal cizince k muži s jedinou hřivnou. Ještě jiný názor vysvětloval celou věc tak, že cizince považoval za neškodného blázna. To mělo tu výhodu, že to všechno vysvětlovalo rovnou.

Mezi těmito hlavními skupinami byli váhavci a kompromisníci. Lidé v Sussexu mají pověr málo a teprve po událostech počátkem dubna se v obci poprvé zašeptalo o nadpřirozenu. I pak tomu věřily jen ženy.

Ale ať si o něm mysleli cokoli, lidé v Ipingu se vcelku shodovali v tom, že ho nemají rádi. Jeho podrážděnost, byť by mohla být pochopitelná městskému duševnímu pracovníkovi, byla pro tyhle tiché sussexké vesničany úžasná. Divoké gestikulace, které u něj občas zahlédli, bezhlavý krok po setmění, který ho nenadále přihnal do nich za tichými rohy, nelidské odbývání každého nesmělého přiblížení zvědavosti, záliba v šeru, která vedla k zavírání dveří, stahování rolet, zhasínání svíček a lamp – kdo by s takovými věcmi mohl souhlasit? Když procházel vesnicí, uhýbali mu z cesty, a když šel kolem, mladí šprýmaři si vyhrnuli límec kabátu a stáhli krempy klobouků a nervózně krokovali za ním, napodobujíce jeho tajemný vzhled. V té době byla populární písnička „Strašidlo". Slečna Statchellová ji zpívala na školním koncertě (ve prospěch kostelních lamp), a od té doby, kdykoli se sešli dva nebo tři vesničané a objevil se cizinec, mezi nimi se pískaly jeden nebo dva takty této melodie, víc nebo míň zvýšené nebo snížené. A opozdilé děti po něm volaly: „Strašidlo!" a utíkaly roztřesené nadšením.

Cuss, obvodní lékař, byl zvědavostí celý posedlý. Obvazy vzbuzovaly jeho odborný zájem, zpráva o tisíci a jedné lahvičce vzbuzovala jeho

žárlivou pozornost. Celý duben a květen prahl po příležitosti si s cizincem promluvit a nakonec, k svatodušním svátkům, už to nevydržel, ale přišel na nápad použít jako záminku listinu sbírky pro vesnickou ošetřovatelku. Byl překvapený, když zjistil, že pan Hall nezná hostovo jméno. „Nějaké jméno řekl," řekla paní Hallová – tvrzení, které bylo zcela nepodložené – „ale pořádně jsem to neslyšela." Zdálo se jí přece hloupé, nevědět, jak se ten člověk jmenuje.

Cuss zaklepal na dveře pokoje a vstoupil. Zevnitř se ozvala docela zřetelná kletba. „Promiňte, že vyrušuju," řekl Cuss, a pak se dveře zavřely a odřízly paní Hallovou od zbytku rozhovoru.

Dalších deset minut slyšela šum hlasů, pak výkřik překvapení, pohyb nohou, odstrčenou židli, štěknutí smíchu, rychlé kroky ke dveřím, a objevil se Cuss, obličej bílý, oči upřené přes rameno. Nechal za sebou dveře otevřené a bez pohledu na ni přešel chodbu, sešel po schodech, a ona slyšela, jak jeho kroky spěchají po silnici. Klobouk nesl v ruce. Stála za dveřmi a dívala se na otevřené dveře pokoje pro hosty. Pak slyšela, jak se cizinec tiše zasmál, a potom jeho kroky přešly pokojem. Odtamtud, kde stála, mu neviděla do obličeje. Dveře pokoje bouchly a zase bylo ticho.

Cuss šel rovnou vesnicí k vikáři Buntingovi. „Jsem šílený?" začal Cuss úsečně, když vešel do oprýskané malé pracovny. „Vypadám jako duševně nemocný?"

„Co se stalo?" řekl vikář a položil amonit na volné listy svého připravovaného kázání.

„Ten chlap v hostinci –"

„No?"

„Dej mi něco k pití," řekl Cuss a sedl si.

Když mu nervy uklidnila sklenka laciného sherry – jediný nápoj, který dobrý vikář měl po ruce – vyprávěl mu o rozhovoru, který právě absolvoval. „Vešel jsem," zalapal po dechu, „a začal jsem si říkat o příspěvek do toho fondu pro ošetřovatelku. Když jsem vcházel, strčil

ruce do kapes a těžkopádně se posadil do křesla. Popotáhl. Řekl jsem mu, že jsem slyšel, že se zajímá o vědecké věci. Řekl, že ano. Zase popotáhl. Celou dobu popotahoval; zřejmě si nedávno chytil pekelnou rýmu. Není divu, takhle zahalený! Rozvinul jsem tu myšlenku ohleduě ošetřovatelky a celou tu dobu jsem měl oči otevřené. Lahvičky – chemikálie – všude. Váhy, zkumavky ve stojanech a vůně – pupalky. Přispěje? Řekl, že si to rozmyslí. Zeptal jsem se ho přímo, jestli bádá. Řekl, že ano. Dlouhé bádání? Pořádně se naštval. ‚Zatracené dlouhé bádání,' řekl, jako by vystřelil zátku. ‚Aha,' řekl jsem. A vylila se křivda. Ten člověk byl na pokraji varu a moje otázka ho přetekla. Dostal předpis, nejcennější předpis – na co, to neřekl. Je to lékařské? ‚Zatraceně! Co to tu ryjete?' Omluvil jsem se. Důstojné popotáhnutí a zakašlání. Pokračoval. Přečetl si ho. Pět součástí. Odložil ho; otočil hlavu. Průvan od okna papír nadzvedl. Svist, šustění. Pracoval prý v místnosti s otevřeným krbem. Viděl záblesk, a tam byl ten předpis, hořel a zvedal se do komína. Vyrazil k němu zrovna, když mu zmizel v komíně. A hle! Zrovna v tom bodě, aby doložil svůj příběh, vystřelila mu paže."

„No?"

„Žádná ruka – jen prázdný rukáv. Panebože! Pomyslel jsem si, *to* je ale deformace! Má asi korkovou ruku a sundal si ji. Pak jsem si pomyslel, že na tom je něco divného. Co proboha drží ten rukáv vzhůru a otevřený, když v něm nic není? V tom rukávě nic nebylo, povídám. Nic v něm nebylo, až úplně dolů ke kloubu. Viděl jsem jím až k lokti a trhlinou v látce prosvítalo blikotavé světlo. ‚Dobrý bože!' řekl jsem. Pak se zarazil. Zíral na mě těma svýma černýma brýlemi a potom na svůj rukáv."

„No?"

„To je všechno. Neřekl ani slovo; jen zíral a rychle si strčil rukáv zpátky do kapsy. ‚Říkal jsem,' řekl, ‚že tam ten předpis hořel, že ano?' Tázavé zakašlání. ‚Jak proboha,' řekl jsem, ‚můžete takhle hýbat

prázdným rukávem?‘ ‚Prázdným rukávem?‘ ‚Ano,‘ řekl jsem, ‚prázdným rukávem.‘

„‚Je to prázdný rukáv, ano? Viděl jste, že je to prázdný rukáv?‘ Okamžitě vstal. Vstal jsem také. Přišel ke mně třemi velmi pomalými kroky a zůstal stát úplně blízko. Jedovatě popotáhl. Necouvl jsem, ačkoli ať mě pověsí, jestli to jeho obvázané vejce a ty jeho brejle nestačí kohokoli vyvést z míry, když se k tobě tiše blíží.

„‚Řekl jste, že je to prázdný rukáv?‘ řekl. ‚Zajisté,‘ řekl jsem. V zírání a mlčení muž s holým obličejem bez brýlí nemá od začátku šanci. Pak velmi tiše zase vytáhl rukáv z kapsy a zvedl paži směrem ke mně, jako by mi ji chtěl znovu ukázat. Dělal to velmi, velmi pomalu. Díval jsem se na to. Zdálo se, že to trvá věčnost. ‚No?‘ řekl jsem a odkašlal si, ‚není v něm nic.‘

„Musel jsem něco říct. Začínal jsem se bát. Viděl jsem jím skrz naskrz. Natáhl mi ho rovnou vstříc, pomalu, pomalu – přesně takhle – až jsem měl manžetu šest palců (palec je asi dva a půl centimetru) od obličeje. Divné je vidět, jak se k vám takhle blíží prázdný rukáv! A pak –“

„No?“

„Něco – přesně jako palec a ukazováček to bylo – mě štíplo do nosu.“

Bunting se dal do smíchu.

„*Nic* tam nebylo!“ řekl Cuss a hlas mu u toho „tam“ přešel do výkřiku. „Směj se, směj, ale povídám ti, byl jsem tak vyděšený, že jsem ho tvrdě praštil do manžety, otočil se a vyrazil z pokoje – nechal jsem ho tam –“

Cuss se zarazil. Upřímnost jeho paniky byla nezpochybnitelná. Bezradně se obrátil a dal si druhou sklenku vikářova vynikajícího, ale velmi podřadného sherry. „Když jsem ho praštil do manžety,“ řekl Cuss, „povídám ti, bylo to, jako bych udeřil do paže. A žádná paže tam nebyla! Nebyl tam ani náznak paže!“

Pan Bunting o tom přemítal. Podezřívavě se podíval na Cusse. „To je velmi pozoruhodný příběh," řekl. Vypadal moudře a vážně. „Je to opravdu," řekl pan Bunting s rozvážným důrazem, „velmi pozoruhodný příběh."

Kapitola pátá. Vloupání na faře

Fakta vloupání na faře se k nám dostala hlavně prostřednictvím vikáře a jeho ženy. Došlo k němu v časných hodinách svatodušního pondělí, dne, který je v Ipingu zasvěcen oslavám Klubu. Paní Buntingová se podle všeho náhle probudila v tom tichu, které přichází před svítáním, se silným dojmem, že se dveře jejich ložnice otevřely a zavřely. Nejprve manžela nebudila, ale posadila se na posteli a naslouchala. Pak zřetelně slyšela ťap, ťap, ťap bosých nohou vycházejících ze sousedního šatníku a kráčejících chodbou ke schodišti. Jakmile si tím byla jistá, probudila ctihodného pana Buntinga co nejtišeji. Nerozsvítil, ale nasadil si brýle, oblékl si její župan a jeho koupelnové trepky a vyšel na podestu, aby poslouchal. Zcela zřetelně slyšel, jak dole v jeho pracovně někdo šátrá u psacího stolu, a potom prudké kýchnutí.

Vrátil se do ložnice, ozbrojil se tou nejsamozřejmější zbraní, pohrabáčem, a sešel po schodišti co nejtišeji. Paní Buntingová vyšla na podestu.

Hodina byla asi čtvrtá a nejhlubší noční tma pominula. V hale byl slabý mihotavý svit, ale dveře pracovny zely neproniknutelně černé. Všechno bylo tiché, kromě slabého zavrzání schodů pod kroky pana Buntinga a slabého pohybu v pracovně. Pak něco cvaklo, zásuvka se otevřela a bylo slyšet šustění papírů. Pak zazněla kletba, škrtlo se o sirku a pracovna se zalila žlutým světlem. Pan Bunting byl teď v hale a škvírou ve dveřích viděl stůl i otevřenou zásuvku a svíčku hořící na stole. Lupiče však neviděl. Stál tam v hale, nerozhodný, co dělat, a paní Buntingová, s obličejem bílým a soustředěným, se za ním po-

malu plížila dolů. Jedna věc pana Buntinga držela při odvaze: přesvědčení, že tenhle lupič je obyvatel vesnice.

Slyšeli cinkot peněz a uvědomili si, že lupič našel domácí zlatou zásobu – dvě libry a deset šilinků v půlzlaťácích celkem. Při tom zvuku se pan Bunting vzchopil k rázné akci. Pevně stiskl pohrabáč a vřítil se do místnosti, následován těsně paní Buntingovou. „Vzdejte se!“ vykřikl pan Bunting divoce a pak se údivem sehnul. Pokoj byl zřejmě úplně prázdný.

A přesto jejich přesvědčení, že ještě v tu chvíli slyšeli někoho v pokoji se pohybovat, dosahovalo jistoty. Snad půl minuty tam stáli s otevřenými ústy, pak paní Buntingová přešla pokoj a podívala se za zástěnu, zatímco pan Bunting s podobným popudem nakoukl pod stůl. Potom paní Buntingová odhrnula záclony na oknech a pan Bunting pohlédl do komína a sondoval jej pohrabáčem. Pak si paní Buntingová prohlédla koš na papír a pan Bunting zvedl víko uhlákového kbelíku. Pak se zastavili a stáli, oči jim navzájem kladly otázky.

„Mohl bych přísahat –“ řekl pan Bunting.

„Ta svíčka!“ řekl pan Bunting. „Kdo zapálil svíčku?“

„Zásuvka!“ řekla paní Buntingová. „A peníze jsou pryč!“

Spěšně vyšla ke dveřím.

„Ze všech těch podivných událostí –“

V chodbě se ozvalo prudké kýchnutí. Vyřítili se ven, a jak to udělali, bouchly dveře kuchyně. „Přines svíčku,“ řekl pan Bunting a šel první. Oba slyšeli zvuk závor rychle odjišťovaných.

Jak otevřel dveře do kuchyně, viděl přes přípravnu, že zadní dveře se právě otevírají, a slabé světlo časného svítání ukazovalo tmavé masy zahrady za nimi. Je si jistý, že dveřmi nic nevyšlo. Otevřely se, chvíli zůstaly otevřené a pak s prásknutím zapadly. Jak se to stalo, svíčka, kterou paní Buntingová nesla z pracovny, se rozkmitala a zajiskřila. Trvalo minutu nebo víc, než vstoupili do kuchyně.

Místnost byla prázdná. Znovu zajistili zadní dveře, důkladně prohledali kuchyni, spíž a přípravnu a nakonec sešli i do sklepa. V domě nebyla k nalezení živá duše, ať hledali sebevíc.

Svítání našlo vikáře a jeho ženu, tenhle podivně oblečený malý pár, jak se stále ještě podivují ve svém přízemí u zbytečného světla dohořívající svíčky.

Kapitola šestá. Nábytek, který se zbláznil

Shodou okolností se stalo, že v časných hodinách svatodušního pondělí, než byla Millie vyhnána k dennímu úklidu, pan Hall a paní Hallová oba vstali a tiše sešli do sklepa. Jejich záležitost tam měla soukromou povahu a týkala se měrné hmotnosti jejich piva. Sotva vešli do sklepa, zjistila paní Hallová, že si zapomněla přinést lahvičku sarsaparilly z jejich manželského pokoje. Jelikož ona byla v této věci odborník a hlavní jednající, Hall se zcela správně vydal nahoru pro ni.

Na podestě ho překvapilo, že dveře cizincova pokoje jsou pootevřené. Došel do svého pokoje a lahvičku našel, kam mu bylo řečeno.

Když se však vracel s lahvičkou, všiml si, že závory na předních dveřích jsou odjištěné a že dveře jsou vlastně jen přivřené na kličku. A s bleskovým vnuknutím to spojil s cizincovým pokojem nahoře a s narážkami pana Teddyho Henfreyho. Jasně si pamatoval, jak večer držel svíčku, zatímco paní Hallová ty závory zajišťovala. Při tom pohledu se zastavil s otevřenou pusou, pak s lahvičkou pořád v ruce šel znovu nahoru. Zaklepal na cizincovy dveře. Žádná odpověď. Zaklepal znovu; pak dveře doširoka otevřel a vstoupil.

Bylo to tak, jak čekal. Postel i pokoj byly prázdné. A co bylo ještě divnější i pro jeho těžkopádné chápání, na židli v ložnici a na postranici postele byly rozházené šaty – jediné šaty, pokud věděl – a obvazy jejich hosta. Dokonce jeho velký měkký klobouk byl koketně navlečený na sloupku postele.

Jak tam Hall stál, uslyšel hlas své ženy, který se k němu nesl z hloubi sklepa, s tím rychlým teleskopickým stlačováním slabik a tázavým

zvednutím posledního slova do vysoké noty, kterým vesničan ze západního Sussexu zpravidla naznačuje čilou netrpělivost. „Georgi! Co to tam děláš?“

Nato se otočil a seběhl za ní dolů. „Janny,“ řekl přes zábradlí sklepních schodů, „je to pravda, co Henfrey povídal. Ten chlap v pokoji není, no není. A přední dveře nejsou zajištěný.“

Paní Hallová zprvu nerozuměla, a jakmile pochopila, byla rozhodnutá si ten prázdný pokoj prohlédnout sama. Hall, pořád s lahvičkou v ruce, šel první. „Jestli tam není,“ řekl, „jeho šaty tam jsou. A co tam dělá bez šatů? Je to moc divná záležitost.“

Když stoupali po sklepních schodech, oba si potom vzpomněli, že se jim zdálo, že slyšeli otevřít a zavřít přední dveře, ale když je viděli zavřené a nebyl tam nikdo, žádný o tom druhému v tu chvíli neřekl ani slovo. Paní Hallová předběhla manžela v chodbě a vyběhla do schodů první. Někdo na schodech kýchl. Hall, který šel šest kroků za ní, si myslel, že slyšel kýchnout ji. Ona, jak šla první, byla pod dojmem, že kýchl Hall. Rozrazila dveře a stála a prohlížela si pokoj. „To je mi věcí!“ řekla.

Zdálo se, že těsně za sebou slyší popotáhnutí nosem, a když se otočila, s překvapením viděla Halla deset kroků daleko, na nejvyšším schodě. V další chvíli byl ale u ní. Předklonila se a sáhla si na polštář a potom pod přikrývku.

„Chladno,“ řekla. „Je vzhůru už hodinu nebo víc.“

Zrovna jak to říkala, stala se ta nejmimořádnější věc. Přikrývka se sama smotala, náhle vyskočila do jakéhosi vrcholu a pak přelétla přes spodní postranici. Bylo to přesně, jako by ji ruka chytila uprostřed a odhodila stranou. Hned nato cizincův klobouk odskočil od sloupku postele, popsal ve vzduchu krouživý let delší části kruhu a potom vletěl rovnou do obličeje paní Hallové. Pak stejně rychle přiletěla houba od umyvadla; a potom i židle, odhodila cizincův kabát a kalhoty nedbale stranou a hlasem podivně podobným cizincovu se suše zasmála,

obrátila se čtyřmi nohami k paní Hallové, zdálo se, že na ni chvíli míří, a vyrazila proti ní. Zaječela a otočila se a nohy židle do ní jemně, ale pevně narazily zezadu a vytlačily ji s Hallem z pokoje. Dveře se prudce zabouchly a zamkly se. Židle a postel jako by chvíli předváděly tanec triumfu a potom bylo náhle všechno v tichu.

Paní Hallová zůstala na podestě v Hallově náručí málem v mdlobách. Jen s největším úsilím se panu Hallovi a Millii, kterou vzbudil její vyděšený výkřik, podařilo dostat ji dolů a použít prostředky obvyklé v takových případech.

„Jsou to duchové," řekla paní Hallová. „Já vím, že jsou to duchové. Četla jsem o nich v novinách. Stoly a židle, co lítají a tancujou ..."

„Dej si ještě kapku, Janny," řekl Hall. „Uklidníš se po tom."

„Zavři ho ven," řekla paní Hallová. „Nenech ho zase dovnitř. Napolo jsem to tušila – mohla jsem to vědět. S těma brejlema a obvázanou hlavou, a nikdy nejít v neděli do kostela. A všecky ty lahvičky – víc, než má jeden mít. Nasadil do toho nábytku duchy .... Můj starý dobrý nábytek! Zrovna v tý židli sedávala moje chudinka matka, když já byla malá. A pomyslet, že se teď postavila proti mně!"

„Ještě kapku, Janny," řekl Hall. „Máš nervy úplně rozházený."

Poslali Millii přes ulici skrz zlaté pětihodinové sluneční světlo probudit pana Sandy Wadgerse, kováře. Pan Hall vzkazuje a nábytek nahoře se chová nejpodivněji. Nemohl by se pan Wadgers přijít podívat? Byl to zkušený člověk, pan Wadgers, a velmi vynalézavý. Případ hodnotil docela vážně. „Zatracenej, jestli to není čarodějnictví," zněl názor pana Sandy Wadgerse. „Na takový panstvo potřebuješ koňský podkovy."

Přišel pořádně znepokojený. Chtěli, aby šel první nahoru do pokoje, ale on nijak nespěchal. Radši zůstal mluvit v chodbě. Z protějšku vyšel Huxterův učedník a začal snímat okenice z výlohy s tabákem. Zavolali ho, aby se k debatě přidal. Pan Huxter po pár minutách přirozeně vyšel za ním. Dalo o sobě vědět anglosaské nadání pro parla-

mentní vládnutí; mluvilo se mnoho a rozhodně se nedělalo nic. „Nejdřív si vyjasněme fakta," trval na svém pan Sandy Wadgers. „Buďme si jisti, že budeme jednat úplně správně, když vyrazíme ty dveře. Dveře, co nejsou vyražený, se vyrazit dají vždycky, ale jednou vyražený dveře nevyrazíte zpátky."

A pak najednou a opravdu zázračně se dveře toho pokoje nahoře samy od sebe otevřely, a jak užasle hleděli vzhůru, viděli, jak po schodech sestupuje zahalená postava cizince, zírající temněji a prázdněji než kdy předtím těma svýma nerozumně velkýma modrýma skleněnýma očima. Scházel ztuhle a pomalu, celou dobu zíral; přešel chodbou a pořád zíral, pak se zastavil.

„Podívejte!" řekl, a jejich pohledy sledovaly směr jeho prstu v rukavici a uviděly lahvičku sarsaparilly u sklepních dveří. Pak vešel do pokoje pro hosty a najednou, rychle, zle za sebou dveře zabouchl.

Ani slovo nebylo řečeno, dokud poslední ozvěny zabouchnutí neutichly. Zírali jeden na druhého. „No, jestli *tohle* není ze všeho nejvíc!" řekl pan Wadgers a druhou variantu nechal nevyslovenou.

„Já bych tam šel a zeptal se ho na to," řekl Wadgers panu Hallovi. „Já bych žádal vysvětlení."

Chvíli trvalo, než se manžel hostinské k takové výši vzchopil. Nakonec zaklepal, otevřel dveře a dostal se jen k „Promiňte –"

„Jděte k čertu!" řekl cizinec strašlivým hlasem a „Zavřete za sebou ty dveře." Tím ten krátký rozhovor skončil.

Kapitola sedmá. Odhalení cizince

Cizinec vešel do malého pokoje pro hosty hostince U Dostavníku a koní asi v půl šesté ráno a tam zůstal až téměř do poledne, se staženými roletami, zavřenými dveřmi a po Hallově odbytí se k němu nikdo neodvážil přiblížit.

Celou tu dobu musel hladovět. Třikrát zazvonil, potřetí zuřivě a nepřetržitě, ale nikdo mu neodpověděl. „Jen ať si trhne tím svým ‚jděte k čertu'!" řekla paní Hallová. Zanedlouho dorazila kusá fáma o vloupání na faře a dala se dohromady dvě a dvě. Hall s pomocí Wadgerse se vydal najít pana Shuckleforthe, smírčího soudce, a vzít si jeho radu. Nikdo se neodvážil nahoru. Jak si cizinec sám krátil čas, se neví. Chvílemi prudce přecházel sem a tam a dvakrát se ozval výbuch kleteb, trhání papíru a prudké tříštění lahviček.

Malá skupina vyděšených, ale zvědavých lidí přibývala. Přišla paní Huxterová; nějací veselí mladíci skvoucí se v černých konfekčních kabátech a *piqué* papírových kravatách – protože bylo svatodušní pondělí – se připojili ke skupině se zmatenými dotazy. Mladý Archie Harker se vyznamenal tím, že vyšel na dvůr a snažil se nahlédnout pod rolety. Nic neviděl, ale dal důvod se domnívat, že viděl, a ostatní ipingští mladíci se k němu zanedlouho přidali.

Byl to nejkrásnější svatodušní pondělek, který si lze představit, a dole v ulici vesnice stála řada bezmála tuctu stánků, střelnice, a na trávě vedle kovárny stály tři žluté a čokoládové povozy a nějací malební cizí lidé obojího pohlaví stavěli kokosovou shazovačku. Pánové měli modré svetry, dámy bílé zástěry a docela moderní klobouky s těžkými

péry. Wodger z hostince U Fialové srnky a pan Jaggers, švec, který také prodával použitá obyčejná kola, natahovali přes ulici šňůru britských vlajek a královských zástav (které původně oslavovaly první viktoriánské jubileum).

A uvnitř, v umělém šeru pokoje pro hosty, do něhož pronikal jen tenký paprsek slunce, se cizinec, podle všeho hladový a vystrašený, skrytý v nepohodlných horkých zábalech, zahleděl přes tmavé brýle do svých papírů nebo cinkal svými špinavými lahvičkami a občas divoce zaklel na kluky, slyšitelné, ale neviditelné, venku pod okny. V rohu u krbu ležely zbytky půl tuctu rozbitých lahviček a vzduch byl prostoupen ostrým pachem chlóru. Tolik víme z toho, co bylo tehdy slyšet, a z toho, co bylo později v pokoji k vidění.

Kolem poledne náhle otevřel dveře pokoje a stál s upřeným pohledem na tři nebo čtyři lidi v šenku. „Paní Hallová," řekl. Někdo nesměle šel a zavolal paní Hallovou.

Paní Hallová se po chvíli objevila, trochu udýchaná, ale o to divočejší. Hall byl pořád pryč. Rozmyslela si tuhle scénu a přišla s malým táckem a na něm nevyrovnaný účet. „Jde vám o váš účet, pane?" řekla.

„Proč mi nebyla připravená snídaně? Proč jste nepřipravila moje jídla a neodpověděla na zvonek? Myslíte si, že žiju bez jídla?"

„Proč není zaplacený můj účet?" řekla paní Hallová. „To bych taky ráda věděla."

„Řekl jsem vám před třemi dny, že čekám na peníze –"

„Řekla jsem vám před dvěma dny, že nebudu čekat na žádný peníze. Nemůžete si naříkat, že vaše snídaně čeká chvíli, když můj účet čeká pět dní, nemůžete?"

Cizinec krátce, ale šťavnatě zaklel.

„Hele! hele!" ozvalo se z šenku.

„A byla bych vám laskavě vděčná, pane, kdybyste si svoje nadávky nechal pro sebe, pane," řekla paní Hallová.

Cizinec stál a vypadal víc než kdy předtím jako rozlícená potápěčská helma. V šenku všichni cítili, že paní Hallová má navrch. Jeho další slova to ukázala.

„Poslyšte, drahá paní –“ začal.

„Nemluvte na *mě* ‚drahá paní‘,“ řekla paní Hallová.

„Říkám vám, že mi ještě nedošla výplata.“

„Výplata, to tak!“ řekla paní Hallová.

„Ale v kapse snad –“

„Před třemi dny jste mi řekl, že máte u sebe jen stříbrné mince za jeden zlaťák.“

„No, trochu jsem jich ještě našel –“

„Á-há!“ ozvalo se ze šenku.

„Zajímalo by mě, kde jste to vzal,“ řekla paní Hallová.

To zřejmě cizince hodně dopálilo. Dupl nohou. „Co tím myslíte?“ řekl.

„Že mě zajímá, kde jste to vzal,“ řekla paní Hallová. „A než přijmu nějaké účty nebo udělám nějaké snídaně nebo cokoli jiného, musíte mi říct jednu dvě věci, kterým nerozumím a kterým nikdo nerozumí a kterým každej je moc zvědavej rozumět. Chci vědět, co jste dělal s mojí židlí nahoře, a chci vědět, jak to, že byl váš pokoj prázdný a jak jste se tam znovu dostal. Ten, kdo bydlí v tomhle domě, přichází dveřmi – to je domácí pravidlo, a to vy jste *neudělal*, a chci vědět, jak jste *dovnitř* přišel. A chci vědět –“

Náhle cizinec zvedl zaťaté pěsti v rukavicích, dupl a řekl: „Dost!“ s takovou nebývalou silou, že ji okamžitě umlčel.

„Vy nechápete,“ řekl, „kdo jsem nebo co jsem. Já vám to ukážu. U nebes! Já vám to ukážu.“ A pak si přitiskl otevřenou dlaň na obličej a odtáhl ji. Střed obličeje se změnil v černou dutinu. „Tady,“ řekl. Vykročil kupředu a podal paní Hallové něco, co s pohledem upřeným na jeho proměněný obličej automaticky přijala. Když pak uviděla, co to

je, hlasitě zaječela, upustila to a zapotácela se dozadu. Nos – byl to cizinců nos! Růžový a lesklý – kutálel se po podlaze.

Pak si sundal brýle a všichni v šenku zalapali po dechu. Sundal si klobouk a prudkým gestem si rval licousy a obvazy. Chvíli mu vzdorovaly. Šenkem prolétl záblesk strašlivého očekávání. „Ó, můj Bože!“ řekl kdosi. Pak to z něj spadlo.

Bylo to horší než všechno. Paní Hallová, s otevřenými ústy a ztuhlá hrůzou, zaječela, co viděla, a vyrazila ke dveřím domu. Všichni se dali do pohybu. Byli připraveni na jizvy, znetvoření, hmatatelné hrůzy, ale tohle nic! Obvazy a falešné vlasy prolétly chodbou do šenku a jeden mládenec jen tak tak uskočil, aby je nezasáhly. Všichni se po schodech přes sebe skuleli. Protože člověk, který tam stál a vykřikoval nějaké nesourodé vysvětlení, byl pevná gestikulující postava až po límec kabátu, a potom – nic, žádná viditelná věc!

Lidé dole ve vesnici slyšeli křik a vřískot, a když se podívali ulicí vzhůru, viděli, jak U Dostavníku a koní prudce chrlí ze sebe lidstvo. Viděli, jak paní Hallová padá, a pan Teddy Henfrey skáče, aby přes ni nepřepadl, a potom slyšeli strašlivé výkřiky Millie, která, když náhle vyšla z kuchyně na ten hluk, narazila na bezhlavého cizince zezadu. Výkřiky náhle zesílily.

Hned nato se celou ulicí všichni – prodavač cukrovinek, majitel kokosové shazovačky a jeho pomocník, muž od houpaček, malí chlapci a dívky, venkovští frajeři, hezké pomocnice, dědkové v halenách a cikánky v zástěrách – rozběhli směrem k hostinci, a za zázračně krátkou chvíli se před podnikem paní Hallové kymácel, hulákal, vyptával, volal a navrhoval dav snad čtyřiceti lidí a rychle rostl. Všichni jako by chtěli mluvit najednou a výsledkem byl babylón. Malá skupinka podpírala paní Hallovou, kterou zvedli ve stavu zhroucení. Konala se porada a objevilo se neuvěřitelné svědectví hlasitého očitého svědka. „Ó, strašidlo!“ „Co udělal?“ „Snad to tý holce neublížil?“ „Vrh se na ni s nožem, myslím.“ „Žádnou hlavu, povídám. Nemyslím to jen tak ně-

jak. Myslím to doopravdy: *chlap bez hlavy*!“ „Nesmysl! Je to nějakej čarodějnickej kousek.“ „Strhnul si ty svý obvazy, strhnul –“

Ve snaze dohlédnout dovnitř otevřenými dveřmi se dav vytvaroval do rozkolísaného klínu, jehož nejodvážnější špička byla nejblíž hostinci. „Chvíli stál, slyšel jsem to děvče zaječet a otočil se. Viděl jsem, jak jí odfrkly sukně, a vrhl se za ní. Netrvalo to ani deset vteřin. A je zpátky s nožem v ruce a bochníkem; stál, jako by jen zíral. Před chvilkou. Vešel támhletěmi dveřmi. Povídám vám, nemá vůbec žádnou hlavu. Právě jste ho propásli –“

Vzadu se strhl rozruch a řečník se zarazil a ustoupil stranou pro malý průvod, který se velmi rozhodně blížil k domu; nejdřív pan Hall, velmi zarudlý a odhodlaný, potom pan Bobby Jaffers, vesnický strážník, a potom opatrný pan Wadgers. Přišli nyní ozbrojeni zatykačem.

Lidé vykřikovali protichůdné informace o nedávných okolnostech. „S hlavou nebo bez hlavy,“ řekl Jaffers, „musím ho zatknout a zatknu ho, to *jo*.“

Pan Hall pochodoval po schodech, pochodoval rovnou ke dveřím pokoje a rozrazil je. „Pane strážníku,“ řekl, „konejte svou povinnost.“

Jaffers pochodoval dovnitř. Hall za ním, Wadgers poslední. V matném světle uviděli před sebou bezhlavou postavu s okousanou kůrkou chleba v jedné ruce v rukavici a kusem sýra v druhé.

„To je on!“ řekl Hall.

„Co to u čerta má bejt?“ ozval se tón rozzlobené výčitky nad límcem postavy.

„Vy jste zatraceně divnej zákazník, pane,“ řekl pan Jaffers. „Ale s hlavou, nebo bez ní, zatykač zní na ‚tělo‘ a povinnost je povinnost –“

„Pryč!“ řekla ta postava a odskočila.

Prudce odhodil chléb a sýr a pan Hall právě tak chytil nůž na stole, aby ho zachránil. Z cizincovy levé ruky slétla rukavice a plácla Jafferse do obličeje. V další chvíli Jaffers přerušil nějaké prohlášení o zatykači, chytil ho za zápěstí bez ruky a sevřel jeho neviditelné hrdlo. Dostal

silný kopanec do holeně, až vykřikl, ale stisk nepustil. Hall sklouzl nůž po stole k Wadgersovi, který hrál roli brankáře útoku, abychom tak řekli, a pak vykročil kupředu, zatímco Jaffers a cizinec se k němu kolébali a potáceli, chytali a bušili se. Jedna židle jim stála v cestě a odletěla s rachotem, když spadli oba na zem.

„Chyťte mu nohy," řekl Jaffers přes zuby.

Pan Hall se snažil řídit podle pokynů a dostal pořádný kopanec do žeber, který ho na chvíli vyřadil, a pan Wadgers, když viděl, že se bezhlavý cizinec převalil a dostal se nad Jafferse, ustoupil ke dveřím, s nožem v ruce, a tak se srazil s panem Huxterem a vozkou ze Sidderbridge, kteří přispěchali na pomoc zákonu a pořádku. V tu chvíli spadly z komody tři nebo čtyři lahvičky a do vzduchu místnosti vystříkl ostrý závan.

„Vzdávám se," zvolal cizinec, i když měl Jafferse pod sebou, a v další chvíli stál, lapaje po dechu, podivná postava, bezhlavá a bezruká – protože si teď stáhl i pravou rukavici, nejen levou. „Je to k ničemu," řekl, jako by vzlykal po dechu.

Nejpodivnější věc na světě bylo slyšet ten hlas vycházející jakoby z prázdného prostoru, ale sussexští venkované jsou snad nejvěcnější lidé pod sluncem. Jaffers také vstal a vytáhl pár pout. Pak zůstal zírat.

„Hele!" řekl Jaffers, zaražený matným uvědoměním si nesrovnalosti celé věci, „U všech čertů! Takhle je nemůžu použít."

Cizinec si prohrábl rukou vestu a jakoby zázrakem se knoflíky, ke kterým jeho prázdný rukáv ukazoval, rozepnuly. Pak něco řekl o své holeni a sehnul se. Zdálo se, že se mu něco děje s botami a ponožkami.

„Vždyť," řekl náhle Huxter, „to vůbec není člověk. To jsou jen prázdné šaty. Podívejte! Vidíte dolů jeho límcem a do podšívky šatů. Mohl bych tam strčit ruku –"

Natáhl ruku; zdálo se, že ve vzduchu na něco narazila, a stáhl ji s ostrým zaklením. „Byl bych rád, kdybyste si nestrkal prsty do mýho

oka," řekl vzdušný hlas tónem divoké výčitky. „Je to tak, že tu úplně celý jsem – hlava, ruce, nohy a všecko ostatní, ale shodou okolností jsem neviditelný. Je to zatracené nepříjemné, ale jsem. To ale není důvod, aby mě každý tupý vesnický balík v Ipingu rozbodal, nebo snad ano?"

Oblek, nyní úplně rozepnutý a volně visící na neviditelných oporách, stál s rukama v bok.

V pokoji už bylo několik dalších chlapů, takže byl pořádně plný. „Neviditelný, co?" řekl Huxter, nevšímaje si cizincovy urážky. „Kdo kdy slyšel něco takového?"

„Je to podivné, snad, ale není to zločin. Proč mě tenhle policista napadá tímhle způsobem?"

„Á! To je něco jinýho," řekl Jaffers. „Není pochyb, že vás v tomhle světle není moc dobře vidět, ale já mám zatykač a je úplně v pořádku. Nejde mi o neviditelnost, jde mi o vloupání. Byl vyloupený dům a vzaty peníze."

„No?"

„A okolnosti jasně ukazují –"

„Nesmysl!" řekl Neviditelný.

„Doufám, pane; ale mám svoje pokyny."

„Dobře," řekl cizinec, „půjdu. *Půjdu*. Ale bez pout."

„To je obvyklý postup," řekl Jaffers.

„Bez pout," trval cizinec.

„Promiňte," řekl Jaffers.

Náhle si postava sedla, a než si kdo stačil uvědomit, co se děje, bačkory, ponožky a kalhoty byly odkopnuty pod stůl. Pak se znovu vymrštil a odhodil kabát.

„Hej, přestaňte s tím," řekl Jaffers a najednou si uvědomil, co se děje. Chytil se vesty; ta se bránila, a košile z ní vyklouzla a nechala mu ji ochablou a prázdnou v ruce. „Držte ho!" zvolal Jaffers hlasitě. „Jestli se těch věcí zbaví –"

„Držte ho!“ zvolali všichni a vrhli se za bílou kmitající se košilí, která byla teď to jediné, co z cizince bylo vidět.

Rukáv košile uštědřil Hallovi obratnou ránu do obličeje, která zastavila jeho otevřeně rozpažený postup a odhodila ho zpět na starého Toothsoma, hrobníka, a v další chvíli byl kus látky zvednut a začal se křečovitě a nazdařbůh zmítat kolem paží, přesně jako košile, kterou si člověk přetahuje přes hlavu. Jaffers po ní chňapl a jen pomohl ji stáhnout; dostal ránu do úst z prázdna a bez rozmyslu hodil obuškem a ten tvrdě zasáhl Teddyho Henfreyho do temene hlavy.

„Pozor!“ volali všichni, nazdařbůh se zaklesávali a mlátili do prázdna. „Držte ho! Zavřete dveře! Nenechte ho utéct! Něco mám! Je tady!“ Dělali dokonalou vřavu zvuků. Všichni, jak se zdálo, byli zasahováni najednou, a Sandy Wadgers, chytrý jako vždy a navíc s rozumem zbystřeným strašlivou ranou do nosu, otevřel dveře a vedl útěk. Ostatní, kteří ho bezprostředně následovali, byli chvíli nahromadění v rohu u dveří. Rány padaly dál. Phippsovi, unitáři, byl vylomen přední zub a Henfrey utržil zranění v chrupavce ucha. Jaffers dostal ránu pod čelist, otočil se, chytil něco, co stálo mezi ním a Huxterem v té bitce, a bránilo jim, aby se srazili. Nahmatal svalnatou hruď a v další chvíli celá masa zápasících, rozrušených mužů vyletěla do přeplněné haly.

„Mám ho!“ zavolal Jaffers, dusící se a potácející skrz všechny, zápasící s fialovou tváří a nabobtnalými žilami proti neviditelnému nepříteli.

Muži se potáceli vpravo i vlevo, jak se ten mimořádný boj rychle houpal ke dveřím domu, a vyletěli dolů po půltuctu schodů hostince. Jaffers vykřikl přidušeným hlasem – přesto se pevně držel a bil kolenem – otočil se dokola a těžce padl spodem s hlavou na štěrku. Teprve pak jeho prsty povolily.

Ozvaly se vzrušené výkřiky „Držte ho!“, „Neviditelný!“ a tak dál, a jeden mladík, cizí v tom místě, jehož jméno nevyšlo najevo, se hned vrhl, chytil něco, uklouzl mu stisk a padl přes zhroucené tělo strážní-

ka. V polovině silnice jedna žena zaječela, když kolem ní něco strčilo; pes, kopnutý zřejmě, zakňučel a s vytím utekl na Huxterův dvůr, a tím byl přesun Neviditelného dokončen. Chvíli lidé stáli ohromení a gestikulující, a pak přišla panika a rozehnala je po vesnici, jako poryv větru rozhání suché listí.

Ale Jaffers ležel docela nehybně, obličejem vzhůru a s pokrčenými koleny, u paty schodů hostince.

Kapitola osmá. Na cestě

Osmá kapitola je neobyčejně krátká a vypráví o tom, jak Gibbons, místní amatérský přírodovědec, ležel na široké otevřené planině – podle svého přesvědčení neměl do dvou mil (asi tři kilometry) od sebe živou duši – a už skoro dřímal, když tu docela blízko sebe zaslechl zvuk, jako by někdo kašlal, kýchal a potom si sám pro sebe divoce klel; podíval se, ale neviděl nic. A přesto ten hlas tam nepochybně byl. Klel dál, s takovou šíří a pestrostí, jaká vzdělaného člověka prozradí. Stoupal ke klimaxu, znovu se ztišoval a nakonec dozněl v dálce – zdálo se Gibbonsovi, že směrem na Adderdean. Vyvrcholil v křečovité kýchnutí a utichl. Gibbons o ranních událostech nic nevěděl, ale ten úkaz byl tak nápadný a znepokojivý, že se jeho filozofický klid rozplynul; vyskočil, co nejrychleji sestoupil ze strmého svahu a hnal se k vesnici.

Kapitola devátá. Pan Thomas Marvel

Pana Thomase Marvela si musíte představit jako osobu s rozlehlým, pohyblivým obličejem, válcovitě vyčnívajícím nosem, chlípně plnými, neustále rozkmitanými ústy a ježatě výstředním plnovousem. Postavu měl spíš při těle; krátké údy ten sklon jen podtrhávaly. Nosil kožešinový hedvábný klobouk a časté nahrazování knoflíků motouzy a tkaničkami od bot, patrné právě na kritických místech jeho oblečení, prozrazovalo člověka v podstatě mládeneckého.

Pan Thomas Marvel seděl se zutými nohami ve škarpě u silnice přes pahorky směrem na Adderdean, asi půldruhé míle od Ipingu. Chodidla, kromě ponožek nepravidelného, prolamovaného vzoru, měl holá, palce široké a napřažené jako uši ostražitého psa. Zvolna – všechno dělal zvolna – uvažoval, zda si vyzkouší jedny boty. Byly to nejpoctivější boty, na jaké za dlouhou dobu narazil, ale byly mu příliš velké; zatímco ty, které měl, mu v suchém počasí seděly výborně, zato jim byly podrážky příliš tenké na vlhko. Pan Thomas Marvel nenáviděl boty, v nichž tancovala noha, nenáviděl ale i vlhko. Nikdy pořádně nerozmyslel, co z toho nenávidí víc, byl příjemný den a stejně neměl nic lepšího na práci. Postavil si tedy ty čtvery boty na trávník do úhledné skupinky a prohlížel si je. A jak tam stály mezi trávou a rašící řepičkou, náhle ho napadlo, že obě dvojice jsou k pohledání ošklivé. Hlas za zády ho vůbec nevylekal.

„Boty jako boty," řekl Hlas.

„Jsou to – almužnické boty," řekl pan Thomas Marvel, hlavu nakloněnou na stranu a s odporem si je prohlíželeje; „a hrom aby mě, jestli

vím, která z těch dvou je ta nejošklivější dvojice v celém požehnaném vesmíru!“

„Hm,“ řekl Hlas.

„Měl sem na nohou horší – vlastně sem je neměl vůbec. Ale takhle vyšinutě ošklivý ne – jestli dovolíte to slovo. Žebral sem o boty – zrovna o boty – celý dny. Protože mě *tyhle* už nebavěj. Pevný teda jsou, to jo. Jenže gentleman na vandru si pěkně dlouho hledí na vlastní boty. A věřte mi, nic jiného sem po celým tomhle požehnaným kraji nevyžebral, ať sem dělal co dělal, než zase *tyhle*. Jen se na ně koukněte! A na boty je to tady přitom jinak dobrej kraj. Ale to je moje smolná klika. Beru si tu v tomhle kraji boty už deset let a víc. A pak se k vám chovaj takhle.“

„Je to mizernej kraj,“ řekl Hlas. „A místo lidí prasata.“

„Co, nemám pravdu?“ řekl pan Thomas Marvel. „Pane! Ale ty boty! To je vrchol.“

Otočil hlavu přes rameno doprava, aby se podíval na boty svého společníka pro srovnání – a hle! Kde by boty jeho společníka měly stát, nebyly ani nohy, ani boty. Jako by ho prozářil úsvit nesmírného údivu. „Kde *jste*?“ zeptal se pan Thomas Marvel přes rameno a sklesl na všechny čtyři. Viděl před sebou kus prázdné planiny a vítr, který pohupoval vzdálenými zelenohrotými keři kručinky.

„Jsem opilej?“ řekl pan Marvel. „Mám vidiny? Mluvil sem sám k sobě? Co to–“

„Nelekejte se,“ řekl Hlas.

„Žádný břichomluvecký kousky *na mě*,“ řekl pan Thomas Marvel a prudce se zvedl na nohy. „Kde *jste*? Nelekejte se – to se povedlo!“

„Nelekejte se,“ zopakoval Hlas.

„*To vy* se za chvíli leknete, vy hlupáku pitomej,“ řekl pan Thomas Marvel. „Kde *jste*? Jen co vás chytím pod ruku…

„Jste snad *pod zemí*?“ zeptal se pan Thomas Marvel po chvíli.

Odpověď nepřišla. Pan Thomas Marvel tam stál bez bot a užaslý, kabát mu málem spadl z ramen.

„Pí-vít," ozvala se čejka, velmi v dálce.

„Pí-vít, no jo!" řekl pan Thomas Marvel. „Teď není chvíle na komedie." Planina byla pustá na východ i na západ, na sever i na jih; silnice s mělkými škarpami a bílými hraničníky se táhla hladce a prázdně na sever i na jih a kromě té čejky bylo i modré nebe prázdné. „Tak mi pomozte," řekl pan Thomas Marvel a znovu si narovnal kabát na ramenou. „To je pitím! Mělo mi to dojít."

„Pitím to není," řekl Hlas. „Udržte nervy na uzdě."

„Jauvej!" řekl pan Marvel a tvář mu uprostřed těch flíčků zbělela. „To je tím pitím!" opakovaly jeho rty bezhlasně. Zůstal zírat kolem sebe a pomalu se otáčel pozpátku. „Mohl bych *odpřisáhnout*, že sem slyšel hlas," zašeptal.

„Pochopitelně že slyšel."

„Zas je to tu," řekl pan Marvel, zavřel oči a tragickým gestem si přitiskl ruku na čelo. Vtom ho někdo chytil za límec a prudce jím zatřásl a nechal ho ještě omámenějšího než předtím. „Nebuďte blázen," řekl Hlas.

„Já – sem – docela – blbej – pitomec," řekl pan Marvel. „Nemá to cenu. To mi hrabe z těch zatracenejch bot. Jsem docela blbej požehnanej pitomec. Nebo sou to duchové."

„Ani jedno, ani druhé," řekl Hlas. „Poslouchejte!"

„Pitomec," řekl pan Marvel.

„Minutku," řekl Hlas pronikavě a chvěl se sebeovládáním.

„Nono?" řekl pan Thomas Marvel se zvláštním pocitem, jako by ho někdo šťouchl prstem do prsou.

„Myslíte, že jsem jenom vaše fantazie? Pouhá fantazie?"

„A co jiného *hyste* mohl bejt?" řekl pan Thomas Marvel a mnul si zátylek.

„Výborně," řekl Hlas úlevně. „Tak po vás budu házet pazourkem, dokud si to nerozmyslíte."

„Ale kde *jste*?"

Hlas neodpověděl. Vžž, přiletěl pazourek, zřejmě ze vzduchu, a jen těsně minul rameno pana Marvela. Pan Marvel se otočil, viděl, jak pazourek vyskočil do vzduchu, popsal složitou dráhu, chvíli zůstal viset a potom se mu bezmála neviditelnou rychlostí vrhl pod nohy. Byl příliš užaslý, než aby uhnul. Vžž, přiletěl a odrazil se mu od holého palce do škarpy. Pan Thomas Marvel povyskočil o stopu (asi třicet centimetrů) nad zem a nahlas zavyl. Potom se dal do běhu, zakopl o neviditelnou překážku a v kotrmelcích přistál na zadku.

„*Tak co*," řekl Hlas, zatímco se třetí kámen obloukem vzhůru nesl a visel nad tulákem ve vzduchu. „Jsem fantazie?"

Pan Marvel místo odpovědi zápasil, aby se zvedl na nohy, a hned byl zase převálen na zem. Chvíli ležel klidně. „Jestli se budete ještě vzpírat," řekl Hlas, „trefím vás pazourkem do hlavy."

„To je spravedlivý jednání," řekl pan Thomas Marvel, posadil se, chytil se za zraněný palec a nespouštěl oči z třetího kamene. „Nerozumím tomu. Kameny samy házejí. Kameny mluvěj. Polož se. Rozpadni se. Já končím."

Třetí pazourek spadl.

„Je to velmi prosté," řekl Hlas. „Jsem neviditelný člověk."

„Řekněte mi něco, co nevím," řekl pan Marvel a lapal po dechu bolestí. „Kde ste se schoval – jak to děláte – to *nevím*. Já se vzdávám."

„To je celé," řekl Hlas. „Jsem neviditelný. To je, co chci, abyste pochopil."

„Tak to by viděl každej. Nemusíte bejt tak zatraceně netrpělivej, pane. *Tak teda*. Dejte mi aspoň nápovědu. Kde ste se schoval?"

„Jsem neviditelný. To je ten hlavní bod. A chci, abyste pochopil tohle –"

„Ale přibližně kde?" přerušil ho pan Marvel.

„Tady! Šest yardů (asi pět metrů) před vámi.“

„Ale no tak! Já nejsem slepej. Ještě mi za chvíli řeknete, že ste jenom vzduch. Nejsem jeden z vašich nevzdělanejch vandráků –“

„Ano, jsem – vzduch. Díváte se skrz mě.“

„Cože! A nemáte v sobě žádnou podstatu? *Vox et*… – jak se to říká? – žvanění. Je to to?“

„Jsem jenom lidská bytost – pevná, potřebuje jídlo a pití, potřebuje i oblečení – ale jsem neviditelný. Chápete? Neviditelný. Jednoduchá myšlenka. Neviditelný.“

„Co, doopravdy?“

„Ano, doopravdy.“

„Dejte mi ruku,“ řekl Marvel, „jestli *jste* doopravdy. Pak to nebude tak zatraceně mimo – *Pane*!“ řekl, „jak ste mě vyděsil – takhle mě chytit!“

Volnými prsty ohmatal ruku, která mu sevřela zápěstí, a jeho prsty bázlivě vyjely výš po paži, přes svalnatou hruď a prozkoumaly plnovousem porostlou tvář. V Marvelově obličeji se zračil úžas.

„No prásk!“ řekl. „Jestli tohle není větší pecka než kohoutí zápasy! Pozoruhodné! – A přitom skrz vás vidím králíka na půl míle daleko! Nic z vás není vidět – jen –“

Bystře si prohlížel ten zdánlivě prázdný prostor. „Nejedl ste chleba a sejra, že ne?“ zeptal se a držel neviditelnou paži.

„Máte úplnou pravdu, ještě to není docela stráveno v soustavě.“

„Á!“ řekl pan Marvel. „Trochu přízračný, no.“

„Ovšem, všechno tohle není ani zpola tak zázračné, jak si myslíte.“

„Pro *moje* skromné potřeby to je dost zázračný až dost,“ řekl pan Thomas Marvel. „Jakpak to děláte? Jak to u všech čertů jde?“

„Je to dlouhá historie. A ostatně –“

„Říkám vám, celá ta věc mi přerůstá přes hlavu,“ řekl pan Marvel.

„Co vám chci teď říct, je tohle: potřebuji pomoc. Dospěl jsem k tomu – náhle jsem narazil na vás. Potuloval jsem se, šílený vzteky,

nahý, bezmocný. Byl bych schopný vraždit. A spatřil jsem vás –“

„*Pane*!“ řekl pan Marvel.

„Přišel jsem za vámi zezadu – zaváhal jsem – šel jsem dál –“

Marvelův výraz byl výmluvný.

„– pak jsem se zastavil. ‚Tady,‘ řekl jsem si, ‚je vyvrženec jako já. Tohle je pro mě ten pravý muž.‘ Tak jsem se vrátil a přišel k vám – k vám. A –“

„*Pane*!“ řekl pan Marvel. „Mně se už z toho točí hlava. Smím se zeptat – jak to? A co po mně budete chtít v tý pomoci? – Neviditelnej!“

„Chci, abyste mi pomohl sehnat šaty – a úkryt – a pak i jiné věci. Nechal jsem je příliš dlouho na pokoji. Když nebudete chtít – no! Ale vy *budete – musíte*.“

„Hele,“ řekl pan Marvel. „Jsem už úplně vedle. Nemlaťte do mě víc. A pusťte mě. Musím se chvíli srovnat. A div ste mi nezlomil palec. Je to celý nerozumný. Prázdná planina, prázdná obloha. Na míle daleko nic viditelnýho krom lůna přírody. A pak se ozve hlas. Hlas z nebe! A kameny! A pěst – Pane!“

„Vzmužte se,“ řekl Hlas, „protože máte splnit úkol, který jsem pro vás vybral.“

Pan Marvel nafoukl tváře a oči měl kulaté.

„Vybral jsem si vás,“ řekl Hlas. „Jste jediný člověk kromě pár těch bláznů tam dole, kdo ví, že něco takového jako neviditelný člověk existuje. Musíte být mým pomocníkem. Pomozte mi – a já pro vás udělám velké věci. Neviditelný člověk je mocný člověk.“ Odmlčel se, aby prudce kýchl.

„Ale jestli mě zradíte,“ řekl, „jestli neuděláte, co vám přikážu –“ Zarazil se a svižně poklepal panu Marvelovi na rameno. Pan Marvel při tom dotyku vyjekl hrůzou. „Já vás nechci zradit,“ řekl pan Marvel a odtahoval se od těch prstů. „Nic takovýho vám nenapadne, ať budete dělat co budete chtít. Všechno, co chci, je vám pomoct – jen mi řekně-

te, co mám dělat. (Pane!) Cokoliv bude třeba udělat, to udělám úplně rád.“

Kapitola desátá. Pan Marvel navštíví Iping

Když se první poryvy paniky vybouřily, dal se Iping do dohadování. Náhle zvedla hlavu skepse – skepse spíš nervózní, kterou si ještě nikdo nebyl jist, co drží v zádech, ale skepse. Nevěřit v neviditelného člověka je přece jen o moc snazší; a ty, kdo ho opravdu viděli rozplynout se do vzduchu nebo cítili sílu jeho paže, by člověk spočítal na prstech obou rukou. A z těch svědků zrovna chyběl pan Wadgers, který se nedobytně stáhl za závory a zámky vlastního domu, a Jaffers ležel otřesený v pokoji pro hosty U Dostavníku a koní. Velké a podivné myšlenky, které přesahují zkušenost, mívají na muže i na ženy často menší vliv než drobnější, hmatatelnější záležitosti. Iping se třpytil praporky a všichni byli v nedělním. Na svatodušní pondělí se těšili měsíc i déle. K odpoledni se i ti, kdo věřili v Neviditelného, začínali po špičkách vracet ke svým drobným zábavám – vycházeli z toho, že už je dávno pryč – a mezi skeptiky z něj byl rovnou vtip. Lidé, skeptici i věřící, byli ten den pozoruhodně družní.

Na Haysmanově louce se vesele třepetal stan, v němž paní Buntingová a další dámy chystaly čaj, a venku mezitím děti z nedělní školy běhaly závody a hrály si pod hlučným vedením kaplana a slečen Cussových a Sackbutových. Ve vzduchu bylo nepochybně trochu neklidu, ale většina lidí měla tolik rozumu, aby skryla, co jim jejich fantazie podsouvala. Na návsi se mezi mladými velké oblibě těšil nakloněný silný lanový svah, po kterém se dalo – pokud se člověk držel kladkového držadla – prudce vrhnout dolů a narazit do pytle na konci; podobně i houpačky a kokosové hody. Lidé se také promenádovali a parní

varhánky připojené k malému kolotoči plnily vzduch pronikavou vůní oleje a stejně pronikavou hudbou. Členové spolku, kteří ráno byli v kostele, zářili růžovými a zelenými odznaky a některé z veselejších hlav si navíc tvrdé klobouky ozdobily pentličkami v zářivých barvách. Starý Fletcher, který měl o svátkování přísné představy, byl vidět bud skrz jasmín kolem okna, nebo otevřenými dveřmi – jak se komu zlíbilo dívat – jak jemně balancuje na prkně položeném na dvou židlích a vápnem natírá strop své přední světnice.

Kolem čtvrté hodiny vstoupil do vesnice od planiny cizinec. Byl to malý zavalitý člověk v neuvěřitelně ošoupaném cylindru a zdálo se, že je nadmíru udýchaný. Tváře mu střídavě ochabovaly a pevně se nafukovaly. V tečkované tváři měl obavu a pohyboval se se zdráhavou rychlostí. Zahnul za roh kostela a zamířil k hostinci U Dostavníku a koní. Mezi těmi, kdo si ho všimli, byl i starý Fletcher a toho pána ta zvláštní zjitřelost tak zaujala, že nechtě nechal po štětce stéct pořádný pramínek vápna do rukávu kabátu, zatímco cizince pozoroval.

Tomu cizinci se podle majitele kokosových hodů zdálo, že si mluví sám pro sebe, a totéž postřehl i pan Huxter. Zastavil se u schůdků před hostincem U Dostavníku a koní a podle pana Huxtera jako by prodělával tuhý vnitřní zápas, než se přinutil vejít. Nakonec vykročil nahoru po schodech a pan Huxter viděl, jak zahnul vlevo a otevřel dveře pokoje pro hosty. Pan Huxter zaslechl zevnitř hlasy a od výčepu, jak cizinci oznamují, že se zmýlil. „Tenhle pokoj je soukromý!“ řekl Hall a cizinec dveře nemotorně zavřel a šel do šenku.

Za pár minut se znovu objevil, utíral si rty hřbetem ruky s klidem spokojenosti, který na pana Huxtera přes to všechno působil nasazeně. Chvíli stál a rozhlížel se, a potom pan Huxter viděl, jak zvláštně plíživým krokem míří k dvorovým vratům, na která se otevíralo okno pokoje pro hosty. Po jistém zaváhání se opřel o jeden z vratových sloupků, vytáhl krátkou hliněnou dýmku a chystal se ji nacpat. Prsty se mu při tom chvěly. Nemotorně si zapálil, zkřížil ruce a začal kouřit

v loudavém postoji, který ale jeho občasné pohledy do dvora úplně prozrazovaly.

To všechno pan Huxter sledoval přes plechovky za výlohou s tabákem a podivnost chování toho muže ho nutila dívat se dál.

Náhle se cizinec zprudka napřímil a dýmku si strčil do kapsy. Pak zmizel ve dvoře. Pan Huxter vzápětí – přesvědčen, že je svědkem drobné krádeže – přeskočil pult a vyběhl na silnici, aby zloděje odřízl. V tu chvíli se pan Marvel znovu objevil, klobouk nakřivo, v jedné ruce velký raneček v modrém ubruse a ve druhé tři knihy svázané dohromady – jak se později ukázalo, vikářovými šlemi. Jakmile zahlédl Huxtera, lehce zalapal po dechu, prudce zahnul doleva a dal se do běhu. „Chyťte zloděje!“ křikl Huxter a rozběhl se za ním. Vjemy pana Huxtera byly živé, ale krátké. Viděl toho muže těsně před sebou, jak svižně frčí k rohu kostela a k silnici do kopce; viděl vesnické vlajky a slavnost za ním a jednu dvě tváře obrácené jeho směrem. Zařval ještě jednou: „Stůj!“ Nestačil udělat deset kroků, když se mu holeň o cosi záhadně zapletla, a najednou neběžel, nýbrž letěl nepředstavitelnou rychlostí vzduchem. Viděl, jak se mu země náhle přibližuje k obličeji. Svět jako by vystříkl do milionu vířivých jiskřiček světla a další události už ho vůbec nezajímaly.

Kapitola jedenáctá. V hostinci U Dostavníku a koní

Má-li se jasně pochopit, co se v hostinci stalo, je třeba se vrátit k okamžiku, kdy se pan Marvel poprvé objevil v zorném poli pana Huxtera.

V tu samou chvíli byli v pokoji pro hosty pan Cuss a pan Bunting. Vážně rozebírali podivné ranní události a se svolením pana Halla pečlivě prohlíželi věci Neviditelného. Jaffers se z pádu částečně vzpamatoval a odebral se domů v doprovodu soucitných přátel. Rozházené kousky cizincova oblečení paní Hallová odstranila a pokoj uklidila. A na stole pod oknem, kde cizinec obyčejně pracoval, Cuss málem hned narazil na tři velké rukopisné knihy s nápisem „Deník".

„Deník!" řekl Cuss a položil tři svazky na stůl. „Teď se aspoň něco dozvíme." Vikář stál s rukama opřenýma o stůl.

„Deník," zopakoval Cuss, posadil se, podepřel dva svazky třetím a otevřel ho. „Hm – na předsádce žádné jméno. K čertu! – šifra. A čísla."

Vikář ho obešel, aby se podíval přes rameno.

Cuss listoval dál a jeho tvář náhle zklamaně klesla. „No, Bunting, bože! Všechno je to šifra."

„Nejsou tam diagramy?" zeptal se pan Bunting. „Žádné ilustrace, které by vrhly světlo –"

„Podívejte se sám," řekl pan Cuss. „Něco je matematika, něco rusky nebo nějak podobně (soudě podle písmen) a něco je řecky. Řečtinu jsem si myslel, že *vy* –"

„Ovšemže," řekl pan Bunting, vytáhl brýle a utíral je, přitom se mu najednou udělalo pořádně nepříjemně – v hlavě mu z řečtiny nezbylo nic, co by stálo za řeč; „ano – řečtina samozřejmě může být vodítkem."

„Najdu vám místo."

„Raději bych nejprve prolistoval celé svazky," řekl pan Bunting a nepřestával leštit. „Nejdřív si udělat celkový dojem, Cussi, a *potom*, víte, teprve pak hledat vodítka."

Zakašlal, nasadil si brýle, úzkostně si je urovnal, znovu zakašlal a toužil, aby se stalo něco, co by to zdánlivě nevyhnutelné odhalení odvrátilo. Potom nenuceně vzal svazek, který mu Cuss podával. A pak se opravdu něco stalo.

Dveře se náhle otevřely.

Oba pánové sebou prudce škubli, ohlédli se a s úlevou spatřili pod kožešinovým hedvábným kloboukem místy zrůžovělou tvář. „Výčep?" zeptala se tvář a zůstala stát a zírala.

„Ne," řekli oba pánové naráz.

„Je to na druhé straně, dobrý muži," řekl pan Bunting. A „Zavřete, prosím, ty dveře," řekl pan Cuss podrážděně.

„Dobrá," řekl vetřelec, zdálo se, že tichým hlasem, který byl zvláštně odlišný od chraptivosti první otázky. „Fajn," řekl vetřelec zase svým prvním hlasem. „Z cesty!" A zmizel a zavřel za sebou.

„Námořník, řekl bych," pravil pan Bunting. „Jsou to zábavní chlapíci. Z cesty! No tedy. Námořnický výraz, zřejmě k tomu, jak couval zpátky z pokoje."

„To jistě," řekl Cuss. „Mám dnes nervy nadranc. Opravdu jsem sebou škubl – jak se ty dveře takhle otevřely."

Pan Bunting se usmál, jako kdyby sebou neškubnul. „A teď," řekl s povzdechem, „ty knihy."

Kdosi při tom popotáhl nosem.

„Jedna věc je nesporná," řekl Bunting a přitáhl si židli vedle Cussovy. „Posledních pár dní se v Ipingu určitě dějí velmi podivné věci – velmi podivné. Samozřejmě nemohu věřit té nesmyslné historce o neviditelnosti –"

„Je to neuvěřitelné," řekl Cuss – „neuvěřitelné. Ale faktem zůstává, že jsem viděl – rozhodně jsem viděl rovnou do rukávu –"

„Ale skutečně – jste si jist? Dejme tomu zrcadlo, například – halucinace se dají tak snadno vyvolat. Nevím, jestli jste někdy viděl opravdu dobrého kouzelníka –"

„Nebudu se už dohadovat," řekl Cuss. „To už jsme probrali, Buntingu. A teď jsou tu tyhle knihy – Á! Tady je něco, co pokládám za řečtinu! Řecká písmena rozhodně."

Ukázal doprostřed stránky. Pan Bunting lehce zrudl a přiblížil obličej k textu, jak se zdálo, s jistými potížemi s brýlemi. Náhle si uvědomil zvláštní pocit v zátylku. Pokusil se zvednout hlavu, ale narazil na nepohnutelný odpor. Byl to zvláštní tlak, stisk těžké, pevné ruky, a bez pardonu mu tiskl bradu ke stolu. „Nehýbejte se, mužíčkové," zašeptal hlas, „nebo vám rozbiju lebku oběma!" Podíval se Cussovi do tváře přitisknuté těsně vedle své a každý v té druhé viděl zděšený odraz vlastního bledého úžasu.

„Lituji, že s vámi musím zacházet tak hrubě," řekl Hlas, „ale je to nevyhnutelné."

„Odkdypak jste se naučili šťourat se v soukromých zápiscích badatele?" řekl Hlas; a dvě brady naráz pleskly o stůl a dvě sady zubů zacvakaly.

„Odkdypak jste se naučili vtrhnout do soukromého pokoje člověka v nesnázi?" A náraz se opakoval.

„Kam dali moje šaty?"

„Poslouchejte," řekl Hlas. „Okna jsou pevně zavřená a ze dveří jsem vytáhl klíč. Jsem docela silný muž a mám po ruce pohrabáč – a navíc jsem neviditelný. Není nejmenších pochyb, že bych vás oba mohl bez

obtíží zabít a klidně odejít, kdybych chtěl – chápete? Výborně. Když vás pustím, slíbíte, že nebudete zkoušet žádné hlouposti a uděláte, co vám řeknu?“

Vikář a lékař se na sebe podívali a lékař se zašklebil. „Ano,“ řekl pan Bunting, a lékař to zopakoval. Tlak na krcích povolil a lékař i vikář se posadili, oba velmi rudí a vrtěli hlavami.

„Zůstaňte, prosím, sedět, kde jste,“ řekl Neviditelný. „Mám tady pohrabáč, vidíte.“

„Když jsem vstoupil do tohoto pokoje,“ pokračoval Neviditelný poté, co přiložil pohrabáč na špičky nosů obou svých návštěvníků, „nečekal jsem, že ho najdu obsazený, a čekal jsem, že najdu – kromě svých zápisníků – kompletní výbavu šatů. Kde jsou? Ne – nevstávat. Vidím, že jsou pryč. Dny jsou sice teď dost teplé na to, aby neviditelný člověk mohl pobíhat nahý, večery jsou však už docela chladné. Potřebuji oblečení – a také jiné pomůcky; a také musím mít ty tři knihy.“

Kapitola dvanáctá. Neviditelný ztratí nervy

V tomto bodě se vyprávění bohužel musí znovu přerušit – z jistého velmi bolestného důvodu, který hned vyjde najevo. Zatímco se tyhle věci odehrávaly v pokoji pro hosty a pan Huxter sledoval pana Marvela, jak si o vrata vykuřuje dýmku, ani ne dvanáct yardů od nich pan Hall a Teddy Henfrey rozebírali ve zmatené nejasnosti to jedno jediné ipingské téma.

Vtom se o dveře pokoje pro hosty prudce bouchlo, ozval se ostrý výkřik a potom – ticho.

„Ha-ló!“ řekl Teddy Henfrey.

„Ha-ló!“ ozvalo se z výčepu.

Pan Hall pojímal věci pomalu, ale jistě. „To není v pořádku,“ řekl a vyšel zpoza nálevního pultu směrem ke dveřím pokoje pro hosty.

Spolu s Teddym se blížili ke dveřím se soustředěnými tvářemi. Jejich oči zvažovaly. „Něco je špatně,“ řekl Hall a Henfrey přikývl na souhlas. K nim zavanul nepříjemný chemický pach a odtud se nesl tlumený zvuk hovoru, velmi rychlého a potichoučkého.

„Je tam všecko v pořádku?“ zeptal se Hall a zaklepal.

Tlumený hovor rázem ustal, na okamžik ticho, pak se hovor vrátil, v sykavých šeptech, a potom ostré „Ne! Ne, to teda ne!“ Nastal náhlý pohyb a převrácení židle, krátká potyčka. Zase ticho.

„Co to má bejt?“ vyhrkl Henfrey polohlasně.

„Je – tam – všecko v pořádku?“ zeptal se pan Hall znovu, ostřeji.

Vikářův hlas odpověděl zvláštním škubavým přízvukem: „V-v pořádku. Nerušte nás, prosím.“

„Divný!“ řekl pan Henfrey.

„Divný!“ řekl pan Hall.

„Říká, ‚nerušte nás‘,“ řekl Henfrey.

„Taky sem to slyšel,“ řekl Hall.

„A funění,“ řekl Henfrey.

Zůstali poslouchat. Hovor byl rychlý a tlumený. „*Nemohu*,“ řekl pan Bunting a jeho hlas se zvedl; „povídám vám, pane, že *nebudu*.“

„Co to bylo?“ zeptal se Henfrey.

„Říká, že nebude,“ řekl Hall. „Nemluvil na nás, že ne?“

„Ostuda!“ ozval se zevnitř pan Bunting.

„‚Ostuda,‘“ řekl pan Henfrey. „Slyšel sem to – jasně.“

„Kdo to teď mluví?“ zeptal se Henfrey.

„Pan Cuss, počítám,“ řekl Hall. „Slyšíš něco?“

Ticho. Zvuky uvnitř nezřetelné a matoucí.

„Zní to, jako by tam házeli ubrusem,“ řekl Hall.

Za nálevní pult se objevila paní Hallová. Hall jí posunky naznačoval, ať je ticho, a zval ji dál. To probudilo manželský odpor paní Hallové. „Co tam poslouchášš, Hale?“ zeptala se. „Nemáš nic lepšího na práci – v takovej rušnej den?“

Hall se jí snažil všechno vyjádřit grimasami a němohrou, ale paní Hallová byla neoblomná. Zvedla hlas. Hall a Henfrey tedy, poněkud zklamaní, po špičkách odkráčeli zpátky k nálevnímu pultu a gestikulovali, aby jí to vysvětlili.

Zpočátku odmítala vůbec vidět, že by na tom, co slyšeli, něco bylo. Pak trvala na tom, aby Hall mlčel, zatímco jí Henfrey vyprávěl svou verzi. Měla sklon pokládat celou věc za nesmysl – třeba jen přesouvají nábytek. „Slyšel sem ho říct ‚ostuda‘; *to* teda jo,“ řekl Hall.

„*Já* sem to slyšel taky, paní Hallová,“ řekl Henfrey.

„Nejspíš jen –“ začala paní Hallová.

„Pšt!“ řekl pan Teddy Henfrey. „Neslyšel sem okno?“

„Jaké okno?“ zeptala se paní Hallová.

„Okno pokoje pro hosty," řekl Henfrey.

Všichni se napjatě zaposlouchali. Paní Hallová, oči upřené přímo před sebe, viděla, aniž viděla, zářivý obdélník vchodových dveří hostince, silnici bílou a jiskřivou a Huxterův výklad, vzdouvající se v červnovém slunci. Náhle se Huxterovy dveře otevřely a objevil se Huxter – oči rozšířené vzrušením, ruce rozhozené. „Hej!" křikl Huxter. „Chyťte zloděje!" a napříč tím obdélníkem se rozběhl ke dvorním vratům a zmizel.

Vzápětí se z pokoje pro hosty ozvala vřava a zvuk zavíraných oken.

Hall, Henfrey i lidské nitro výčepu v jednom chumlu vyrazili na ulici. Viděli, jak kdosi mizí za rohem směrem k silnici, a pana Huxtera, jak provádí složitý skok do vzduchu, který končí na jeho tváři a rameni. Dole v ulici lidé stáli užaslí nebo se k nim rozbíhali.

Pan Huxter byl omráčený. Henfrey se zastavil, aby to zjistil, Hall a dva dělníci z výčepu však hned vyběhli k rohu s neartikulovaným křikem a viděli pana Marvela, jak mizí za rohem zdi kostela. Zřejmě dospěli k nemožnému závěru, že tohle je Neviditelný, který se najednou stal viditelným, a hned se za ním pustili uličkou. Hall však neuběhl ani dvanáct yardů, když ze sebe vyrazil hlasitý výkřik údivu – a letěl bokem po hlavě k zemi, přitom se chytil jednoho z dělníků a strhl ho s sebou. Narazilo na něj něco jako útok ve fotbale. Druhý dělník obešel všechno v půlkruhu, podíval se a předpokládaje, že Hall upadl sám od sebe, otočil se k pokračování honu, jen aby ho totéž co Huxtera srazilo úderem do kotníku. A jak se první dělník s námahou zvedal, dostal takový boční kopanec, který by srazil k zemi i vola.

Jak padal, přihnala se zpoza rohu vlna lidí od návsi. První se objevil majitel kokosových hodů, zavalitý chlap v modrém triku. Užasl, že vidí uličku prázdnou, až na tři muže, kteří se absurdně rozplácávají na zemi. A pak se něco stalo s jeho zadní nohou a on letěl střemhlav a odkutálel se bokem, taktak že minul nohy svého bratra a společníka,

který se hnal za ním. Oba pak nějaký houf příliš uspěchaných lidí nakopl, poklekl jim na krky, přepadl přes ně a proklel je.

Když Hall, Henfrey a dělníci vyběhli z hostince, paní Hallová, poučená léty zkušeností, zůstala v nálevně u pokladny. A najednou se dveře pokoje pro hosty otevřely a objevil se pan Cuss, aniž na ni pohlédl, a hnal se dolů po schodech za roh. „Chyťte ho!“ vykřikl. „Nenechte ho pustit ten balík!“

O Marvelově existenci nic nevěděl. Neviditelný mu totiž předal knihy a raneček ve dvoře. Pan Cuss měl ve tváři hněv a rozhodnost, ale jeho oděv byl neúplný – jakási povadlá bílá sukně, která by ušla snad jen v Řecku. „Chyťte ho!“ zařval. „Má moje kalhoty! A všechno šatstvo pana vikáře!“

„O něj se postarám za chvíli!“ křikl na Henfreyho, když procházel kolem na zemi ležícího Huxtera, a jak zahýbal za roh, aby se připojil k vřavě, hned byl sražen k zemi do nedůstojné kaše. Někdo v plném trysku mu těžce stoupl na prst. Zavyl, zápasil, aby se zvedl, do něj znovu něco vrazilo a znovu padl na všechny čtyři – a uvědomil si, že se neúčastní zajetí, nýbrž útěku. Všichni se hnali zpátky k vesnici. Zvedl se znovu a dostal silnou ránu za uchem. Zapotácel se a zamířil rovnou zpátky k hostinci U Dostavníku a koní, cestou přeskočil opuštěného Huxtera, který už se posadil.

Když byl v polovině schodů hostince, uslyšel za sebou nad vší vřavou náhlý výkřik vzteku a zvučný plesk někomu do obličeje. Poznal hlas Neviditelného, a to ten tón, jaký má člověk nenadále rozzuřený bolestivou ranou.

V příští chvíli byl pan Cuss zpátky v pokoji pro hosty. „Vrací se, Buntingu!“ řekl a vrazil dovnitř. „Zachraňte se!“

Pan Bunting stál u okna a snažil se zahalit do rohožky od krbu a výtisku *West Surrey Gazette*. „Kdo se vrací?“ zeptal se tak vylekaně, že jeho oděv o vlásek unikl rozpadu.

„Neviditelný," řekl Cuss a hnal se k oknu. „Měli bychom radši vypadnout! Je šíleně rozzuřený! Šílí!"

V další chvíli byl venku na dvoře.

„Panebože!" řekl pan Bunting, váhaje mezi dvěma hroznými možnostmi. Zaslechl v chodbě hostince hroznou potyčku, a rozhodnutí bylo hotovo. Vylezl z okna, chvatně si upravil svůj oděv a jak nejrychleji ho jeho tlusté krátké nohy nesly, prchal vzhůru vesnicí.

Od okamžiku, kdy Neviditelný řval vztekem a pan Bunting se dal na památný úprk vesnicí, bylo nemožné podat souvislý popis toho, co se v Ipingu dělo. Je možné, že Neviditelný měl zpočátku v úmyslu pouze krýt Marvelovi ústup s šaty a knihami. Jenže jeho nálada, odjakživa nic moc, zřejmě od jedné náhodné rány úplně selhala, a tak se dal do mlácení a svrhávání, jenom pro potěšení ublížit.

Musíte si představit ulici plnou běžících postav, bouchání dveří a bitky o úkryty. Musíte si představit, jak ta vřava dolehla na nestabilní rovnováhu prken a dvou židlí starého Fletchera – s kataklyzmickými následky. Musíte si představit vyděšený pár, uvízlý v smutné bezradnosti na houpačce. A potom je ta divoká vlna pryč a ipingská ulice se svými cetkami a praporky je opuštěná, jen rozzuřený Neviditelný tam dál řádí, roztroušené kokosy, převrácené plátěné zástěny a vysypané zboží stánku s cukrovím leží kolem. Všude odevšad slyšet zavírání okenic a zasouvání závor a jediná viditelná lidská stopa je občasné přelétnutí oka pod zdviženým obočím v rohu okna.

Neviditelný se chvíli bavil tím, že rozbil všechna okna U Dostavníku a koní, a potom vrazil pouliční lampu oknem pokoje pro hosty do bytu paní Gribbleové. On to musel být, kdo přerušil telegrafní drát na Adderdean kousek za Higginsovou chalupou na adderdeanské silnici. A pak, jak mu to jeho zvláštní vlastnosti umožňovaly, úplně vymizel z lidských smyslů a v Ipingu už nebyl ani slyšet, ani vidět, ani nahmatán. Zmizel beze zbytku.

Trvalo však dobré dvě hodiny, než se kterýkoli živý tvor odvážil znovu vyjít do pustoty ipingské ulice.

Kapitola třináctá. Pan Marvel rozvažuje o výpovědi

Když se už smrákalo a Iping začínal zase bázlivě vykukovat na rozstřílené pozůstatky svého svátečního pondělí, kráčel za bukovým lesíkem na silnici k Bramblehurstu, bolestně a šerem, krátký zavalitý muž v ošoupaném hedvábném cylindru. Nesl tři knihy svázané jakousi ozdobnou pružnou pentlí a raneček zabalený do modrého ubrusu. Jeho rudolící obličej jevil zděšení a únavu; zdálo se, že spěchá v jakýchsi křečovitých poryvech. Doprovázel ho jiný hlas než jeho vlastní a čas od času se škubal pod dotykem neviditelných rukou.

„Jestli mi zase utečeš," řekl Hlas, „jestli se pokusíš mi zase utéct –"

„Pane!" řekl pan Marvel. „Vždyť to rameno mám samou modřinu i tak."

„Na mou čest," řekl Hlas, „tě zabiju."

„Nesnažil sem se vám utéct," řekl Marvel hlasem, kterému nebylo daleko k slzám. „Přísahám, že nesnažil. Já tu zatracenou odbočku neznal, nic víc! Jak sem ji moh u čerta znát? Jak to je, dostal sem už dost –"

„Dostaneš mnohem víc, jestli nedáš pozor," řekl Hlas, a pan Marvel rázem umlkl. Nafoukl tváře a jeho oči byly výmluvné zoufalstvím.

„Je dost zlé, že ti neohrabaní venkovští buranové vyzradili mé malé tajemství, a to ještě *ty* mi utíkáš s mými knihami! Štěstí pro některé z nich, že se dali včas na útěk! Tady jsem… Nikdo nevěděl, že jsem neviditelný! A co teď?"

„Co *já* teď?“ zeptal se Marvel polohlasně.

„Je to venku. Bude to v novinách! Všichni mě budou hledat; všichni budou ve střehu –“ Hlas se zlomil do živých kleteb a utichl.

Zoufalství v Marvelově tváři se prohloubilo a jeho krok zpomalil.

„Pokračuj!“ řekl Hlas.

Tvář pana Marvela nabrala šedavý nádech mezi rudými flíčky.

„Nepouštěj ty knihy, hlupáku,“ řekl Hlas ostře – a dohnal ho.

„Fakt je,“ řekl Hlas, „že tě budu muset využít… Jsi mizerný nástroj, ale musím.“

„Jsem *bídnej* nástroj,“ řekl Marvel.

„To jsi,“ řekl Hlas.

„Jsem ten nejhorší nástroj, jakýho ste si moh pořídit,“ řekl Marvel.

„Nejsem silnej,“ řekl po skličujícím mlčení.

„Nejsem nijak zvlášť silnej,“ zopakoval.

„Ne?“

„A mám slabý srdce. Ta malá záležitost – samozřejmě sem to zvládl – ale, bože! Moh sem padnout.“

„No a?“

„Nemám nervy ani sílu na to, co po mně chcete.“

„*Já* tě povzbudím.“

„To bych nerad. Nerad bych vám zkazil plány, víte. Ale možná bych – ze samý hrůzy a bídy.“

„Radši bys neměl,“ řekl Hlas s tichým důrazem.

„Kéž bych byl mrtvej,“ řekl Marvel.

„Je to nespravedlivý,“ řekl; „to uznejte… Zdá se mi, že mám úplný právo –“

„*Pokračuj*!“ řekl Hlas.

Pan Marvel přidal do kroku a chvíli šli zase mlčky.

„Je to zatraceně těžký,“ řekl pan Marvel.

Ani to nezabralo. Zkusil to z jiné strany.

„Co z toho mám já?“ začal znovu v tónu nesnesitelné křivdy.

„Ale! *Drž hubu*!“ řekl Hlas s náhlou úžasnou razancí. „Já se o tebe postarám, jak se patří. Děláš, co se ti řekne. Zvládneš to. Jsi hlupák a tak, ale zvládneš to –“

„Říkám vám, pane, že já pro to nejsem ten pravej. Při vší úctě – ale *tak to je* –“

„Jestli nedržíš hubu, zkroutím ti znovu zápěstí,“ řekl Neviditelný. „Potřebuji přemýšlet.“

Pak se mezi stromy objevily dva obdélníky žlutého světla a šerem se vynořila čtyřhranná věž kostela. „Nechám ti ruku na rameni,“ řekl Hlas, „po celou dobu, co budeme procházet vesnicí. Jdi rovnou skrz a nezkoušej hlouposti. Dopadlo by to pro tebe hůř.“

„Vím to,“ povzdechl pan Marvel, „vím to všechno.“

Nešťastně vyhlížející postava v letitém hedvábném cylindru procházela se svými břemeny ulicí malé vesnice a ztrácela se do houstnoucí tmy za světly oken.

Kapitola čtrnáctá. V Port Stowe

V deset hodin dalšího rána seděl pan Marvel neoholený, špinavý a od cest ušpiněný s knihami vedle sebe a rukama hluboko v kapsách, velmi unavený, nervózní a nesvůj, chvílemi nadmul tváře, na lavici před malým hostincem na okraji Port Stowe. Vedle něho ležely knihy, ale teď už byly svázané provazem. Raneček byl ponechán v borových lesích za Bramblehurstem, podle změny plánů Neviditelného. Pan Marvel seděl na lavici, a i když si ho nikdo ani v nejmenším nevšímal, jeho rozrušení neopadlo. Ruce mu znovu a znovu bloudily po různých kapsách zvláštním, nervózním ohmatáváním.

Když tam však seděl větší část hodiny, vyšel z hostince starší námořník s novinami v ruce a posadil se vedle něj. „Příjemný den," řekl námořník.

Pan Marvel se rozhlédl kolem s čímsi velmi podobným hrůze. „Velmi," řekl.

„Zrovna takové počasí, jaké má v tuhle roční dobu být," řekl námořník, neberoucí žádné odbytí.

„Jistě," řekl pan Marvel.

Námořník vytáhl párátko a (dovolíte-li) se mu dobrých pár minut věnoval. Oči mu mezitím měly volno, aby si prohlédly zaprášenou postavu pana Marvela a knihy vedle něho. Když se k panu Marvelovi blížil, zaslechl zvuk, jako když se do kapsy sypou mince. Zarazil ho ostrý kontrast mezi vzhledem pana Marvela a tím náznakem bohatství. Odtud se jeho myšlenky zatoulaly zpátky k tématu, které se mu zvláštně pevně usadilo v představě.

„Knihy?“ řekl náhle a hlučně dojedl s párátkem.

Pan Marvel sebou trhl a podíval se na ně. „Jo, ano,“ řekl. „Jo, to jsou knihy.“

„V knihách bývají mimořádné věci,“ řekl námořník.

„To jsou,“ řekl pan Marvel.

„A mimořádné věci se dějí i mimo ně,“ řekl námořník.

„I to je pravda,“ řekl pan Marvel. Změřil si svého společníka a rozhlédl se kolem.

„Mimořádné věci jsou třeba v novinách,“ řekl námořník.

„To jsou.“

„*V těchhle* novinách,“ řekl námořník.

„Á!“ řekl pan Marvel.

„Je tu příběh,“ řekl námořník a upíral na pana Marvela pevný, promyšlený pohled; „je tu příběh například o Neviditelném muži.“

Pan Marvel pokřivil ústa, poškrábal se na tváři a cítil, jak mu uši hoří. „Co teda zase vymyslej,“ řekl slabě. „Ostrije, nebo Amerika?“

„Ani jedno,“ řekl námořník. „*Tady*.“

„Pane!“ řekl pan Marvel a škubl sebou.

„Když říkám *tady*,“ řekl námořník k nesmírné úlevě pana Marvela, „nemyslím samozřejmě přímo tady na tom místě, myslím někde kolem.“

„Neviditelný muž!“ řekl pan Marvel. „A co *on* má za lubem?“

„Všechno,“ řekl námořník a držel si Marvela pohledem, pak to rozvedl: „úplně – požehnaně – všechno.“

„Noviny sem už čtyři dny neviděl,“ řekl Marvel.

„V Ipingu to začalo,“ řekl námořník.

„*Vážně*!“ řekl pan Marvel.

„Tam začal. A odkud přišel, to nikdo neví. Tady to je: ‚Po-divný příběh z Ipingu.‘ A v tomhle plátku stojí, že důkazy jsou neobyčejně silné – neobyčejně.“

„Pane!“ řekl pan Marvel.

„No ale to je neobyčejný příběh. Je tu duchovní a jeden pán od medicíny jako svědkové – viděli ho, jak se patří – nebo spíš *neviděli*. Byl ubytovaný, stojí tu, U Dostavníku a koní, a nikomu prej jeho neštěstí nebylo nijak znát, aspoň tu stojí ‚nijak znát jeho neštěstí, dokud při Hádce v hostinci', stojí tu, ‚mu nebyly servány obvazy z hlavy. Tehdy bylo po-zorováno, že má neviditelnou hlavu. Pokusy ho zajistit byly Okamžitě podniknuty, ale shodiv své oblečení', stojí tu, ‚se mu podařilo uprchnout, ale ne dřív než po zoufalém zápase, v němž utržil vážná zranění', stojí tu, ‚náš zasloužilý a schopný strážník pan J. A. Jaffers.' Pěkný rovný příběh, co? Jména a všechno."

„Pane!" řekl pan Marvel, nervózně se rozhlížel kolem, zkoušel ohmatem spočítat peníze v kapsách a byl plný zvláštní, nové myšlenky. „Zní to naprosto nebývale."

„Nemyslíte? Neobyčejné, *já* tomu říkám. Nikdy sem nic o Neviditelnejch mužích neslyšel, to ne, ale dneska člověk slyší tolik neobyčejnejch věcí – že –"

„Víc toho nedělal?" zeptal se Marvel a tvářil se, že je mu volno.

„Není toho dost?" řekl námořník.

„Nevrátil se zpátky náhodou?" zeptal se Marvel. „Jen utekl a to je všechno, co?"

„Všechno!" řekl námořník. „Hergot! – není to dost?"

„Víc než dost," řekl Marvel.

„Řekl bych, že je to víc než dost," řekl námořník. „Řekl bych, že je to víc než dost."

„Žádný kumpány neměl – nestojí tam, že měl kumpány?" zeptal se pan Marvel úzkostně.

„Jeden takovej pán vám nestačí?" zeptal se námořník. „Ne, díky nebesům, se dá říct, neměl."

Pomalu pokyvoval hlavou. „Dělá mi to pravidelně nervy, už jen pomyslet, že takovej chlapík pobíhá po venkově! Teď prej je Na Svobodě a z jistých důkazů se předpokládá, že se – ‚uchýlil' – ‚odebral' – říkám,

že myslí, že vzal cestu k Port Stowe. Vidíte, my jsme v tom teď *přímo*! Žádný americký divy, tentokrát. A jen si pomyslete, co všechno by moh udělat! Kde byste byl vy, kdyby si přihnul navíc a dostal chuť si na vás posvítit? Dejme tomu, že by chtěl krást – kdo mu v tom zabrání? Může vlézt kam chce, může krást, jak chce, projde kordonem policistů tak snadno, jako byste vy nebo já ošulili slepýho! Snadnějc! Protože ty slepí prej slyšej neobyčejně dobře. A kdekoli bude lihovina, co by se mu líbila –"

„Má teda ohromnou výhodu, to jo," řekl pan Marvel. „A – no…"

„Máte pravdu," řekl námořník. „*Má*."

Celou tu dobu se pan Marvel soustředěně rozhlížel, naslouchal slabým krokům, snažil se postřehnout nepostřehnutelné pohyby. Vypadal, jako by stál na pokraji nějakého velikého rozhodnutí. Zakašlal si do dlaně.

Znovu se rozhlédl, poslouchal, naklonil se k námořníkovi a ztišil hlas: „Faktem je – že já – náhodou vím pár věcí o tomhle Neviditelném. Ze soukromých zdrojů."

„Á!" řekl námořník se zájmem. „*Vy*?"

„Jo," řekl pan Marvel. „Já."

„Vážně!" řekl námořník. „A smím se zeptat –"

„Budete žasnout," řekl pan Marvel do dlaně. „Je to ohromný."

„Vážně!" řekl námořník.

„Fakt je," začal pan Marvel dychtivě důvěrně ztišeným tónem. Náhle se jeho výraz podivuhodně změnil. „Ou!" řekl. Ztuhle se zvedl v sedě. Tvář mu výmluvně prozradila tělesné utrpení. „Au!" řekl.

„Co je?" zeptal se námořník ustaraně.

„Zubem," řekl pan Marvel a sáhl si k uchu. Chytil se knih. „Měl bych asi jít dál," řekl. Zvláštním pohybem se po lavici odsouval od svého společníka. „Ale vy ste mi zrovna chtěl něco říct o tomhle Neviditelným!" protestoval námořník. Pan Marvel jako by se radil sám se sebou. „Je to podvod," řekl Hlas. „Je to podvod," řekl pan Marvel.

„Ale je to v novinách," řekl námořník.

„Stejně podvod," řekl Marvel. „Znám toho chlapíka, co ty lži vymyslel. Žádnej Neviditelnej není – pal to čert."

„Ale co tyhle noviny? Chcete říct – ?"

„Ani slovo není pravda," řekl Marvel rozhodně.

Námořník zíral, noviny v ruce. Pan Marvel se trhavě obrátil pryč. „Počkat," řekl námořník, zvedl se a mluvil pomalu, „chcete říct – ?"

„Chci," řekl pan Marvel.

„Tak proč ste mě nechal, abych vám vykládal celou tu zatracenou vatu? Co ste myslel tím, že necháte člověka ze sebe takhle udělat blbce? He?"

Pan Marvel nafoukl tváře. Námořník zase najednou úplně zrudl; zaťal ruce v pěst. „Já tu kecám celejch deset minut," řekl; „a vy, vy břichatej, kožnatej synu starý boty, nemáte ani základní slušnost –"

„Vy se se *mnou* dohadovat nebudete," řekl pan Marvel.

„Dohadovat! Mám sakra chuť –"

„Pochoduj," řekl Hlas, a pan Marvel se náhle otočil a začal odcházet zvláštně křečovitým krokem. „Měl byste jít dál," řekl námořník. „Kdo jde dál?" řekl pan Marvel. Vzdaloval se šikmo zvláštně uspěchanou chůzí, s občasnými prudkými škuby dopředu. Kus po silnici začal mumlat samomluvu, protesty a výčitky.

„Blbec!" řekl námořník, nohy od sebe, lokty do stran, a sledoval mizející postavu. „Já ti ukážu, ty osle, podvádět *mě*! Je to tady – v novinách!"

Pan Marvel nesouvisle odsekl a mizel za zatáčkou silnice, zatímco námořník stál dál velkolepě uprostřed cesty, dokud ho příchod řeznického vozíku z místa neposunul. Pak se otočil směrem k Port Stowe. „Plno neobyčejnejch oslů," řekl si tiše pro sebe. „Jen aby mě shodil – to byla jeho pitomá hra – vždyť je to v novinách!"

A jiná neobyčejná věc, kterou se měl brzy dozvědět, se stala docela blízko něho. Byla to podívaná na „hrst peněz" (nic míň), která se bez

viditelného původce pohybovala podél zdi na rohu St. Michael's Lane. Jiný námořník, jeho kamarád, tu podivuhodnou věc toho rána viděl. Vrhl se po těch penězích, byl odhozen po hlavě, a když se postavil, motýlek peněz byl pryč. Náš námořník prohlásil, že je v náladě věřit čemukoli, ale tohle bylo *trochu* přes čáru. Potom se ale začal nad věcí zamýšlet.

Historka o létajících penězích byla pravdivá. A po celém tom okolí – i z vznešené London and Country Banking Company, ze zásuvek obchodů a hostinců, kterým se v tom slunečném počasí nechávaly dveře dokořán – ten den tiše a obratně mizely peníze po hrstích a svazečcích, tiše se vznášely při zdech a stinných místech a čile se vyhýbaly přibližujícím se očím lidí. A ty peníze – ačkoli nikdo nedokázal sledovat jejich cestu – vždycky skončily svůj záhadný let v kapse onoho rozrušeného gentlemana v letitém hedvábném cylindru, sedícího před malým hostincem na okraji Port Stowe.

Teprve o deset dní později – a vlastně až tehdy, kdy už byl burdocký příběh starý – si námořník tyto skutečnosti dal dohromady a začal chápat, jak blízko tehdy byl zázračnému Neviditelnému.

Kapitola patnáctá. Muž, který utíkal

Časně večer seděl doktor Kemp ve své pracovně v belvederu na kopci nad Burdockem. Byla to příjemná malá místnost se třemi okny – severním, západním a jižním – a s knihovnami plnými knih a vědeckých publikací, s širokým psacím stolem a pod severním oknem s mikroskopem, podložními skly, drobnými nástroji, několika kulturami a rozestavěnými lahvičkami s reagenciemi. Petrolejová lampa doktora Kempa byla rozsvícená, přestože obloha ještě zářila světlem západu slunce, a rolety měl zvednuté, protože nebyl venku žádný dotěrný zvědavec, který by si vynucoval, aby je spustil. Doktor Kemp byl vysoký, štíhlý mladý muž s lněnými vlasy a téměř bílým knírem a práce, na které se dřel, mu, jak doufal, měla vynést členství v Královské společnosti; tak vysoko si té práce vážil.

Jeho oko, které vzápětí sklouzlo od úkolu, zachytilo západ slunce planoucí za hřebenem kopce protilehlého jeho vlastnímu. Chvíli snad seděl s perem v ústech a obdivoval sytou zlatou barvu nad hřebenem, a potom mu pozornost zaujala malá postavička – černá jak inkoust –, běžící přes návrší směrem k němu. Byl to malý zavalitý člověk, měl na hlavě vysoký klobouk a běžel tak rychle, že se mu nohy přímo kmitaly.

„Zase jeden z těch bláznů," řekl doktor Kemp. „Jako ten osel, co do mě dneska ráno vrazil za rohem s tím ‚Nevydytelnej jde, pane!' Nedokážu si představit, co to do lidí vjelo. Člověk by si myslel, že žijeme ve třináctém století."

Zvedl se, přistoupil k oknu a zadíval se na šerý svah a drobnou tmavou postavičku, která po něm uháněla dolů. „Vypadá to, že má za-

tracený pospěch," řekl doktor Kemp, „ale moc nepostupuje. Kdyby měl kapsy plné olova, těžší běžet už nemohl."

„Přidal, pane," řekl doktor Kemp.

Hned v příští chvíli ta běžící postava zmizela za vyšší z vilek, které se šplhaly po kopci od Burdocku. Na okamžik znovu probleskla, znovu a ještě jednou, třikrát mezi třemi stojícími domy, které následovaly, a potom ji skryla řada řadových domů.

„Osli!" řekl doktor Kemp, otočil se na patě a vrátil se k psacímu stolu.

Ti však, kteří uprchlíka viděli zblízka a zahlédli zoufalou hrůzu v jeho zpoceném obličeji, protože sami byli venku na silnici, nesdíleli lékařovo pohrdání. Muž se kolem valil a jak běžel, cinkal jako dobře naplněný měšec, kterým se házelo sem a tam. Nedíval se napravo ani nalevo, ale jeho vyvalené oči zíraly rovnou dolů z kopce k místu, kde se už rozsvěcovaly lampy a kde se v ulici tísnili lidé. A jeho pokřivená ústa visela otevřená, na rtech se mu usazovala sklovitá pěna a dech chrčel a hlučel. Všichni, kolem koho prošel, se zastavovali a zírali po silnici nahoru a dolů a jeden druhého se vyptávali, s nejasným pocitem nelibosti, co ho tak žene.

A potom – daleko na kopci – pes, který si hrál na silnici, zakňučel a utekl pod bránu a zatímco se tomu ostatní ještě divili, vzápětí se kolem nich prohnalo cosi – vítr – pleskání, pleskání, pleskání – zvuk, jako když kdosi těžce oddechuje.

Lidé vykřikli. Lidé seskakovali z chodníku. Pokřik se nesl ulicí, instinkt ho nesl dolů z kopce. Křičelo se dole v ulici, než se Marvel dostal do poloviny cesty tam. Lidé vráželi do domů a bouchali za sebou dveřmi – a nesli tu zprávu. On to slyšel a zabral do posledního zoufalého trysku. Strach šel kolem něho velkými kroky, předběhl ho a za chvíli zabral celé město.

„Neviditelný přichází! Neviditelný!"

Kapitola šestnáctá. V hostinci U Veselých kriketistů

Hostinec U Veselých kriketistů stojí dole pod kopcem, kde začínají koleje tramvaje. Výčepní opíral o pult tlusté červené paže a bavil se o koních s neduživým drožkářem, zatímco černovousý muž v šedém chroustal suchary se sýrem, popíjel burtonské pivo a po americku rozprávěl s policistou mimo službu.

„Co to tam venku křičí!“ řekl neduživý drožkář, zabočil k jinému tématu a snažil se přes špinavou žlutou roletu v nízkém okně hostince dohlédnout nahoru k vrcholu. Někdo venku proběhl kolem. „Snad někde hoří,“ řekl výčepní.

Blížily se těžké běžící kroky, dveře se prudce rozletěly a dovnitř vrazil Marvel, uslzený a rozcuchaný, bez klobouku, s límcem kabátu rozervaným, prudce se otočil a pokusil se dveře zavřít. Dveře držela pootevřené řemenná spona.

„Jde!“ zaječel, hlas mu zněl hrůzou. „Jde si pro mě! Nevydytelnej! Pro mě! Proboha! Pomoc! Pomoc! Pomoc!“

„Zavřete dveře,“ řekl policista. „Kdo jde? Co se děje?“ Šel ke dveřím, uvolnil řemen, a dveře se zabouchly. Američan zavřel ty druhé.

„Pusťte mě dovnitř,“ řekl Marvel, potácel se a vzlykal, ale pořád svíral knihy. „Pusťte mě dovnitř. Zamkněte mě – někde. Říkám vám, že je mi v patách. Utekl sem mu. Řek, že mě zabije, a on to udělá.“

„*Tady* jste v bezpečí,“ řekl černovousý muž. „Dveře jsou zavřené. Co se vlastně děje?“

„Pusťte mě dovnitř," řekl Marvel a vykřikl nahlas, když se do zavřených dveří náhle udeřilo takovou silou, že se otřásly, a vzápětí následovalo spěšné klepání a křik venku. „Hej," křikl policista, „kdo je tam?" Pan Marvel začal zběsile strkat do výplní, které vypadaly jako dveře. „Zabije mě – má nůž nebo něco. Proboha –!"

„Tudy," řekl výčepní. „Pojďte sem." A nadzvedl pult.

Pan Marvel vrazil za pult, zatímco venku se bušení opakovalo. „Neotevírejte," zapištěl. „*Prosím*, neotevírejte. *Kde* se mám schovat?"

„Tenhle, tenhle Neviditelný muž, co?" zeptal se černovousý muž, jednu ruku za zády. „Myslím, že je nejvyšší čas se na něj podívat."

Okno hostince se náhle rozsypalo dovnitř a venku v ulici bylo slyšet křik a běhání sem tam. Policista stál na pohovce a díval se ven, natahoval krk, aby viděl, kdo je u dveří. Slezl se zdviženým obočím. „To je ono," řekl. Výčepní stál před dveřmi do zadní místnosti, které byly nyní zamčené na Marvela, zíral na rozbité okno a přišel k ostatním dvěma mužům.

Všechno náhle ztichlo. „Kdybych tak měl obušek," řekl policista, jak nerozhodně přistupoval ke dveřím. „Jakmile otevřeme, je uvnitř. Nic ho nezastaví."

„S těmi dveřmi příliš nespěchejte," řekl neduživý drožkář úzkostně.

„Odsuňte závory," řekl černovousý muž, „a jestli přijde –" a ukázal v ruce revolver.

„To nejde," řekl policista; „to je vražda."

„Já vím, v jaké zemi jsem," řekl vousáč. „Mířím na jeho nohy. Odsuňte závory."

„S tou pekelnou věcí za zády ne," řekl výčepní a natahoval krk přes roletu.

„Dobrá," řekl černovousý muž, shýbl se, revolver připravený, a odsunul závory sám. Výčepní, drožkář i policista se obrátili čelem.

„Pojďte dál," řekl vousáč tiše, odstoupil a čelil odzávoreným dveřím s pistolí za zády. Nikdo nepřišel, dveře zůstaly zavřené. Pět minut poté

– když druhý drožkář opatrně strčil hlavu dovnitř – pořád ještě čekali a vylekaná tvář se dívala ven ze zadní místnosti a dodávala informace. „Jsou všechny dveře domu zavřené?“ ptal se Marvel. „Obchází dům – obchází dokola. Je rafinovaný jako sám ďábel.“

„Panebože!“ řekl zavalitý výčepní. „Zadní vchod! Hlídejte ty dveře! Ale!“ Rozhlédl se bezradně. Dveře zadní místnosti se zabouchly a slyšeli, jak se v nich otočil klíč. „Je tu dvorní vchod a soukromý. Dvorní –“

Vyběhl z nálevny.

Za minutu se vrátil s porcovacím nožem v ruce. „Dvorní dveře byly otevřené!“ řekl a jeho tlustý spodní ret poklesl. „Může už být v domě!“ řekl první drožkář.

„V kuchyni není,“ řekl výčepní. „Jsou tam dvě ženy a já tam s tímhle malým masořezem probodal každý palec. A ony si nemyslí, že vešel dovnitř. Nic si nevšimly –“

„Zavřel jste je?“ zeptal se první drožkář.

„Vlastně nevim,“ řekl výčepní.

Vousatý muž si vrátil revolver na místo. A sotva to udělal, pult se zabouchl, závora cvakla, a potom s ohlušujícím žuchnutím povolil zámek dveří zadní místnosti a dveře se rozletěly dokořán. Slyšeli, jak Marvel kvičí jak chycený zajíc, a hned se přes pult drápali k jeho záchraně. Vousáčův revolver práskl a zrcadlo vzadu v místnosti popraskalo do hvězdice a s cinkáním se zřítilo.

Když výčepní vešel do místnosti, uviděl Marvela zvláštně zkrouceného a zápasícího s dveřmi, které vedly do dvora a do kuchyně. Dveře se rozletěly, zatímco výčepní váhal, a Marvela to táhlo do kuchyně. Ozval se výkřik a cinkot pánví. Marvela, s hlavou dolů a tvrdošíjně se odtahujícího, dostali ke kuchyňským dveřím a zasunuli závory.

Pak policista, který se snažil obejít výčepního, vrazil dovnitř a za ním jeden z drožkářů, chytil neviditelnou ruku, která Marvela svírala za límec, dostal ránu do obličeje a odpotácel se zpět. Dveře se otevřely

a Marvel se zběsile pokusil zasunout za ně. Pak drožkář cosi uchopil. „Mám ho," řekl drožkář. Výčepního rudé ruce se začaly drápat po neviděném. „Tady je!" řekl výčepní.

Pan Marvel, propuštěn, náhle sklesl k zemi a pokusil se po čtyřech plazit mezi nohama bojujících mužů. Zápas se motal kolem okraje dveří. Hlas Neviditelného se poprvé ozval, pronikavě vykřikl, když mu policista šlápl na nohu. Pak Neviditelný vášnivě vykřikl a pěsti se mu rozletěly jako cepy. Drožkář vzápětí ulekle vyjekl a složil se, poté co dostal kopanec pod bránici. Dveře z kuchyně do zadní místnosti se zabouchly a kryly ústup pana Marvela. Muži v kuchyni se najednou chytali prázdného vzduchu a zápasili s ním.

„Kam zmizel?" křikl vousatý muž. „Ven?"

„Tudy," řekl policista, vstoupil na dvůr a zastavil se.

Kus střešní tašky se mu prohnal kolem hlavy a roztříštil se mezi nádobím na kuchyňském stole.

„Já mu ukážu," zařval černovousý muž, a najednou nad policistovo rameno zazářila ocelová hlaveň a pět kulek vystřelilo jedna za druhou do soumraku, odkud přiletěl projektil. Jak střílel, hýbal černovousý muž rukou ve vodorovné křivce, takže jeho střely se rozlétly do úzkého dvora jako paprsky od středu kola.

Následovalo ticho. „Pět nábojů," řekl černovousý muž. „To je nejlepší ze všeho. Čtyři esa a žolík. Někdo přineste lucernu a pojďme ho ohmatat."

Kapitola sedmnáctá. Návštěva u doktora Kempa

Doktor Kemp pokračoval v psaní ve své pracovně, dokud ho výstřely nevyburcovaly. Prásk, prásk, prásk, přicházely jeden za druhým.

„Haló!“ řekl doktor Kemp, znovu si strčil pero do úst a zaposlouchal se. „Kdo to v Burdocku pálí z revolveru? Co to ti blázni zase vyvádějí?“

Šel k jižnímu oknu, otevřel ho a vyklonil se, hleděl dolů na síť oken, s korálkovitými plynovými lampami a obchody a s černými mezerami střech a dvorů, které v noci tvoří obraz města. „Vypadá to na dav dole,“ řekl, „u Kriketistů,“ a dál pozoroval. Odtud mu oko bloudilo přes město až k vzdálenému místu, kde zářila světla lodí, kde se třpytilo molo – malý osvětlený, broušený pavilon jako drahokam ze žlutého světla. Měsíc v první čtvrti visel nad západním návrším a hvězdy byly jasné a bezmála tropicky zářivé.

Po pěti minutách, během kterých mu mysl zabrousila do odlehlých úvah o společenských poměrech budoucnosti a nakonec se ztratila v dimenzi času, se doktor Kemp s povzdechem vzpamatoval, znovu okno zavřel a vrátil se k psacímu stolu.

Muselo to být asi hodinu nato, co se u předních dveří ozval zvonek. Od oněch výstřelů psal ochable a s intervaly roztržitosti. Seděl a naslouchal. Slyšel, jak služka otevírá dveře, a čekal, že se objeví na schodech, ale nepřicházela. „Co to zas bylo?“ řekl si doktor Kemp.

Pokusil se vrátit k práci, nešlo mu to, vstal, sestoupil z pracovny na odpočívadlo, zazvonil a přes zábradlí zavolal na komornou, která se objevila dole v hale. „Byl to dopis?“ zeptal se.

„Jen zazvonil a utekl, pane,“ odpověděla.

„Jsem dnes večer nějak neklidný," řekl si. Vrátil se do pracovny a tentokrát se dal pevně do díla. Za chvíli už byl zase hluboko v práci a jediné zvuky v místnosti bylo tikání hodin a tlumený ostrý zvuk jeho husího brku, pohybujícího se přímo uprostřed kruhu světla, které stínidlo lampy házelo na jeho stůl.

Byly dvě hodiny, než doktor Kemp dokončil noční práci. Vstal, zívl a sešel dolů do ložnice. Už si svlékl kabát a vestu, když si uvědomil, že má žízeň. Vzal svíčku a sešel dolů do jídelny pro sifon a whisky.

Vědecké zájmy udělaly z doktora Kempa velmi pozorného člověka a jak znovu přecházel halou, všiml si tmavé skvrny na linoleu u rohožky u paty schodiště. Šel nahoru a potom ho najednou napadlo, aby se sám sebe zeptal, co ta skvrna na linoleu mohla být. Zřejmě pracovala nějaká podvědomá složka. V každém případě se se svým nákladem otočil, vrátil se dolů do haly, odložil sifon a whisky, shýbl se a dotkl se té skvrny. Bez velkého překvapení zjistil, že má lepkavost a barvu schnoucí krve.

Znovu zvedl svůj náklad a vrátil se nahoru, rozhlížel se a snažil se tu krvavou skvrnu vysvětlit. Na odpočívadle něco uviděl a užasle se zastavil. Klika u dveří jeho vlastního pokoje byla potřísněná krví.

Podíval se na svou ruku. Byla docela čistá, a potom si vzpomněl, že dveře jeho pokoje byly otevřené, když šel dolů z pracovny, a že se tedy kliky vůbec nedotkl. Vešel rovnou do pokoje – tvář zůstala docela klidná, snad o něco rozhodnější než obvykle. Jeho pohled, zvědavě bloudící, padl na postel. Na přehozu byla kaluž krve a prostěradlo bylo roztržené. Dřív si toho nevšiml, protože šel rovnou k toaletnímu stolku. Na druhé straně bylo ložní prádlo vmáčknuté, jako by tam někdo nedávno seděl.

Pak měl zvláštní dojem, že slyšel tichý hlas říci: „Panebože! – Kempe!" Jenže doktor Kemp hlasům nevěřil.

Stál a hleděl na rozházená prostěradla. Byl to opravdu hlas? Znovu se rozhlédl, nevšiml si však ničeho dalšího než rozházené a krví po-

třísněné postele. Pak zřetelně slyšel pohyb v místnosti, poblíž umyvadla. Všichni muži, byť sebevzdělanější, si v sobě zachovají jakýsi náznak pověrčivosti. Zmocnil se ho ten pocit, který se nazývá „strašidelný“. Zavřel dveře pokoje, přistoupil k toaletnímu stolku a odložil svá břemena. Náhle sebou škubl – mezi ním a umyvadlem visel ve vzduchu zavinutý, krví potřísněný obvaz z lněného hadříku.

Zíral na to v úžasu. Byl to prázdný obvaz, obvaz řádně svázaný, ale úplně prázdný. Byl by přistoupil, aby ho uchopil, ale dotek ho zarazil, a hlas, který mluvil docela blízko něho.

„Kempe!“ řekl Hlas.

„Co?“ řekl Kemp s otevřenými ústy.

„Zachovejte klid,“ řekl Hlas. „Jsem Neviditelný.“

Kemp chvíli neodpovídal, jen zíral na obvaz. „Neviditelný,“ řekl.

„Jsem Neviditelný,“ zopakoval Hlas.

Příběh, který toho rána ještě horlivě zesměšňoval, mu v hlavě projel jako blesk. Nezdá se, že by v tu chvíli byl nijak zvlášť vylekaný nebo nějak zvlášť překvapený. Uvědomění přišlo později.

„Myslel jsem si, že to je celé lež,“ řekl. Nejvíc mu v hlavě tkvěly ty opakované argumenty rána. „Máte obvaz?“ zeptal se.

„Ano,“ řekl Neviditelný.

„Aha!“ řekl Kemp, a potom se vzpamatoval. „Poslyšte!“ řekl. „Ale tohle je nesmysl. Nějaký trik.“ Prudce vykročil dopředu, jeho ruka vystřelená k obvazu narazila na neviditelné prsty.

Pod tím dotykem ucouvl a změnil barvu.

„Klid, Kempe, proboha! Potřebuji nutně pomoc. Nehýbejte se!“

Ruka mu sevřela paži. On ji odrazil.

„Kempe!“ vykřikl Hlas. „Kempe! Klid!“ a stisk zesílil.

Kempa se zmocnila divoká touha se vyprostit. Ruka obvázané paže ho popadla za rameno a on se najednou poroučel do postele. Otevřel ústa, aby křičel, a mezi zuby mu někdo vrazil cíp prostěradla. Nevidi-

telný ho surově držel na zemi, ale paže měl volné a kolem sebe divoce šermoval a kopal.

„Chcete poslouchat rozum, nebo ne?“ řekl Neviditelný a nepouštěl ho, přestože dostával rány do žeber. „Panebože! Vždyť mě za chvíli doženete k šílenství!“

„Ležte klidně, hlupáku!“ zařval Neviditelný Kempovi do ucha.

Kemp se ještě chvíli bránil, pak zůstal ležet klidně.

„Budete-li křičet, rozbiju vám obličej,“ řekl Neviditelný a uvolnil mu ústa.

„Jsem Neviditelný muž. Není to žádná hloupost ani kouzlo. Opravdu jsem Neviditelný. A potřebuji vaši pomoc. Nechci vám ublížit, ale pokud se budete chovat jako zběsilý vesničan, budu muset. Nevzpomínáte si na mě, Kempe? Griffin, z University College?“

„Nechte mě vstát,“ řekl Kemp. „Zůstanu, kde jsem. A dejte mi minutku sedět klidně.“

Posadil se a sáhl si na krk.

„Jsem Griffin, z University College, a udělal jsem se neviditelným. Jsem jen obyčejný muž – muž, kterého znáte – udělaný neviditelným.“

„Griffin?“ řekl Kemp.

„Griffin,“ odpověděl Hlas. „Mladší student než vy, skoro albín, šest stop vysoký, mohutný, s růžovobílou tváří a červenýma očima, který vyhrál medaili za chemii.“

„Jsem zmatený,“ řekl Kemp. „V mozku se mi všechno bouří. Co to má společného s Griffinem?“

„Já *jsem* Griffin.“

Kemp přemýšlel. „Je to hrozné,“ řekl. „Jaká ďáblovina ale musí být třeba, aby se člověk stal neviditelný?“

„Žádná ďáblovina. Je to proces, zcela zdravý a pochopitelný –“

„Je to hrozné!“ řekl Kemp. „Jak proboha –?“

„Je to dost hrozné. Ale jsem zraněný a trpím a jsem unavený… Panebože! Kempe, jste muž. Buďte klidný. Dejte mi něco k jídlu a pití,

a nechte mě tady sednout.“

Kemp se díval na obvaz, jak se pohybuje přes místnost, a potom viděl, jak se k posteli přitáhlo proutěné křeslo. Zavrzalo a sedák se o čtvrt palce stlačil. Promnul si oči a znovu si sáhl na krk. „Tohle překoná i duchy,“ řekl a hloupě se zasmál.

„Tak to je lepší. Díkybohu, dostáváte se k rozumu!“

„Nebo k hlouposti,“ řekl Kemp a protřel si oči klouby.

„Dejte mi whisky. Jsem skoro mrtvý.“

„Nezdálo se mi to. Kde jste? Jestli vstanu, nevrazím do vás? *Tam*! Dobrá. Whisky? Tady. Kam vám ji mám podat?“

Křeslo zavrzalo a Kemp pocítil, jak mu někdo vytahuje sklenici z ruky. S námahou povolil; instinkt se tomu vzpíral. Sklenice se zastavila zavěšená dvacet palců nad předním okrajem sedadla křesla. Zíral na to v nekonečné zmatenosti. „To je – to musí být – hypnóza. Vsugeroval jste mi, že jste neviditelný.“

„Nesmysl,“ řekl Hlas.

„To je šílené.“

„Poslouchejte mě.“

„Dnes ráno jsem přesvědčivě dokázal,“ začal Kemp, „že neviditelnost –“

„Nestarejte se, co jste dokázal! – Umírám hladem,“ řekl Hlas, „a noc je pro člověka bez šatů chladná.“

„Jídlo?“ řekl Kemp.

Sklenice whisky se naklonila. „Ano,“ řekl Neviditelný a klepnul jí o stůl. „Máte župan?“

Kemp cosi polohlasně vykřikl. Došel ke skříni a vytáhl plášť zašlé šarlatové barvy. „Hodí se?“ zeptal se. Byl mu vzat. Chvíli visel ochable ve vzduchu, podivně se zatřepotal, vzedmul se do plné a slušné podoby, zapínal si knoflíky, a usedl do křesla. „Spodky, ponožky, pantofle by byly úlevou,“ řekl Neviditelný úsečně. „A jídlo.“

„Cokoli. Ale je to to nejšílenější, v čem jsem kdy v životě byl!“

Vyklidil pro něj zásuvky, aby ty věci našel, a potom sešel dolů prohlédnout spíž. Vrátil se se studenými kotletami a chlebem, přitáhl lehký stolek a položil je před svého hosta. „O nůž se nestarejte," řekl návštěvník, a kotleta zůstala viset ve vzduchu se zvukem okusování.

„Neviditelný!" řekl Kemp a usedl na ložnicovou židli.

„Vždycky si rád něco vezmu na sebe, než jím," řekl Neviditelný s plnou pusou a chtivě dál pojídal. „Zvláštní nápad!"

„To zápěstí je, předpokládám, v pořádku," řekl Kemp.

„Věřte mi," řekl Neviditelný.

„Z celé té podivné a úžasné –"

„Přesně tak. Ale je zvláštní, že jsem narazil zrovna do *vašeho* domu, abych se obvázal. Můj první šťastný tah! V každém případě jsem měl v úmyslu dnes v noci v tomhle domě spát. S tím se musíte smířit! Je to špinavá nepříjemnost, že je mi vidět krev, že? Pěkná sraženina támhle. Jak koaguluje, stává se viditelnou, vidím. Změnil jsem jen živou tkáň a jen na tak dlouho, dokud jsem naživu… Jsem v tomhle domě tři hodiny."

„Jak se to ale dělá?" začal Kemp zoufale podrážděným tónem. „K čertu! Celá ta věc – je nerozumná od začátku do konce."

„Zcela rozumná," řekl Neviditelný. „Dokonale rozumná."

Natáhl se a popadl láhev whisky. Kemp zíral na požírající župan. Paprsek světla ze svíčky, který prošel roztrženou skvrnou v pravém rameni, vytvořil trojúhelník světla pod levými žebry. „Co to byly za výstřely?" zeptal se. „Jak začala ta střelba?"

„Byl tam jeden opravdový blázen – takový můj kumpán – zatraceně! – který se mi pokusil ukrást peníze. *Opravdu* je ukradl."

„Je *on* taky neviditelný?"

„Ne."

„No a?"

„Nemohu si dát ještě něco k jídlu, než vám tohle všechno povím? Mám hlad – a bolí mě to. A vy chcete, abych vám vyprávěl!"

Kemp vstal. „Vy jste nikam nestřílel?“ zeptal se.

„Já ne,“ řekl jeho host. „Nějaký blázen, kterého jsem nikdy neviděl, pálil nazdařbůh. Spousta jich dostala strach. Všichni se mě báli. Zatraceně! – Hleďte – chci toho k jídlu víc než tohle, Kempe.“

„Podívám se, co je dole k jídlu,“ řekl Kemp. „Moc toho, obávám se, nebude.“

Když Neviditelný dojedl – a jedl pořádně –, dožadoval se doutníku. Zuřivě ukousl konec, než Kemp našel nůž, a klel, když se mu uvolnil vnější list. Bylo zvláštní vidět ho kouřit; ústa a hrdlo, hltan a nozdry se mu stávaly viditelné jako jakýsi vířící odlitek z kouře.

„Tenhle požehnaný dar kouření!“ řekl a prudce zabafal. „Mám štěstí, že jsem natrefil na vás, Kempe. Musíte mi pomoci. Jen si to představit – spadnout rovnou na vás! Jsem v dábelsky nepěkné kaši – myslím, že jsem zešílel. Co já všechno zažil! Ale něco ještě vymyslíme. Dovolte, abych vám řekl –“

Nalil si ještě whisky se sodou. Kemp vstal, rozhlédl se a přinesl si sklenici z rezervního pokoje. „Je to divoké – ale snad si můžu dát napít.“

„Moc jste se za těch tucet let nezměnil, Kempe. Vy světlovlasí ne. Chladný a metodický – po prvním zhroucení. Musím vám to říct. Budeme pracovat spolu!“

„Ale jak se to všechno dělalo?“ řekl Kemp, „a jak jste přišel k tomuhle?“

„Pro boha živého, nechte mě chvíli pokojně kouřit! A potom vám to začnu vypravovat.“

Ale příběh toho večera vyprávěn nebyl. Neviditelnému se zápěstí bolestivě přitěžovalo; měl horečku, byl vyčerpaný, a myslí se mu znovu vracely úvahy k jeho honu dolů z kopce a potyčce v hostinci. Mluvil útržkovitě o Marvelovi, kouřil rychleji, hlas se mu plnil hněvem. Kemp se snažil zachytit, co šlo.

„Bál se mě, viděl jsem, že se mě bojí," opakoval Neviditelný několikrát. „Chtěl mi utéct – pořád vyhlížel! Jaký jsem byl blázen!

„Ten pes!

„Měl jsem ho zabít!"

„Kde jste vzal ty peníze?" zeptal se Kemp zprudka.

Neviditelný chvíli mlčel. „Dnes v noci vám to říct nemohu," řekl.

Náhle zasténal a nahnul se dopředu, opřel si neviditelnou hlavu o neviditelné ruce. „Kempe," řekl, „nespím skoro tři dny, kromě pár zdřímnutí po hodině. Musím se brzy vyspat."

„Dobrá, vezměte si můj pokoj – vezměte si tento pokoj."

„Ale jak mohu spát? Pokud usnu – uteče. Och! Co na tom záleží?"

„Co ta rána po výstřelu?" zeptal se Kemp zprudka.

„Nic – škrábnutí a krev. Můj bože! Jak si potřebuji odpočinout!"

„A proč ne?"

Neviditelnému se zdálo, že si Kempa prohlíží. „Protože mám zvláštní odpor k tomu být chycen svými bližními," řekl pomalu.

Kemp sebou škubl.

„Jsem blázen, že jsem to řekl!" řekl Neviditelný a prudce udeřil do stolu. „Nasadil jsem vám to do hlavy."

Kapitola osmnáctá. Neviditelný spí

Jakkoli byl Neviditelný vyčerpaný a zraněný, odmítl přijmout Kempovo slovo, že jeho svoboda bude respektována. Prohlédl si obě okna v ložnici, vytáhl rolety a otevřel okenní křídla, aby se přesvědčil, že by jimi byl ústup opravdu možný, jak Kemp tvrdil. Venku byla velmi tichá a klidná noc a nad planinou zapadal nový měsíc. Pak si prohlédl klíče od ložnice a od obou dveří do šatny, aby se ujistil, že i tyhle lze využít k zajištění úniku. Nakonec se vyjádřil, že je spokojený. Postavil se na předložku u krbu a Kemp zaslechl zvuk zívnutí.

„Je mi líto," řekl Neviditelný, „jestli vám nemůžu říct všechno, co jsem dnes v noci udělal. Ale jsem na dně. Je to groteskní, bezpochyby. Je to hrozné! Ale věřte mi, Kempe, přes všechny vaše dnešní dopolední námitky je to zcela možné. Učinil jsem objev. Chtěl jsem si ho nechat pro sebe. Nemůžu. Musím mít společníka. A vy... Můžeme dokázat takové věci... Ale zítra. Teď, Kempe, mám pocit, že musím spát, nebo zahynu."

Kemp stál uprostřed pokoje a zíral na bezhlavý oděv. „Myslím, že vás musím opustit," řekl. „Je to – neuvěřitelné. Tři takovéhle věci, které se stanou za sebou a převrátí všechny moje představy – zbláznily by mě. Ale je to skutečné! Můžu vám přinést ještě něco?"

„Jen mi popřejte dobrou noc," řekl Griffin.

„Dobrou noc," řekl Kemp a potřásl neviditelnou rukou. Bokem vyšel ke dveřím. Najednou se župan rychle vydal směrem k němu. „Pochopte mě dobře!" řekl župan. „Žádné pokusy mě omezit nebo zajmout! Nebo –"

Kempovi se trochu změnila tvář. „Myslel jsem, že jsem vám dal slovo," řekl.

Kemp za sebou tiše zavřel dveře a klíč se v nich okamžitě otočil. A jak tam stál s výrazem pasivního úžasu ve tváři, rychlé kroky se přenesly ke dveřím šatny a i ty se zamkly. Kemp se plácl dlaní do čela. „Zdá se mi to? Zbláznil se svět – nebo já?"

Rozesmál se a položil ruku na zamčené dveře. „Vyhoštěn z vlastní ložnice do očí bijící absurditou!" řekl.

Došel k horní části schodiště, otočil se a zíral na zamčené dveře. „Je to fakt," řekl. Přiložil si prsty k mírně pohmožděnému krku. „Nepopiratelný fakt!

„Ale –"

Beznadějně zavrtěl hlavou, otočil se a sešel dolů.

Rozsvítil lampu v jídelně, vytáhl doutník a začal přecházet pokojem a zvolávat. Co chvíli si vedl rozhovor se sebou samým.

„Neviditelný!" řekl.

„Existuje něco jako neviditelné zvíře?... V moři ano. Tisíce – miliony. Všechny larvy, všichni ti maličcí naupliové a tornarie, všechny mikroskopické věci, medúzy. V moři je víc věcí neviditelných než viditelných! Na to jsem nikdy předtím nepomyslel. A i v rybnících! Všechen ten drobný život z rybníků – zrníčka bezbarvého průsvitného rosolu! Ale ve vzduchu? Ne!

„To nejde.

„Ale koneckonců – proč ne?

„Kdyby byl člověk ze skla, byl by pořád vidět."

Jeho zamyšlení se prohloubilo. Zbytek po třech doutnících se stal neviditelným nebo se rozsypal po koberci jako bílý popel, než znovu promluvil. A pak to byl jen výkřik. Odvrátil se, vyšel z pokoje a zašel do své malé ordinace, kde rozsvítil plyn. Byla to malá místnůstka, protože doktor Kemp se praxí neživil, a ležely tam dnešní noviny. Ranní list byl ledabyle otevřený a odhozený stranou. Chytil ho, přetočil list

a přečetl si zprávu o „Podivném příběhu z Ipingu“, kterou námořník v Port Stowe tak bolestivě hláskoval panu Marvelovi. Kemp ji přelétl.

„Zachumlaný!“ řekl Kemp. „V přestrojení! Skrývá to! ‚Nezdá se, že by si kdokoli byl vědom jeho neštěstí.‘ Co *proboha* má za lubem?“

Pustil noviny a jeho oko začalo pátrat. „Á!“ řekl a zvedl *St. James' Gazette*, která tam ležela složená tak, jak přišla. „Teď se dostaneme k pravdě,“ řekl doktor Kemp. Prudce ji otevřel; stály před ním dva sloupce. „Celá vesnice v Sussexu se zbláznila“ znělo záhlaví.

„Nebesa!“ řekl Kemp, který s nedůvěrou dychtivě četl zprávu o událostech v Ipingu z předchozího odpoledne, které už byly popsány. Na druhé straně byla přetištěna zpráva z ranních novin.

Přečetl si ji znovu. „Běžel ulicemi a bil napravo i nalevo. Jaffers v bezvědomí. Pan Huxter ve velkých bolestech – stále není schopen popsat, co viděl. Trapné pokoření – vikář. Žena na smrt vylekaná! Rozbitá okna. Tenhle mimořádný příběh je pravděpodobně smyšlenka. Příliš dobrý, než aby se neotiskl – *cum grano*!“

Pustil list a bezvýrazně zíral před sebe. „Pravděpodobně smyšlenka!“

Znovu list popadl a celou tu věc si pročetl znovu. „Ale kdy do toho přichází ten tulák? Proč k čertu honil tuláka?“

Náhle usedl na operační lůžko. „Nejenže je neviditelný,“ řekl, „on je šílený! Vrah!“

Když svítání vmísilo svou bledost mezi světlo lampy a kouř z doutníku v jídelně, Kemp pořád ještě přecházel sem a tam a snažil se tomu neuvěřitelnému porozumět.

Byl příliš rozrušený, než aby mohl spát. Jeho sloužící, kteří ospale sešli dolů, ho objevili a byli nakloněni myšlence, že mu takhle uškodilo přepracování. Dal jim mimořádné, ale zcela jednoznačné pokyny, aby prostřeli snídani pro dva v pracovně v belvederu – a potom aby se zdržovali v suterénu a v přízemí. Pak dál přecházel jídelnou, dokud nepřišly ranní noviny. Měly toho hodně na srdci a málo co nového,

kromě potvrzení včerejšího večera a velmi špatně napsané zprávy o další pozoruhodné příhodě z Port Burdocku. Z té získal Kemp jádro událostí v hostinci U Veselých kriketistů a jméno Marvel. „Donutil mě být s ním čtyřiadvacet hodin," dosvědčil Marvel. K ipingskému příběhu bylo přidáno několik drobných skutečností, zejména přeříznutí vesnického telegrafního drátu. Nic ale nevneslo světlo do spojitosti mezi Neviditelným a tulákem; pan Marvel totiž neposkytl žádné informace o těch třech knihách ani o penězích, jimiž byl vycpaný. Nedůvěřivý tón zmizel a celý houf novinářů a vyšetřovatelů už záležitost rozpracovával.

Kemp přečetl ze zprávy každé písmeno a poslal svou službu ven, ať sežene každý ranní list, který najde. Zhltl i ty.

„On je neviditelný!" řekl. „A čte se to, jako by vztek přerůstal v mánii! Co ten muž může provést! Co ten muž může provést! A je nahoře, volný jak vzduch. Co, pro všechno na světě, bych měl udělat?

„Například, bylo by porušením slibu, kdybych – ? Ne."

Došel k malému neuklizenému psacímu stolu v rohu a začal psát vzkaz. Napůl napsaný ho roztrhal a napsal další. Pročetl si ho a zvážil. Pak vzal obálku a napsal na ni „Plukovník Adye, Port Burdock".

Neviditelný se probudil právě ve chvíli, kdy Kemp toto činil. Probudil se ve špatné náladě a Kemp, který zbystřeně vnímal každý zvuk, zaslechl jeho dusající kroky, jak se najednou rozběhly přes ložnici nahoře. Pak byla převrácena židle a sklenice od umyvadla se roztříštila. Kemp spěchal nahoru a dychtivě zaklepal.

Kapitola devatenáctá. Jisté základní principy

„Co se děje?“ zeptal se Kemp, když ho Neviditelný vpustil.

„Nic,“ zněla odpověď.

„Ale, k čertu! Ta rána?“

„Záchvat vzteku,“ řekl Neviditelný. „Zapomněl jsem na tuhle ruku; a bolí.“

„Máte na takovéhle věci jaksi sklon.“

„Mám.“

Kemp přešel pokoj a sebral kousky rozbitého skla. „Jsou venku všechna fakta o vás,“ řekl Kemp a vstal se střepy v ruce; „všechno, co se stalo v Ipingu, i pod kopcem. Svět se dozvěděl o svém neviditelném občanovi. Ale nikdo neví, že jste tady.“

Neviditelný zaklel.

„Je to venku. Pochopil jsem, že to bylo tajemství. Nevím, jaké máte plány, ale samozřejmě vám chci pomoci.“

Neviditelný se posadil na postel.

„Nahoře je snídaně,“ řekl Kemp a mluvil tak nenuceně, jak jen šlo; a byl potěšen, že jeho zvláštní host ochotně vstal. Kemp ho vedl úzkým schodištěm nahoru do belvederu.

„Než budeme moct udělat cokoli dalšího,“ řekl Kemp, „musím o té vaší neviditelnosti vědět o něco víc.“ Posadil se po jednom nervózním pohledu z okna, s výrazem muže, který má co povídat. Jeho pochybnosti o duševním zdraví celé té věci se zablýskly a znovu zmizely, když se podíval na Griffina u snídaňového stolu – bezhlavý, bezruký župan, otírající neviditelné rty na zázračně drženém ubrousku.

„Je to dost jednoduché – a dost věrohodné," řekl Griffin, odložil ubrousek a opřel neviditelnou hlavu o neviditelnou ruku.

„Pro vás nepochybně, ale –" Kemp se zasmál.

„No, ano; mně to zpočátku připadalo zázračné, bezpochyby. Ale teď, velký Bože!... Ale my ještě dokážeme velké věci! Poprvé jsem na to narazil v Chesilstowe."

„V Chesilstowe?"

„Odjel jsem tam, když jsem opustil Londýn. Víte, že jsem nechal medicínu a dal se na fyziku? Ne; no, dal. *Světlo* mě fascinovalo."

„Á!"

„Optická hustota! Celý ten obor je síť hádanek – síť, skrze niž prosvítají řešení neuchopitelně a mihotavě. A jelikož mi bylo dvaadvacet a byl jsem plný nadšení, řekl jsem si: ‚Zasvětím tomu život. Tohle stojí za to.' Víte, jací jsme ve dvaadvaceti blázni?"

„Blázni tehdy, nebo blázni teď," řekl Kemp.

„Jako by vědění mohlo člověku přinést jakékoli uspokojení!

„Ale pustil jsem se do práce – jak otrok. A sotva jsem na té věci pracoval a přemýšlel o ní šest měsíců, prolétlo jednou z ok sítě světlo náhle – oslepivě! Objevil jsem obecný princip pigmentů a lomu – vzorec, geometrický výraz zahrnující čtyři dimenze. Blázni, obyčejní lidé, dokonce i obyčejní matematici, nevědí nic o tom, co může nějaký obecný výraz znamenat pro studenta molekulární fyziky. V těch knihách – v knihách, které ten tulák ukryl – jsou divy, zázraky! Ale tohle nebyla metoda, byla to myšlenka, která by mohla vést k metodě, díky níž by bylo možné – aniž bychom změnili jakoukoli jinou vlastnost hmoty – snad kromě barev v některých případech – snížit index lomu určité látky, pevné nebo tekuté, až k indexu lomu vzduchu – alespoň pro všechny praktické účely."

„Fíí!" řekl Kemp. „To je zvláštní! Ale pořád úplně nevidím... Chápu, že byste tímto způsobem mohl zkazit drahokam, ale od toho ke zneviditelnění člověka je daleko."

„Přesně tak," řekl Griffin. „Ale uvažte: viditelnost závisí na působení viditelných těles na světlo. Těleso buď světlo pohlcuje, nebo ho odráží či láme, nebo činí všechny tyto věci. Pokud ho ani neodráží, ani neláme, ani nepohlcuje, nemůže být samo o sobě viditelné. Vidíte například neprůhlednou červenou krabici proto, že barva pohltí část světla a zbytek – všechnu červenou část světla – odrazí k vám. Kdyby žádnou konkrétní část světla nepohlcovala, ale všechno by odrážela, byla by to zářivě bílá krabice. Stříbrná! Diamantová krabice by z běžného povrchu nepohltila mnoho světla ani by ho mnoho neodrazila, ale tu a tam, kde by se povrchy hodily, by se světlo odrazilo a zlomilo, takže byste získal brilantní dojem blyskotavých odrazů a průhledností – jakousi kostru ze světla. Skleněná krabice by nebyla tak brilantní ani tak zřetelně viditelná jako diamantová, protože by tam bylo méně lomu a odrazu. Vidíte to? Z určitých míst byste viděl docela zřetelně skrz ni. Některé druhy skla by byly viditelnější než jiné; krabice z olovnatého skla by byla jasnější než krabice z běžného okenního skla. Krabice z velmi tenkého obyčejného skla by se ve špatném světle špatně hledala, protože by sotva pohlcovala světlo a jen velmi málo ho lámala a odrážela. A pokud list obyčejného bílého skla vložíte do vody, a ještě spíš když ho dáte do hustší tekutiny než voda, zmizí téměř úplně, protože světlo přecházející z vody do skla je jen velmi slabě lomeno nebo odráženo, nebo vlastně jakkoli ovlivněno. Je skoro tak neviditelný jako proud svítiplynu nebo vodíku ve vzduchu. A to z přesně stejného důvodu!"

„Ano," řekl Kemp, „to je zatím celkem jasné."

„A tady je další skutečnost, o které víte, že je pravdivá. Pokud se list skla, Kempe, roztříští a rozmele na prášek, stane se ve vzduchu mnohem viditelnějším; nakonec se stane neprůhledným bílým práškem. To proto, že mletí znásobí povrchy skla, na kterých dochází k lomu a odrazu. V listu skla jsou jen dva povrchy; v prášku se světlo odráží nebo láme na každém zrnku, kterým projde, a velmi málo ho prášek

propustí skutečně skrz. Ale pokud bílé práškové sklo vložíte do vody, okamžitě zmizí. Práškové sklo a voda mají téměř stejný index lomu; to znamená, že světlo při přechodu z jednoho do druhého utrpí velmi málo lomu nebo odrazu.

„Sklo zneviditelníte tím, že ho vložíte do kapaliny s téměř stejným indexem lomu; průhledná věc se stane neviditelnou, pokud ji vložíte do prostředí s téměř stejným indexem lomu. A když se nad tím jen vteřinu zamyslíte, uvidíte také, že by prášek ze skla mohl zmizet ve vzduchu, kdyby bylo možné udělat jeho index lomu stejným, jako má vzduch; protože pak by při přechodu světla ze skla do vzduchu nedocházelo k žádnému lomu ani odrazu."

„Ano, ano," řekl Kemp. „Jenže člověk není práškové sklo!"

„Ne," řekl Griffin. „On je průhlednější!"

„Nesmysl!"

„A to od lékaře! Jak člověk zapomíná! Zapomněl jste snad za deset let všechnu svou fyziku? Jen pomyslete na všechny ty věci, které jsou průhledné a nezdá se, že by byly. Papír je například složený z průhledných vláken a je bílý a neprůhledný jen ze stejného důvodu, pro který je skleněný prášek bílý a neprůhledný. Napusťte bílý papír olejem, zaplňte olejem mezery mezi částicemi, aby už nedocházelo k lomu ani odrazu, kromě povrchů, a stane se průhledným jako sklo. A nejen papír, ale i bavlněná vlákna, lněná vlákna, vlněná vlákna, dřevěná vlákna a *kosti*, Kempe, *maso*, Kempe, *vlasy*, Kempe, *nehty* a *nervy*, Kempe – ve skutečnosti celá tkanina člověka, kromě červeného barviva jeho krve a černého pigmentu vlasů, je celá složená z průhledné, bezbarvé tkáně. Tak málo stačí, aby nás bylo navzájem vidět. Vlákna živého tvora nejsou z větší části o nic neprůhlednější než voda."

„Nebesa!" zvolal Kemp. „Samozřejmě, samozřejmě! Zrovna včera v noci jsem myslel na mořské larvy a všechny medúzy!"

„*Teď* mě chápete! A to všechno jsem věděl a měl v hlavě rok poté, co jsem opustil Londýn – před šesti lety. Ale nechal jsem si to pro sebe.

Musel jsem pracovat za strašných překážek. Oliver, můj profesor, byl vědecký protřelec, novinář svým instinktem, zloděj myšlenek – pořád slídil! A vy znáte ten lotrovský systém vědeckého světa. Prostě jsem to nehodlal publikovat a nechat ho sdílet moji zásluhu. Pracoval jsem dál; dostával jsem se blíž a blíž k tomu, abych svůj vzorec převedl v experiment, v realitu. Žádné živé duši jsem to neřekl, protože jsem chtěl svou práci vypustit na svět drtivým účinkem a jedním rázem se proslavit. Zabýval jsem se otázkou pigmentů, abych zaplnil určité mezery. A najednou, ne záměrem, ale náhodou, jsem učinil objev ve fyziologii."

„Ano?"

„Víte přece o červeném barvivu krve; dá se udělat bílým – bezbarvým – a zůstanou mu všechny funkce, které má teď!"

Kemp vyrazil výkřik nevěřícího úžasu.

Neviditelný vstal a začal přecházet malou pracovnou. „Můžete si klidně vykřiknout. Pamatuji si tu noc. Byla pozdní noc – ve dne člověka obtěžovali civící, hloupí studenti – a já tehdy pracoval někdy až do úsvitu. Přišlo to náhle, nádherně a úplně mi v hlavě. Byl jsem sám; laboratoř byla tichá a vysoké lampy jasně a mlčky plály. Ve všech svých velkých chvílích jsem byl sám. ‚Dalo by se udělat zvíře – tkáň – průhlednou! Dalo by se udělat neviditelnou! Vše, kromě pigmentů – mohl bych být neviditelný!' řekl jsem si a najednou si uvědomil, co znamená být albínem s takovým věděním. Bylo to ohromující. Nechal jsem filtrování, které jsem prováděl, šel k velkému oknu a zíral na hvězdy. ‚Mohl bych být neviditelný!' opakoval jsem.

„Udělat takovou věc by znamenalo překročit magii. A spatřil jsem, bez stínu pochyb, velkolepou vizi toho, co by neviditelnost mohla člověku znamenat – ta záhadnost, ta moc, ta svoboda. Nevýhody jsem žádné neviděl. Jen si to pomyslete! A já, otrhaný, chudobou stísněný, zbědovaný asistent, který učí hlupáky v provinčním ústavu, bych se najednou mohl stát – tímto. Ptám se vás, Kempe, kdybyste *vy*... Kdo-

koli, povídám vám, by se vrhl na takový výzkum. A tři roky jsem pracoval, a každá hora obtíží, přes kterou jsem se dřel, ukázala z vrcholu další. Nekonečné detaily! A to zoufání! Profesor, provinční profesor, pořád slídil. ‚Kdy už se chystáte tuhle svou práci publikovat?' byla jeho věčná otázka. A studenti, těsné prostředky! Tři roky jsem to měl –

„A po třech letech tajnůstkářství a zoufání jsem zjistil, že dokončit to je nemožné – nemožné."

„Jak?" zeptal se Kemp.

„Peníze," řekl Neviditelný a znovu šel zírat z okna.

Prudce se otočil. „Okradl jsem starého muže – okradl jsem svého otce.

„Ty peníze nebyly jeho a on se zastřelil."

Kapitola dvacátá. V domě na Great Portland Street

Kemp chvíli seděl mlčky a zíral na záda bezhlavé postavy u okna. Pak sebou trhl, zasažen myšlenkou, vstal, chytil Neviditelného za paži a odvrátil ho od vyhlídky.

„Jste unavený," řekl, „a zatímco já sedím, vy chodíte sem a tam. Vezměte si moji židli."

Postavil se mezi Griffina a nejbližší okno.

Chvíli Griffin seděl mlčky a pak se znenadání dal znovu do řeči:

„Chatu v Chesilstowe jsem už opustil," řekl, „když se to stalo. Bylo to loni v prosinci. Vzal jsem si pokoj v Londýně, velký nezařízený pokoj ve špatně vedeném nájemním domě v jedné chudinské čtvrti u Great Portland Street. Pokoj byl brzy plný přístrojů, které jsem nakoupil za jeho peníze; práce šla kupředu stabilně, úspěšně, blížila se k závěru. Byl jsem jako člověk vycházející z houštiny, který najednou narazí na nějakou nesmyslnou tragédii. Jel jsem ho pohřbít. Myslí jsem byl pořád u toho výzkumu a nehnul jsem prstem, abych zachránil jeho čest. Pamatuji si pohřeb, laciný pohřební vůz, skromný obřad, větrné, mrazem spálené úbočí a jeho starého přítele z univerzity, který nad ním četl obřad – ošumělý, černý, shrbený stařík s rýmou, co z něj kapalo.

„Pamatuji si, jak jsem šel zpět do prázdného domu, přes místo, které kdysi bývalo vesnicí a teď bylo lacinými staviteli zalátáno a sflikováno v ohavnou podobu města. Všemi směry silnice nakonec vybíhaly do znesvěcených polí a končily v hromadách sutin a bujné mokré trávě.

Vzpomínám si na sebe jako na vyzáblou černou postavu, která jde po kluzkém, lesklém chodníku, a na ten zvláštní pocit odstupu, který jsem cítil od té sprosté slušnosti, od toho ubohého obchodnictví toho místa.

„Otce mi ani trochu nebylo líto. Zdál se mi obětí vlastní pošetilé sentimentality. Tehdejší pokrytectví vyžadovalo mou účast na jeho pohřbu, ale ve skutečnosti to nebyla moje věc.

„Jak jsem ale šel po Hlavní ulici, můj starý život se mi na okamžik vrátil, protože jsem potkal dívku, kterou jsem znával před deseti lety. Naše oči se setkaly.

„Něco mě přimělo se otočit a promluvit s ní. Byla to velmi obyčejná osoba.

„Celá ta návštěva starých míst byla jako sen. Tehdy jsem necítil, že jsem osamělý, že jsem vyšel ze světa na pusté místo. Vnímal jsem, že jsem ztratil soucit, ale sváděl jsem to na obecnou pošetilost věcí. Vrátit se do svého pokoje mi připadalo jako znovunalezení reality. Byly tam věci, které jsem znal a miloval. Stál tam přístroj, pokusy rozestavěné a připravené. A teď už nezbývala sotva nějaká potíž, kromě naplánování detailů.

„Povím vám, Kempe, dříve nebo později, všechny ty složité postupy. Teď do toho nemusíme chodit. Z větší části, kromě určitých mezer, které jsem si schválně nechával v paměti, jsou zapsány šifrou v těch knihách, které ten tulák ukryl. Musíme ho vystopovat. Musíme ty knihy znovu získat. Ale podstatná fáze spočívala v tom, že se průhledný předmět, jehož index lomu měl být snížen, umístil mezi dvě vyzařující centra jakéhosi éterického vlnění, o kterém vám povím víc později. Ne, nejde o ty Röntgenovy vibrace – nevím, jestli tyhle ty moje už někdo popsal. A přitom jsou dost zřejmé. Potřeboval jsem dvě malá dynama a ty jsem poháněl levným plynovým motorem. Můj první pokus byl s kouskem bílé vlněné látky. Bylo to to nejpodivnější na světě – vi-

dět ji v záblesku světel měkkou a bílou a pak sledovat, jak bledne jako věnec kouře a mizí.

„Sotva jsem mohl uvěřit, že jsem to dokázal. Vstrčil jsem ruku do prázdna a ta věc tam byla, pevná jako předtím. Nemotorně jsem ji ohmatal a hodil ji na zem. Dalo mi práci ji znovu najít.

„A pak přišla zvláštní zkušenost. Zaslechl jsem za sebou mňoukání, otočil se a uviděl hubenou bílou kočku, celou špinavou, na krytu cisterny venku za oknem. Napadla mě myšlenka. ‚Všechno je pro tebe připraveno,' řekl jsem si, přistoupil k oknu, otevřel ho a tiše zavolal. Vešla a předla – ta chuděra byla vyhladovělá – a dal jsem jí trochu mléka. Všechno mé jídlo bylo ve skříňce v rohu pokoje. Pak začala čenichat po pokoji, očividně s úmyslem udělat si tu pohodlí. Neviditelný hadr ji trochu rozházel; měl jste ji vidět, jak na něj syčela! Ale uložil jsem ji pohodlně na polštář svého skládacího lůžka. A dal jsem jí máslo, aby se umyla."

„A zpracoval jste ji?"

„Zpracoval jsem ji. Jenže podat kočce drogy, to není žádná legrace, Kempe! A ten proces selhal."

„Selhal!"

„Ve dvou věcech. To byly drápy a to barevné cosi, jak se to jenom jmenuje? – vzadu v kočičím oku. Víte, co myslím?"

„*Tapetum*."

„Ano, *tapetum*. To nezmizelo. Poté, co jsem jí dal to, co bělí krev, a provedl s ní pár dalších věcí, dal jsem té potvoře opium a položil ji i s polštářem, na kterém spala, na aparát. A když všechno ostatní vybledlo a zmizelo, zůstala po ní dvě malá strašidélka jejích očí."

„Divné!"

„Nedovedu si to vysvětlit. Byla samozřejmě ovázaná a připoutaná – takže jsem ji měl v bezpečí; ale probudila se, dokud byla ještě mlhavá, a sklíčeně mňoukala, a někdo přišel klepat. Byla to stará žena zdola, která mě podezírala z vivisekce – kořalkou prosáklá stařena, která na

světě dbala jen o jednu bílou kočku. Vytáhl jsem chloroform, aplikoval ho a šel otevřít. ‚Neslyšela jsem kočku?' ptala se. ‚Moje kočka?' ‚Tady ne,' řekl jsem velmi zdvořile. Byla trochu na pochybách a snažila se mi nahlédnout do pokoje; nepochybně se jí to musel zdát dost zvláštní – holé stěny, nezatažená okna, skládací lůžko, plynový motor, co vibroval, a hučení zářících bodů, a to slabé, strašidelné štípání chloroformu ve vzduchu. Nakonec se musela spokojit a zase odešla."

„Jak dlouho to trvalo?" zeptal se Kemp.

„Tři nebo čtyři hodiny – u kočky. Kosti a šlachy a tuk zmizely jako poslední, a špičky barevných chlupů. A, jak říkám, zadní část oka, taková tuhá duhová látka, nechtěla zmizet vůbec.

„Dávno předtím, než bylo po práci, byla venku noc, a nebylo vidět nic než ty matné oči a drápy. Zastavil jsem plynový motor, nahmatal to zvíře a pohladil ho – pořád bylo v bezvědomí – a pak jsem ji, jelikož jsem byl unavený, nechal spát na tom neviditelném polštáři a šel jsem spát. Zjistil jsem, že spát je těžké. Ležel jsem vzhůru a myslel na nic a všechno, znovu a znovu procházel ten pokus v hlavě, nebo jsem horečnatě snil o věcech, které kolem mě mlhavějí a mizí, až všechno, i ta země, na které stojím, zmizelo, a tak jsem se dostal do té zběsilé noční můry pádu, kterou člověk mívá. Kolem druhé začala kočka pobíhat po pokoji a mňoukat. Snažil jsem se ji utišit tím, že jsem na ni mluvil, a potom jsem se rozhodl, že ji vyženu ven. Vzpomínám si na úlek, který mě přepadl, když jsem rozsvítil – byly tam jen dvě kulaté oči svítící zeleně – a nic kolem. Dal bych jí mléko, ale žádné jsem neměl. Nechtěla být zticha, prostě si sedla a mňoukala u dveří. Snažil jsem se ji chytit s úmyslem vystrčit ji oknem, ale nenechala se chytit, zmizela. Pak začala mňoukat v různých částech pokoje. Nakonec jsem otevřel okno a nadělal rámus. Myslím, že nakonec vyšla ven. Víc jsem ji už nikdy neviděl.

„Pak – nebe ví proč – jsem se znovu zamyslel nad pohřbem svého otce a tím ponurým, větrným úbočím, až přišel den. Zjistil jsem, že

spánek je beznadějný, a zamkl jsem za sebou dveře a vydal se do ranních ulic.“

„Chcete snad říct, že se někde potuluje neviditelná kočka!“ řekl Kemp.

„Pokud ji nezabili,“ řekl Neviditelný. „Proč ne?“

„Proč ne?“ řekl Kemp. „Nechtěl jsem vás přerušit.“

„Velmi pravděpodobně ji zabili,“ řekl Neviditelný. „Vím, že čtyři dny potom ještě žila a byla v mříži nad kanálem v Great Titchfield Street; viděl jsem totiž kolem toho místa dav, který se snažil zjistit, odkud to mňoukání jde.“

Mlčel skoro celou minutu. Pak se dal znovu do řeči:

„To ráno před proměnou si pamatuji velmi živě. Určitě jsem šel vzhůru po Great Portland Street. Pamatuji si kasárna v Albany Street a jízdní vojáky, kteří odtud vycházeli, a nakonec jsem našel vrchol Primrose Hillu. Byl slunečný lednový den – jeden z těch slunečných, mrazivých dnů, co letos přišly před sněhem. Můj unavený mozek se pokoušel formulovat situaci, nastínit plán jednání.

„Překvapilo mě zjistit, teď, když jsem svou výhru držel v hrsti, jak málo definitivní její dosažení připadalo. Vlastně jsem byl vyždímaný; intenzivní zátěž skoro čtyř let nepřetržité práce ve mně nenechala žádnou sílu k citu. Byl jsem apatický a marně jsem se snažil získat zpět nadšení svých prvních výzkumů, tu vášeň objevování, která mi umožnila přivodit i pád šedin mého otce. Nic se mi nezdálo důležité. Jasně jsem viděl, že je to přechodná nálada způsobená přepracováním a nedostatkem spánku, a že buď drogami, nebo odpočinkem bude možné síly obnovit.

„Jediné, co jsem si jasně myslel, bylo, že tu věc je třeba dotáhnout do konce; fixní idea mě pořád ovládala. A brzy – protože peněz, které jsem měl, zbývalo už málo. Rozhlédl jsem se po úbočí, kde si hrály děti a dívky je hlídaly, a snažil se myslet na všechny ty fantastické výhody, které by měl ve světě neviditelný člověk. Po chvíli jsem se dovlekl

domů, pozřel něco k jídlu a silnou dávku strychninu a šel jsem spát, ve svém oblečení, na nestlaném loži. Strychnin je skvělé tonikum, Kempe, aby z člověka dostal ochablost."

„Je to ďábel," řekl Kemp. „Paleolit v lahvičce."

„Probudil jsem se nesmírně posílený a dost podrážděný. Víte, jak to je?"

„Tu věc znám."

„A někdo klepal na dveře. Byl to můj domácí s hrozbami a dotazy, starý polský Žid v dlouhém šedivém kabátě a mastných pantoflích. Byl si jist, že jsem v noci týral kočku – jazyk té stařeny byl zřejmě pilný. Trval na tom, že se o tom musí všechno dozvědět. Zákony v této zemi proti vivisekci byly velmi přísné – mohl by se dostat do průšvihu. Popřel jsem kočku. Pak prý vibrace toho malého plynového motoru byly cítit v celém domě. To byla pravda, to jistě. Vmáčkl se kolem mě do pokoje, mžouravě se rozhlížel přes své brýle z pakfongu, a najednou mě přepadla hrůza, že by si mohl odnést něco z mého tajemství. Snažil jsem se udržet mezi ním a koncentračním aparátem, který jsem si tam uspořádal, a to ho jen víc podnítilo ke zvědavosti. Co dělám? Proč jsem pořád sám a tajnůstkářský? Je to legální? Je to nebezpečné? Platil jsem jenom běžné nájemné. Jeho dům prý byl odjakživa úctyhodný – v neúctyhodné čtvrti. Náhle mi povolily nervy. Řekl jsem mu, ať jde ven. Začal protestovat, žvanil o svém právu vstupu. Za chvíli jsem ho držel za límec; něco prasklo a on se roztočil ven do své vlastní chodby. Práskl jsem dveřmi a zamkl je a sedl si, celý se třásl.

„Venku dělal rámus, ale já na to nedbal, a po chvíli odešel.

„Ale tohle přivedlo věci k vyvrcholení. Nevěděl jsem, co udělá, ba ani, co má moc udělat. Přestěhovat se do nového bytu by znamenalo odklad; dohromady mi na světě zbývalo sotva dvacet liber, většinou v bance – a tolik odkladu jsem si nemohl dovolit. Zmizet! Bylo to neodolatelné. Pak by nastalo vyšetřování, drancování mého pokoje.

„Při pomyšlení na možnost, že by má práce byla odhalena nebo přerušena ve svém samém vrcholu, jsem se velmi rozzlobil a rozpohyboval. Spěchal jsem ven se svými třemi knihami poznámek a šekovou knížkou – ten tulák je teď má – a adresoval je z nejbližší pošty na schránku pro dopisy a balíky v Great Portland Street. Snažil jsem se vyjít nehlučně. Při návratu jsem našel svého domácího, jak tiše stoupá po schodech; myslím, že slyšel dveře zavírat. Smál byste se, jak uskočil stranou na odpočívadle, když jsem se za ním přihnal. Zíral na mě, jak jsem šel kolem, a já jsem roztřásl celý dům prásknutím svých dveří. Slyšel jsem, jak se šoural až k mému patru, zaváhal a sešel dolů. Hned jsem se pustil do příprav.

„Všechno se stalo ten večer a tu noc. Zatímco jsem ještě seděl pod chorobným, ospalým vlivem drog, které odbarvují krev, ozvalo se opakované klepání na dveře. Ustalo, kroky odešly a vrátily se, a klepání se obnovilo. Pokusili se mi něco podstrčit pod dveře – modrý papír. V záchvatu podrážděnosti jsem potom vstal, šel a rozrazil dveře dokořán. ‚No tak co je?' řekl jsem.

„Byl to můj domácí s výpovědí z nájmu nebo něčím podobným. Natáhl ji ke mně, pak si zřejmě všiml něčeho zvláštního na mých rukou a zvedl oči k mé tváři.

„Chvíli zíral s otevřenou pusou. Pak vydal jakýsi neartikulovaný výkřik, upustil svíčku i listinu a tápavě utíkal tmavou chodbou ke schodišti. Zavřel jsem dveře, zamkl je a šel k zrcadlu. Pak jsem pochopil jeho hrůzu… Tvář jsem měl bílou – jako z bílého kamene.

„Ale všechno to bylo děsivé. Nečekal jsem to utrpení. Noc rvoucí úzkosti, nevolnosti a mdlob. Zatnul jsem zuby, i když mi kůže vzápětí hořela, celé tělo mi hořelo; ale ležel jsem tam jako zarytá smrt. Ted jsem pochopil, proč ta kočka tak kvílela, dokud jsem jí nedal chloroform. Štěstí, že jsem ve svém pokoji žil sám a bez ošetření. Byly chvíle, kdy jsem vzlykal a sténal a mluvil. Ale vydržel jsem to… Upadl jsem do bezvědomí a probudil se v temnotě malátný.

„Bolest přešla. Myslel jsem, že se zabíjím, a nestaral jsem se o to. Nikdy nezapomenu na to svítání a tu zvláštní hrůzu, když jsem viděl, že mé ruce jsou jako zakalené sklo, a sledoval, jak jsou s postupujícím dnem čím dál čistší a tenčí, až jsem jimi nakonec viděl ten chorobný nepořádek svého pokoje, i když jsem svá průhledná oční víčka zavíral. Mé končetiny se staly skelnými, kosti a tepny vybledly, zmizely, a bílé drobné nervy šly jako poslední. Zaťal jsem zuby a zůstal tam až do konce. Nakonec zbyly jenom mrtvé špičky nehtů, bledé a bílé, a hnědá skvrna od nějaké kyseliny na prstech.

„S námahou jsem se zvedl. Zpočátku jsem byl neschopný jako zavinuté nemluvně – šlapal jsem údy, které jsem neviděl. Byl jsem slabý a velmi hladový. Šel jsem a zíral do holičského zrcadla do ničeho, nic kromě místa, kde za sítnicí mých očí ještě zůstával zeslabený pigment, slabší než mlha. Musel jsem se chytit stolu a opřít si čelo o sklo.

„Jenom zběsilým vypětím vůle jsem se dovlekl zpátky k aparátu a dokončil ten proces.

„Během dopoledne jsem spal, přetáhl jsem si přes oči prostěradlo, abych zahnal světlo, a kolem poledne mě znovu probudilo klepání. Síly se mi vrátily. Posadil jsem se, poslouchal a zaslechl šeptání. Vyskočil jsem na nohy a tak nehlučně, jak jen to šlo, jsem začal odpojovat spoje svého aparátu a rozmisťovat ho po pokoji tak, aby po jeho původním uspořádání nezbyla žádná stopa. Vzápětí klepání obnovili a volaly hlasy, nejdřív mého domácího a pak další dva. Abych získal čas, odpověděl jsem jim. Neviditelný hadr a polštář přišly k ruce, otevřel jsem okno a hodil je ven na kryt cisterny. Jak se okno otevřelo, těžká rána dopadla na dveře. Někdo do nich najel s úmyslem rozbít zámek. Ale pevné závory, které jsem před několika dny přišrouboval, ho zastavily. Vyděsilo mě to, naštvalo mě to. Začal jsem se třást a dělat věci spěšně.

„Shodil jsem na hromadu nějaké volné papíry, slámu, balicí papír a tak dále, doprostřed pokoje, a pustil plyn. Na dveře začaly pršet těžké rány. Sirky jsem nenašel. Vzteky jsem bušil rukama do zdi. Zase

jsem plyn stáhl, vylezl oknem na kryt cisterny, velmi tiše spustil okenní křídlo dolů a posadil se, v bezpečí a neviditelný, ale třesoucí se vzteky, abych sledoval dění. Rozštípli jedno pole dveří, viděl jsem, a vzápětí vylomili sponky závor a stáli v otevřených dveřích. Byl to domácí a jeho dva nevlastní synové, statní mladíci třiadvaceti nebo čtyřiadvaceti let. Za nimi se třepotala ta stará baba zdola.

„Dovedete si představit jejich úžas, když našli pokoj prázdný. Jeden z těch mladších mužů se okamžitě rozběhl k oknu, otevřel ho dokořán a zíral ven. Jeho vytřeštěné oči a vousatý obličej s tlustými rty byly stopu od mého obličeje. Málem jsem jeho hloupou tvář praštil, ale zarazil jsem svou sevřenou pěst. Zíral skrze mě. Stejně tak i ti ostatní, když se k němu připojili. Stařec šel a nahlédl pod postel, a pak se všichni vrhli ke skříňce. Museli se o tom dlouze dohadovat v jidiš a v cockneyské angličtině. Došli k závěru, že jsem jim neodpověděl, že je jejich představivost oklamala. Pocit mimořádného povznesení nastoupil místo mého hněvu, zatímco jsem seděl venku za oknem a sledoval tyto čtyři lidi – stařena totiž vešla také, obhlížejíc se kolem podezíravě jako kočka a snažila se pochopit tu hádanku mého počínání.

„Stařec, pokud jsem rozuměl jeho *patois*, souhlasil se stařenou, že jsem vivisektor. Synové protestovali v hatmatilce angličtiny, že jsem elektrikář, a odvolávali se na dynama a vyzařovače. Všichni byli ohledně mého příchodu neklidní, ačkoli jsem později zjistil, že si zajistili vchodové dveře. Stařena nahlédla do skříňky a pod postel a jeden z mladíků zdvihl mřížku a díval se nahoru komínem. Jeden z mých spolunájemníků, pouliční prodavač, který sdílel protilehlý pokoj s řezníkem, se objevil na odpočívadle, zavolali ho dovnitř a říkali mu nesouvislé věci.

„Napadlo mě, že vyzařovače, kdyby se dostaly do rukou nějakého vnímavého a vzdělaného člověka, by mě příliš prozradily, a vyčkav příležitosti, vstoupil jsem do pokoje a shodil jedno z malých dynam z toho druhého, na kterém stálo, a oba přístroje jsem rozbil. Pak, za-

tímco se pokoušeli vysvětlit si tu ránu, jsem se vymkl z pokoje a tiše sešel dolů.

„Vešel jsem do jednoho ze salónků a čekal, dokud nesejdou – ještě pořád spekulovali a dohadovali se, všichni trochu zklamaní tím, že nenašli žádné ‚hrůzy', a všichni trochu zmatení ohledně toho, jak se vůči mně právně postavit. Pak jsem se zase vyklouzl nahoru s krabičkou sirek, zapálil svou hromadu papíru a smetí, přidal k tomu židle a lůžkoviny, přivedl k té věci plyn pryžovou hadicí, zamával pokoji na rozloučenou a opustil ho naposled."

„Zapálil jste dům!" zvolal Kemp.

„Zapálil dům. Byl to jediný způsob, jak zakrýt stopu – a nepochybně byl pojištěn. Tiše jsem odsunul závory vchodových dveří a vyšel do ulice. Byl jsem neviditelný a teprve jsem si začínal uvědomovat mimořádnou výhodu, kterou mi má neviditelnost dávala. Hlavu jsem už měl plnou plánů všech těch divokých a nádherných věcí, které jsem ted mohl beztrestně dělat."

Kapitola dvacátá první. Na Oxford Street

„Když jsem šel poprvé po schodech dolů, zjistil jsem nečekanou potíž, protože jsem si neviděl na nohy; vlastně jsem dvakrát zakopl a při sahání po závoře jsem byl nezvykle nemotorný. Když jsem se ale nedíval dolů, dokázal jsem jít po rovině docela snesitelně.

„Moje nálada, jak říkám, byla povznesená. Cítil jsem se, jako by se asi cítil vidoucí člověk v městě slepců, s nohama obalenýma polštáři a s nehlučným oblečením. Zažíval jsem divoký popud zažertovat, polekat lidi, poklepat jim na záda, poházet jim klobouky, a vůbec hýřit svou mimořádnou výhodou.

„Sotva jsem ale vyšel na Great Portland Street – bydlel jsem blízko toho velkého obchodu s látkami, co tam je – zaslechl jsem rachotivý náraz a byl prudce zasažen zezadu; otočil jsem se a uviděl muže nesoucího košík se sifonovými láhvemi se sodovou vodou, který udiveně hleděl na své břemeno. I když mě ta rána opravdu zabolela, shledal jsem na jeho úžasu něco tak neodolatelného, že jsem se nahlas rozesmál. ‚Ďábel je v tom košíku,' řekl jsem a najednou mu ho vykroutil z ruky. Pustil ho beze všeho a já celou tu tíhu vymrštil do vzduchu.

„Ale jeden hloupý drožkář, stojící před hospodou, se k tomu najednou vrhl, a jeho natažené prsty mě trefily s mučivou silou pod uchem. Nechal jsem celou tu věc s rachotem spadnout na drožkáře, a pak, uprostřed křiku a dusotu nohou kolem sebe, s lidmi vycházejícími z obchodů a s povozy, které zastavovaly, jsem si uvědomil, co jsem si navařil, a proklínaje svou pošetilost jsem couval k výloze obchodu a chystal se vyhnout tomu zmatku. Za okamžik bych byl vmáčknut do

davu a nevyhnutelně odhalen. Protlačil jsem se kolem řeznického chlapce, který se naštěstí neotočil, aby viděl to nic, co ho odstrčilo stranou, a vyhnul se mu za drožkářovou čtyřkolkou. Nevím, jak tu věc nakonec urovnali. Spěchal jsem rovnou přes silnici, která byla naštěstí volná, a sotva dbaje toho, kterým směrem jdu, v hrůze z odhalení, které mi ta příhoda naháněla, vrhl jsem se do odpoledního proudu Oxford Street.

„Snažil jsem se dostat do proudu lidí, ale byli pro mě příliš hustí, a po chvíli už mi šlapali na paty. Uchýlil jsem se do strouhy, jejíž hrubost mě na nohou bolela, a vzápětí mě hřídel pomalu jedoucí drožky prudce rýpla pod lopatku, abych si připomněl, že jsem už silně pohmožděný. Dovrávoral jsem z cesty drožce, křečovitým pohybem jsem se vyhnul dětskému kočárku a ocitl se za drožkou. Zachránil mě šťastný nápad; a jak ta drožka pomalu jela, následoval jsem ji v její bezprostřední brázdě, třásl se a žasnul nad tím obratem svého dobrodružství. A nejen třásl – chvěl se zimou. Byl zářivý lednový den a já byl úplně nahý a tenká vrstva bláta pokrývající silnici mrzla. Tak hloupé, jak se mi to teď zdá, nepočítal jsem s tím, že – ať průhledný, nebo ne – jsem pořád vystavený počasí a všem jeho následkům.

„Pak mi náhle do hlavy přišel jasný nápad. Oběhl jsem drožku a nastoupil dovnitř. A tak, chvějící se, poděšený a s prvními příznaky nachlazení popotahuje, a s pohmožděninami v kříži čím dál víc připomínanými, jsem pomalu projížděl po Oxford Street a kolem Tottenham Court Road. Moje nálada byla tak odlišná od té, s níž jsem vyrazil před deseti minutami, jak jen je možné si představit. To byla ale neviditelnost! Jediná myšlenka, která mě posedla, byla – jak se dostanu z té kaše, do které jsem se dostal.

„Táhli jsme se kolem Mudieho, a tam vysoká žena s pěti nebo šesti knihami ve žlutých přebalech zavolala moji drožku, a já jsem vyskočil ven právě včas, abych jí unikl, a při útěku se jen tak tak vyhnul železničnímu nákladnímu vozu. Vyrazil jsem po silnici k Bloomsbury

Square s úmyslem zamířit na sever kolem Muzea, a tak se dostat do klidné čtvrti. Teď už jsem byl krutě promrzlý, a to podivné na mé situaci mě tak vyvedlo z míry, že jsem při běhu kňučel. Na severním rohu náměstí vyběhl malý bílý pes z úřadovny Farmaceutické společnosti a bez otálení se rozběhl ke mně, čenichem u země.

„Nikdy předtím jsem si to neuvědomil, ale nos je pro psí mysl totéž, co oko pro mysl vidoucího člověka. Psi vnímají pach pohybujícího se člověka, jako lidé vnímají jeho zrakový obraz. To zvíře začalo štěkat a skákat, a dávalo mi, jak se mi zdálo, až příliš jasně najevo, že si mě uvědomuje. Překročil jsem Great Russell Street, přitom jsem se ohlédl přes rameno, a šel kus po Montague Street, než jsem si uvědomil, čemu to vlastně běžím vstříc.

„Pak jsem si uvědomil troubení hudby, a při pohledu podél ulice jsem spatřil množství lidí vycházejících z Russell Square, červené košile a prapor Armády spásy vepředu. Takovým davem – zpívajícím na vozovce a posmívajícím se po chodníku – jsem se nemohl doufat prodrat, a jelikož jsem se bál jít zpět ještě dál od domova, rozhodl jsem se v okamžiku a vyběhl po bílých schodech jednoho domu stojícího čelem k muzejnímu zábradlí a zůstal tam stát, dokud dav nepřejde. Pes se naštěstí při hluku té kapely také zastavil, zaváhal a otočil se, běžel zpátky k Bloomsbury Square.

„Blížila se kapela, řvoucí s nevědomou ironií nějaký žalm o ‚Kdy spatříme jeho tvář?', a mně to připadalo jako nekonečný čas, než se příliv davu rozlil po chodníku kolem mne. Tup, tup, tup, duněl buben rozechvělým rezonováním, a chvíli jsem si nevšiml dvou uličníků, kteří se zastavili u zábradlí vedle mě. ‚Koukej na ně,' řekl jeden. ‚Na co?' řekl druhý. ‚Přece – ty šlápoty – bosé. Takový, co děláš v blátě.'

„Podíval jsem se dolů a viděl, že se ti chlapci zastavili a civí na blátivé šlápoty, které jsem po sobě zanechal nahoru po nově obílených schodech. Procházející lidé do nich strkali a šťouchali, ale jejich zatracený důvtip zůstal zaražen. ‚Tup, tup, tup, kdy, tup, spatříme, tup, jeho

tvář, tup, tup.‘ ‚Bosej chlap šel po těch schodech nahoru, nebo nic nevím,‘ řekl jeden. ‚A nikdy nešel dolů. A noha mu krvácela.‘

„Jádro davu už přešlo. ‚Mrkni, Tede,‘ pronesl ten mladší ze dvou detektivů, s udiveným zbystřením v hlase, a ukázal přímo na mé nohy. Podíval jsem se dolů a hned viděl matný náznak jejich obrysů načrtnutý ve stříkancích bláta. Chvíli jsem byl ochromený.

„‚No, to je zvláštní,‘ řekl ten starší. ‚Zatraceně zvláštní! Je to jako přízrak nohy, že jo?‘ Zaváhal a popošel s nataženou rukou. Jeden chlap se zastavil, aby viděl, co to chytá, a potom nějaká dívka. Za chvíli by se mě dotkl. Pak jsem viděl, co udělat. Udělal jsem krok, chlapec sebou s výkřikem trhl, a já jsem se rychlým pohybem přehoupl do portika sousedního domu. Ale menší chlapec měl bystré oko a stihl ten pohyb sledovat, a než jsem byl dole ze schodů a na chodníku, zotavil se ze svého okamžitého úžasu a křičel, že nohy přelezly přes zeď.

„Rozběhli se tam a viděli mé nové šlápoty vyskočit na spodním schodu a na chodníku. ‚Co se stalo?‘ ptal se někdo. ‚Nohy! Koukejte! Nohy, jak běží!‘

„Všichni na ulici kromě mých tří pronásledovatelů proudili za Armádou spásy, a tenhle úder nejenže překážel mně, ale i jim. Nastal vír překvapení a dotazů. Za cenu toho, že jsem jednoho mladíka převalil, jsem se protáhl, a za chvíli jsem překotně obíhal okruh Russell Square a za mnou šest nebo sedm užaslých lidí, kteří sledovali mé šlápoty. Nebyl čas na vysvětlení, jinak by za mnou byla celá tlupa.

„Dvakrát jsem obešel rohy, třikrát jsem přešel ulici a vrátil se po svých stopách, a potom, jak se mi nohy zahřívaly a osychaly, vlhké otisky začaly blednout. Nakonec jsem měl chvíli oddechu a otřel si nohy rukama dočista, a tak jsem úplně unikl. To poslední, co jsem z honu viděl, byla malá skupinka asi tuctu lidí, kteří s nekonečnou zmatenou pozorností studovali pomalu vysychající šlápotu, která vznikla z louže na Tavistock Square, šlápotu tak osamocenou a nepochopitelnou, jako Crusoeův osamělý objev.

„Tohle běhání mě do jisté míry zahřálo, a tak jsem s větší odvahou pokračoval bludištěm méně rušných silnic, které tam vedou. Záda jsem teď měl velmi ztuhlá a bolavá, mandle mě bolely od drožkářových prstů a kůži na krku jsem měl poškrabanou jeho nehty; nohy mě strašně bolely a kulhal jsem kvůli malému říznutí na jedné noze. Včas jsem spatřil slepce, jak se ke mně blíží, a prchl kulhavě, protože jsem se bál jeho jemné intuice. Jednou nebo dvakrát došlo k náhodným srážkám a lidi jsem nechával ohromené, s nevysvětlitelnými kletbami znějícími jim v uších. Pak mě proti tváři zasáhlo něco tichého a mlčenlivého, a přes náměstí padl tenký závoj pomalu padajících sněhových vloček. Chytil jsem rýmu a ať jsem dělal, co jsem dělal, nemohl jsem se vyhnout občasnému kýchnutí. A každý pes, který se objevil na dohled, s napřímeným čenichem a zvědavým čenicháním, byl pro mě hrůzou.

„Pak přišli muži a chlapci, kteří utíkali, nejdřív jeden a potom další, a při běhu křičeli. Byl to požár. Běželi směrem k mému bytu, a když jsem se ohlédl ulicí dolů, uviděl jsem spoustu černého kouře, jak se vine nad střechami a telefonními dráty. Hořelo moje bydliště; mé oblečení, můj aparát, všechny mé prostředky vlastně, kromě šekové knížky a tří svazků poznámek, které na mě čekaly na Great Portland Street, byly tam. Hoří! Spálil jsem za sebou mosty – jako málokdo! To místo plálo plamenem.“

Neviditelný se odmlčel a zamyslel. Kemp nervózně pohlédl z okna. „Ano?“ řekl. „Pokračujte.“

Kapitola dvacátá druhá. V obchodním domě

„Takže loni v lednu, se začátkem sněžení ve vzduchu kolem sebe – a kdyby na mně usedlo, zradilo by mě! – unavený, zkřehlý, bolavý, nevýslovně mizerný, a stále ještě jen napůl přesvědčený o své neviditelnosti, začal jsem ten nový život, k němuž jsem zavázán. Neměl jsem útočiště, žádné pomůcky, žádnou lidskou bytost na světě, které bych se mohl svěřit. Prozradit mé tajemství by bylo totéž, co se odhalit – udělat ze mne pouhou podívanou a vzácnost. Nicméně jsem byl napůl ochotný oslovit nějakého kolemjdoucího a vrhnout se mu na milost. Ale příliš jasně jsem věděl, jakou hrůzu a brutální krutost by mé přiblížení vyvolalo. V ulici jsem si nedělal plány. Mým jediným cílem bylo získat úkryt před sněhem, zakrýt se a zahřát; potom bych snad mohl plánovat. Ale i pro mě, Neviditelného, stály řady londýnských domů zavřené, zajištěné a zastrčené neproniknutelně.

„Jedinou věc jsem před sebou viděl jasně – chladné vystavení a bídu sněhové bouře a noci.

„A pak jsem dostal brilantní nápad. Zahnul jsem do jedné z ulic vedoucích z Gower Street na Tottenham Court Road a ocitl se před Omniem, tím velkým obchodním domem, kde se dá koupit všechno – víte, co to je za místo: maso, potraviny, prádlo, nábytek, oblečení, dokonce i olejomalby – obrovská spleť spíš obchodů, než jeden obchod. Myslel jsem, že najdu dveře otevřené, ale byly zavřené, a jak jsem stál v širokém vchodu, zastavil venku kočár a muž v uniformě – znáte takovou tu personu s nápisem ‚Omnium' na čepici – otevřel dveře. Podařilo se mi vejít a jak jsem šel obchodem – bylo to oddělení, kde prodávali stu-

hy a rukavice a punčochy a podobné věci – přišel jsem do prostornější oblasti věnované piknikovým košíkům a proutěnému nábytku.

„Tam jsem se ale necítil v bezpečí; lidé chodili sem a tam, a já jsem neklidně slídil, dokud jsem nenarazil na obrovskou část v horním patře obsahující množství postelí, přes které jsem se vyšplhal a nakonec našel místo odpočinku na obrovské hromadě složených vlněných matrací. To místo bylo už osvětlené a příjemně teplé, a já jsem se rozhodl zůstat, kde jsem byl, obezřetně hlídaje dva nebo tři obchodní příručí a zákazníky, kteří se pohybovali tím místem, dokud nepřijde zavírací doba. Pak bych snad mohl, pomyslel jsem si, obchod obrat o jídlo a oblečení, a v přestrojení jím prolézat a prozkoumávat jeho možnosti, snad si lehnout na nějaké lůžkoviny. To mi připadalo přijatelný plán. Mým nápadem bylo opatřit si oblečení, abych se stal zahalenou, ale přijatelnou postavou, získat peníze, a potom se vrátit pro své knihy a balíky, kde na mě čekaly, najmout si někde ubytování a propracovat plány k úplnému naplnění výhod, které mi má neviditelnost dávala – jak jsem si stále myslel – nad mé bližní.

„Zavírací doba přišla celkem rychle. Nemohlo to být víc než hodinu poté, co jsem zaujal pozici na matracích, než jsem si všiml, že se stahují rolety oken a zákazníci se vyvádějí směrem ke dveřím. A pak celá řada čiperných mladíků začala s pozoruhodnou pohotovostí uklízet to zboží, které zůstalo roztahané. Opustil jsem svůj úkryt, když davy řídly, a opatrně slídil ven do méně vylidněných částí obchodu. Opravdu mě překvapilo, jak rychle mladí muži a ženy odhánějí zboží vystavené během dne. Všechny krabice se zbožím, visící látky, girlandy krajek, krabice se sladkostmi v potravinovém oddělení, výlohy toho a onoho – to vše se shazovalo, skládalo, pleskalo do úhledných nádob, a všechno, co se nedalo sundat a uklidit, zakrývali listy nějaké hrubé látky jako pytlovina. Nakonec se všechny židle obrátily nahoru na pulty a podlaha zůstala volná. Jakmile se každý z těch mladých lidí hotovil, muž či žena spěchali hbitě ke dveřím s takovým výrazem rozjaření, jaký jsem

u obchodního příručího zřídka pozoroval. Pak přišla řada mladíků se sypacími pilinami a kbelíky a košťaty. Musel jsem uskakovat, abych se jim dostal z cesty, a i tak mě piliny štípaly do kotníku. Nějakou dobu jsem bloudil zahalenými a ztemnělými odděleními a slyšel, jak košťata dělají svou práci. A nakonec dobrou hodinu nebo i víc poté, co se obchod zavřel, se ozvaly zvuky zamykání dveří. Místem se rozhostilo ticho a já jsem bloudil ohromnými a složitými obchody, galeriemi a výstavními síněmi toho místa, sám. Bylo tam velmi tiše; na jednom místě si vzpomínám, jak jsem procházel blízko jednoho z vchodů z Tottenham Court Road a poslouchal poťukávání podrážek bot kolemjdoucích.

„Má první návštěva vedla k místu, kde jsem viděl na prodej punčochy a rukavice. Byla tma a já jsem se zatraceně nahledal sirek, až jsem je nakonec našel v šuplíku malého pokladního stolku. Pak jsem musel sehnat svíčku. Musel jsem strhat obaly a prošacovat řadu krabic a šuplíků, ale nakonec se mi podařilo vysypat to, co jsem hledal; etiketa na krabici je nazývala spodky z jehněčí vlny a tílky z jehněčí vlny. Pak ponožky, hustý nákrčník, a potom jsem šel k oděvnímu oddělení a vzal si kalhoty, saka, kabát a klobouk s poklopeným okrajem – něco jako duchovní klobouk s krempou staženou dolů. Zase jsem se začal cítit jako lidská bytost, a další myšlenka se mi stočila k jídlu.

„V horním patře bylo občerstvovací oddělení, a tam jsem si vzal studené maso. V konvi ještě byla káva, zapálil jsem plyn a znovu ji ohřál, a celkem jsem si nevedl špatně. Potom, slídíce po dece – nakonec jsem se musel spokojit s hromadou prošívaných přikrývek – jsem narazil na potravinové oddělení s hromadou čokolády a kandovaného ovoce, víc, než mi vlastně prospívalo – a trochu bílého burgundského. A blízko toho byla hračkářská sekce, a mě napadl brilantní nápad. Našel jsem umělé nosy – takové ty nosy na špagátku, víte – a pomyslel jsem na tmavé brýle. Ale Omnium nemělo optické oddělení. Můj nos byl opravdu potíž – přemýšlel jsem o barvě. Ale ten objev mě vedl na

paruky a masky a podobné věci. Nakonec jsem usnul na hromadě prošívaných přikrývek, velmi teplý a pohodlný.

„Mé poslední myšlenky před spánkem byly nejpříjemnější, jaké jsem měl od té proměny. Byl jsem ve stavu tělesného míru, a to se odráželo v mé mysli. Myslel jsem si, že budu moct ráno nepozorovaně vyklouznout, s oblečením na sobě, s obličejem zabaleným bílým šátkem, který jsem vzal, nakoupím za peníze, které jsem vzal, brýle a podobné věci, a tak dokončím své přestrojení. Upadl jsem do zmatených snů o všech těch fantastických věcech, které se v posledních pár dnech udály. Viděl jsem ošklivého židovského domácího, jak křičí ve svých pokojích; viděl jsem jeho dva syny, jak žasnou, a tvář té zvrásněné stařeny, jak se ptá po své kočce. Zase jsem zažil ten podivný pocit, když jsem viděl mizet to plátno, a tak jsem došel na větrné úbočí a k popotahujícímu starému duchovnímu, který mumlal ‚ze země jsi vyšel, v zemi se obrátíš, prach jsi a v prach se obrátíš' u otevřeného hrobu mého otce.

„‚I ty,' řekl hlas, a najednou mě tlačili ke hrobu. Zápasil jsem, křičel, odvolával se na truchlící, ale ti pokračovali kamenně v obřadu; a starý duchovní, také on bez ustání drmolil a popotahoval celým rituálem. Uvědomil jsem si, že jsem neviditelný a neslyšitelný, že mě svírají přemáhající síly. Zápasil jsem marně, byl jsem přetlačen přes okraj, rakev duněla dutě, jak jsem na ni dopadl, a za mnou začal létat štěrk po lopatách. Nikdo si mě nevšímal, nikdo si mě nebyl vědom. Zápasil jsem křečovitě a probudil se.

„Přišlo bledé londýnské svítání, místo bylo plné chladného šedého světla, které se vlévalo kolem okrajů okenních rolet. Posadil jsem se a chvíli jsem si nemohl vzpomenout, kde se tenhle rozlehlý byt, s pulty, s hromadami stočených látek, s hromadou prošívaných přikrývek a polštářů, s železnými sloupy, nalézá. Pak, když se mi vzpomínka vrátila, zaslechl jsem hlasy, které se bavily.

„Pak jsem daleko dole, v jasnějším světle nějakého oddělení, které už mělo rolety nahoře, uviděl dva muže, jak se blíží. Vyškrábal jsem se na nohy a rozhlížel se po nějaké cestě úniku, a dokonce i tak zvuk mého pohybu je upozornil. Myslím, že viděli jen postavu pohybující se tiše a rychle pryč. ‚Kdo je to?' zvolal jeden, a ‚Zastavte!' zařval druhý. Vrhl jsem se za roh a plnou silou narazil – bezhlavá postava, povídám! – do vytáhlého kluka patnácti let. Zařval a já jsem ho porazil, kolem něj se vrhl, zabočil za další roh, a šťastným nápadem se vrhl za jeden pult. V další chvíli šly kolem mě běžící nohy, a slyšel jsem výkřiky ‚Všichni ke dveřím!', otázky, co se ‚děje', a dávání si navzájem rad, jak mě chytit.

„Ležel jsem na zemi a cítil, že strachy ztrácím rozum. Ale – jakkoli to může znít podivně – v tu chvíli mi nenapadlo svléknout si oblečení, jak jsem měl udělat. Rozhodl jsem se, patrně, dostat se v něm pryč, a to mě ovládalo. A pak zdola podél řady pultů přišlo řvoucí: ‚Tady je!'

„Vyskočil jsem na nohy, strhl ze stolu židli a mrštil ji ve víru do toho hlupáka, který zařval, otočil se, přišel na dalšího za rohem, odhodil ho, a vrhl se nahoru po schodech. Udržel se na nohou, dal ‚hola!' a vyběhl za mnou po schodišti. Nahoře na schodech byla hromada těch barevných hliněných věcí – jak se tomu říká?"

„Umělecké vázy," navrhl Kemp.

„Tak! Umělecké vázy. No, otočil jsem se na horním stupni a prudce se obrátil, vytáhl jednu z hromady a rozbil ji o jeho hloupou hlavu, když se blížil. Celá hromada váz šla po hlavě dolů, a slyšel jsem křik a kroky utíkající ze všech stran. Vrhl jsem se zběsile k občerstvovacímu oddělení, a tam byl muž v bílém jako kuchař, který se dal do pronásledování. Udělal jsem jeden poslední zoufalý obrat a ocitl se mezi lampami a železářským zbožím. Zašel jsem za pult toho oddělení a čekal jsem na kuchaře, a jak vrazil v čele honu, srazil jsem ho lampou. Padl, a já jsem se krčil za pultem a začal shazovat oblečení, co nejrychleji jsem mohl. Kabát, sako, kalhoty, boty, všechno šlo dobře, ale

tílko z jehněčí vlny sedí na člověku jako kůže. Slyšel jsem další muže přicházet, můj kuchař ležel tiše na druhé straně pultu, omráčený nebo polekaný k nemluvnosti, a já jsem musel udělat další výpad, jako králík vyhnaný z dřevěné hromady.

„‚Sem, strážníku!' slyšel jsem někoho křičet. Ocitl jsem se zase ve své skladovně postelí, a na konci divočiny šatníků. Vrhl jsem se mezi ně, lehl si na břicho, po nekonečném kroucení jsem se zbavil tílka, a stál jsem tam zase jako svobodný muž, zadýchaný a vylekaný, zatímco strážník a tři prodavači přišli zpoza rohu. Vrhli se po tílku a spodcích a sebrali kalhoty. ‚Shazuje kořist,' řekl jeden z mladíků. ‚*Musí* být někde tady.'

„Ale přesto mě nenašli.

„Chvíli jsem stál a díval se, jak mě hledají, a klel svou smůlu, že jsem přišel o oblečení. Pak jsem šel do občerstvovacího oddělení, vypil tam trochu mléka, které jsem našel, a sedl si k ohni, abych přemítal o své situaci.

„Za chvíli přišli dva pomocníci a začali o té věci velmi vzrušeně mluvit, jako hlupáci, kterými byli. Slyšel jsem nafouknutou verzi mých zpustošení a jiné dohady o mém pobytu. Pak jsem začal zase přemýšlet. Nepřekonatelná potíž toho místa, zejména teď, když bylo pod poplachem, byla, jak odtud dostat jakoukoli kořist. Sešel jsem do skladu, abych viděl, jestli je šance zabalit a adresovat balík, ale nemohl jsem porozumět systému kontrol. Kolem jedenácté, když sníh tál, jak padal, a den byl krásnější a o něco teplejší než ten předchozí, jsem rozhodl, že obchodní dům je beznadějný, a šel ven znovu, podrážděný nad svým nezdarem, s jen těmi nejmlhavějšími plány na jednání v mysli."

Kapitola dvacátá třetí. V Drury Lane

„Teď už ale začínáte chápat," řekl Neviditelný, „jakou mám nevýhodu. Neměl jsem žádný úkryt, žádný oděv. Obléct se znamenalo vzdát se celé své výhody, udělat ze sebe cosi divného a strašného. Postil jsem se, protože jíst, naplnit se něčím, co se ještě nestihlo přeměnit, by znamenalo zase se groteskně zviditelnit."

„To mě vůbec nenapadlo," řekl Kemp.

„Ani mě ne. A ten sníh mě varoval před dalším nebezpečím. Nemohl jsem jít ven, když padá sníh – usadil by se na mně a prozradil mě. Déšť by ze mě taky udělal vodnatou siluetu, lesklý povrch nějakého člověka – bublinu. A mlha – byl bych v ní jako ještě bledší bublina, povrch, mastný záblesk čehosi lidského. A navíc, jak jsem chodil venku, v tom londýnském vzduchu, chytal se mi kolem kotníků špinavý povlak, poletující saze a prach se mi lepily na kůži. Nevěděl jsem, za jak dlouho se budu i z téhle příčiny muset stát viditelným. Ale bylo mi jasné, že to nebude trvat dlouho.

„Alespoň ne v Londýně.

„Zapadl jsem do uliček směrem ke Great Portland Street a ocitl se na konci ulice, kde jsem bydlel. Dál jsem tudy nešel – uprostřed ulice se tísnil dav naproti ještě doutnajícím troskám domu, který jsem podpálil. Nejnaléhavější byl problém s oblečením. Co s obličejem, s tím jsem si lámal hlavu. A pak jsem v jednom z těch malých krámků se smíšeným zbožím – noviny, bonbony, hračky, papírenské potřeby, opožděné vánoční cetky a tak dále – uviděl celou sbírku masek a nosů. Došlo mi, že ten problém je vyřešený. V tu chvíli jsem viděl, co uděl-

lám. Otočil jsem se, už jsem nešel bezcílně, a vyrazil jsem – oklikami, abych se vyhnul rušnějším ulicím – do uliček severně od Strandu, protože jsem si pamatoval, i když ne přesně kde, že v té čtvrti mají svoje obchody divadelní kostyméři.

„Byl studený den, do ulic směřujících k severu dul kousavý vítr. Šel jsem rychle, aby mě nikdo nedohnal. Každá křižovatka byla nebezpečí, každý chodec něco, co jsem musel bedlivě sledovat. Nahoře u Bedford Street jsem se chystal projít kolem jednoho muže, ten se ale najednou prudce ke mně obrátil, vrazil do mě a vrhl mě na vozovku, skoro pod kolo projíždějící drožky. Na stanovišti drožkářů to okomentovali tak, že toho muže ranila nějaká mrtvička. Tím setkáním jsem byl tak otřesený, že jsem zašel na trh v Covent Garden a chvíli jsem seděl v klidném koutě u stánku s fialkami, celý zadýchaný a roztřesený. Zjistil jsem, že jsem si uhnal novou rýmu, a po chvíli jsem musel vyjít ven, abych na sebe kýcháním nestrhl pozornost.

„Konečně jsem dorazil tam, kam jsem mířil – do malého špinavého krámku s okny plnými much, v postranní uličce poblíž Drury Lane. Ve výloze zářily pozlátkové pláště, falešné šperky, paruky, pantofle, karnevalové kostýmy a divadelní fotografie. Krámek byl staromódní, nízký a tmavý; nad ním se tyčily čtyři patra domu, pochmurné a stísněné. Nahlédl jsem do výlohy, a když jsem nikoho uvnitř neviděl, vešel jsem. Otevření dveří rozezvonilo cinkavý zvonek. Nechal jsem je otevřené, obešel holý stojan na kostýmy a vklouzl do rohu za vysoké stojací zrcadlo. Minutu nebo dvě nikdo nepřicházel. Pak jsem uslyšel, jak nějaký muž rázuje těžkými kroky přes místnost, a dole v krámku se objevil.

„Mé plány už byly úplně jasné. Chtěl jsem se dostat dovnitř domu, schovat se nahoře, počkat si na vhodnou chvíli, a až bude všude ticho, prohrabat se k paruce, masce, brýlím a kostýmu a vyjít do světa – snad groteskně, ale přesto jako věrohodná postava. A při té příležitosti jsem samozřejmě mohl dům obrat o nějaké peníze.

„Muž, který právě vešel do krámku, byl drobný, nahrbený, hubený, s hustým obočím, dlouhýma rukama a velmi krátkýma, do kola prohnutýma nohama. Zjevně jsem ho vyrušil od jídla. Rozhlédl se po krámku s očekávavým výrazem. Když ho uviděl prázdný, výraz přešel v překvapení a potom ve vztek. ‚Zatracení kluci!' řekl. Došel ke dveřím a zahleděl se nahoru i dolů ulicí. Za chvíli zase vešel, zlostně do dveří kopl, aby je zavřel, a s mumláním se vracel ke dveřím do zbytku domu.

„Vykročil jsem za ním, a jak jsem se pohnul, při tom zvuku ztuhl. Já taky, polekaný tím, jak jemný má sluch. Zabouchl mi dveře do domu před obličejem.

„Stál jsem nerozhodně. Náhle jsem uslyšel jeho rychlé kroky zase blíž a dveře se znovu otevřely. Stál a díval se po krámku jako někdo, kdo pořád nemá klid. Pak si cosi zamumlal pod vousy, prohledal zadní stranu pultu a nahlédl za pár regálů. Pak zůstal stát a nebyl si jistý. Dveře do domu nechal otevřené a já vklouzl do zadní místnosti.

„Byla to zvláštní malá světnička, chudě zařízená, v rohu hromada velkých masek. Na stole stála jeho opožděná snídaně, a víte, Kempe, mě strašně dopalovalo, že musím čichat vůni jeho kávy a dívat se, jak se vrátil a dojídá. A jeho způsoby u stolu byly k pláči. Do té malé místnosti se otevíraly troje dveře, jedny vedly nahoru, druhé dolů, ale všechny byly zavřené. Dokud byl v místnosti, nemohl jsem ven; stěží jsem se mohl pohnout, jak byl ostražitý, a za zády mi profukovalo. Dvakrát jsem jen tak tak zadusil kýchnutí.

„Byl to pro mě svým způsobem zajímavý, novátorský zážitek, ale přesto jsem byl ještě dávno předtím, než dojedl, strašně unavený a vzteklý. Konečně skončil. Své ubohé nádobí nahrnul na černý plechový tác, na kterém předtím stála konvice, všechny drobty posbíral do hořčicí umazaného ubrusu a všechno to táhl za sebou. S tím nákladem za sebou nemohl zavřít dveře – jinak by to byl určitě udělal, takového člověka na zavírání dveří jsem jaktěživ neviděl – a já ho sledoval

do velmi špinavé podzemní kuchyně a prádelny. Měl jsem to potěšení dívat se, jak začíná mýt nádobí, a potom, když mi ten pobyt dole nic nenesl a cihlová podlaha mi studila do bosých nohou, vrátil jsem se nahoru a usedl do jeho křesla u ohně. Dohoříval, a já skoro bezmyšlenkovitě přiložil trochu uhlí. Ten zvuk ho okamžitě přivolal nahoru. Stál tam vytřeštěně a zíral. Rozhlížel se po místnosti a chybělo málo, aby na mě sáhl. Ani po té prohlídce se zřejmě neuklidnil. Zastavil se na prahu a ještě jednou si místnost pozorně prohlédl, než sešel dolů.

„V tom pokojíčku jsem čekal celou věčnost; konečně přišel nahoru a otevřel dveře do horního patra. Taktak jsem kolem něj proklouzl.

„Na schodech se najednou zastavil, až jsem o něj málem zakopl. Stál a díval se zpátky přímo do mé tváře a poslouchal. ‚Mohl bych přísahat,' řekl. Dlouhá chlupatá ruka mu tahala za spodní ret. Očima klouzal po schodech nahoru a dolů. Potom zabručel a šel dál nahoru.

„Měl ruku na klice jedněch dveří a znovu se zastavil se stejně rozmrzelým, zmateným výrazem. Začínalo mu docházet, jaké slabé zvuky kolem něj dělám, když se hýbu. Ten člověk musel mít ďábelsky bystrý sluch. Náhle vybuchl vztekem. ‚Jestli tu v tomhle domě někdo je –' vykřikl s klením a hrozbu nedokončil. Sáhl do kapsy, nenašel tam, co chtěl, a vrhl se kolem mě dolů, hlučně a bojovně dusal po schodech. Já za ním ale nešel. Zůstal jsem sedět nahoře nad schodištěm, dokud se nevrátil.

„Za chvíli šel znovu nahoru, pořád něco mumlal. Otevřel dveře do té místnosti, a než jsem stihl vejít, přibouchl mi je před nosem.

„Rozhodl jsem se, že si dům obhlédnu, a nějakou chvíli jsem se o to pokoušel, jak nejtišeji to šlo. Dům byl velmi starý a sešlý, vlhký – tapety v podkroví se odlepovaly ze zdí – a plný krys. Některé kliky šly ztuha a bál jsem se jimi otočit. V několika místnostech, do kterých jsem nahlédl, nebyl žádný nábytek, v jiných se válely divadelní krámy, nejspíš nakoupené z druhé ruky, soudě podle jejich stavu. V jedné místnosti vedle jeho pokoje byla hromada starých šatů. Začal jsem se v tom pře-

hrabovat, a v tom zápalu jsem zase zapomněl, jak zřejmě bystře slyší. Uslyšel jsem opatrné kroky, a když jsem zrovna včas vzhlédl, uviděl jsem, jak nakukuje dovnitř na tu rozházenou hromadu a v ruce svírá starodávný revolver. Stál jsem úplně bez hnutí, zatímco se s otevřenou pusou podezíravě rozhlížel. ‚To musela být ona,' řekl pomalu. ‚Prokletá ženská!'

„Zavřel dveře potichu, a vzápětí jsem uslyšel, jak se v zámku otáčí klíč. Pak se jeho kroky vzdalovaly. Náhle jsem si uvědomil, že jsem zavřený. Chvíli jsem nevěděl, co dělat. Chodil jsem od dveří k oknu a zpátky a zůstal stát úplně bezradně. Zmocnil se mě záchvat vzteku. Rozhodl jsem se ale, že si ty šaty prohlédnu, než udělám cokoli dalšího, a při prvním pokusu mi spadla hromada z horní police. To ho zase přivolalo – a tvářil se ještě zlověji než předtím. Tentokrát se mě skutečně dotkl, překvapeně odskočil a stál zkoprněle uprostřed místnosti.

„Za chvíli se trochu zklidnil. ‚Krysy,' řekl polohlasem, prst na rtech. Očividně dostal trochu strach. Potichu jsem se vyplížil z místnosti, ale podlaha zavrzala. A pak ten pekelný mužíček začal obcházet celý dům, s revolverem v ruce, zamykat jedny dveře po druhých a klíče si cpát do kapsy. Když jsem si uvědomil, co má v plánu, dostal jsem záchvat vzteku – stěží jsem se dokázal natolik ovládnout, abych počkal na vhodnou chvíli. V tu dobu už jsem věděl, že je v domě sám, a tak jsem s tím dál neotálel a praštil ho pořádně do hlavy."

„Praštil do hlavy?" zvolal Kemp.

„Ano, omráčil jsem ho – zrovna když scházel dolů. Trefil jsem ho zezadu stoličkou, která stála na podestě. Sletěl ze schodů jako pytel starých bot."

„Ale – no dovolte! Ty nejzákladnější zásady mezi lidmi –"

„Jsou dobré pro obyčejné lidi. Jenže šlo o to, Kempe, že jsem se musel dostat z toho domu v převleku, aniž by mě viděl. Jiný způsob

mě nenapadl. A pak jsem mu místo roubíku strčil do úst vestu z dob Ludvíka Čtrnáctého a svázal ho do prostěradla."

„Svázal do prostěradla!"

„Udělal jsem z toho jakýsi pytel. Byl to docela dobrý nápad, jak toho pitomce udržet v tichu a strachu – a ďábelsky těžké se z toho vymotat, s hlavou daleko od uzlu. Milý Kempe, nemá cenu, abyste tu seděl a díval se na mě tak, jako bych byl vrah. Muselo to být. Měl revolver. Kdyby mě jednou uviděl, dokázal by mě popsat –"

„Ale přesto," řekl Kemp, „v Anglii – dneska. A ten muž byl ve vlastním domě a vy jste – no, kradl."

„Kradl! Hrom do toho! Teď mi příště řeknete zloděj! Snad nejste, Kempe, tak hloupý, abyste tancoval na ty staré struny. Nevidíte, v jaké jsem situaci?"

„I v jaké je on," řekl Kemp.

Neviditelný prudce vstal. „Jak to myslíte?"

Kempova tvář trochu ztvrdla. Chystal se něco říct a zarazil se. „Nakonec," řekl s náhlou změnou tónu, „to asi muselo být. Byl jste v bryndě. Ale přesto –"

„Jistěže jsem byl v bryndě – v pořádné bryndě. A on mě k tomu dohnal – jak mě po tom domě honil, jak si pohrával s tím revolverem, zamykal a odemykal dveře. Prostě mě dohánět k šílenství. Nekladete mi to za vinu, že ne? Nekladete mi to za vinu?"

„Nikdy nikomu nic nekladu za vinu," řekl Kemp. „To je dávno z módy. Co jste dělal dál?"

„Měl jsem hlad. Dole jsem našel bochník chleba a trochu nakyslého sýra – víc než dost, abych zahnal hlad. Dal jsem si trochu brandy s vodou a potom jsem šel kolem svého improvizovaného pytle – ležel klidně – nahoru do té místnosti se starými šaty. Vedla do ulice, okno zakrývaly dvě od špíny zhnědlé krajkové záclony. Šel jsem k nim a nahlédl ven škvírami mezi nimi. Venku byl jasný den – a oproti hnědému šeru toho pochmurného domu, ve kterém jsem byl, oslepivě jasný.

Projížděl tam čilý provoz – vozíky s ovocem, drožka, čtyřkolka s hromadou krabic, vozík prodavače ryb. Před očima mi plavaly barevné skvrny, otočil jsem se k šerému nábytku za sebou. Rozrušení ustupovalo – znovu jsem jasně vnímal, v jakém jsem postavení. Místnost byla plná slabého pachu benzinu, kterým se zřejmě čistily kostýmy.

„Pustil jsem se do soustavné prohlídky toho místa. Řekl bych, že ten hrbáč tam žil nějakou dobu sám. Byl to podivín. Všechno, co mi mohlo být k užitku, jsem si snášel do té místnosti se šaty, a pak jsem si opatrně vybíral. Našel jsem kabelu, která se mi zdála vhodná, a nějaký pudr, rtěnku a náplast.

„Napadlo mě, že si natřu a napudruju tvář a všechno, co by na mně mohlo být vidět, abych byl viditelný – tahle metoda ale měla tu nevýhodu, že bych pak potřeboval terpentýn a další pomůcky a hodně času, než bych zase zmizel. Nakonec jsem si vybral masku lepšího druhu, trochu groteskní, ale ne víc, než jsou mnozí lidé, tmavé brýle, prošedivělé licousy a paruku. Spodní prádlo jsem nenašel, ale to jsem si mohl koupit potom. Zatím jsem se zabalil do rub z kalika a bílých kašmírových šál. Ponožky jsem nenašel, ale boty toho hrbáče byly dost volné a stačily. V jedné zásuvce v krámku byly tři zlaťáky a nějakých třicet šilinků ve stříbře, a v zamčené skříňce, kterou jsem vylomil ve vnitřní místnosti, osm liber ve zlatě. Mohl jsem se vydat zpátky do světa, vystrojen.

„A pak přišlo zvláštní zaváhání. Vypadám skutečně věrohodně? Vyzkoušel jsem si to v malém ložnicovém zrcadle, prohlédl si sebe ze všech stran, jestli jsem někde nenechal mezírku, ale všechno vypadalo v pořádku. Byl jsem groteskní jako na divadle, lakomec z nějaké hry, ale rozhodně jsem nebyl fyzicky nemožný. Nabíral jsem jistotu, zrcadlo jsem si vzal dolů do krámku, stáhl rolety a prohlédl si sebe ze všech stran s pomocí vysokého stojacího zrcadla v rohu.

„Pár minut jsem sbíral odvahu, potom jsem odemkl dveře krámku a vypochodoval do ulice a toho mužíčka tam nechal, ať se z toho pro-

stěradla vymotá, kdy chce. Za pět minut mezi mnou a krámkem s kostýmy stálo tucet zatáček. Nikdo si mě zřejmě nijak zvlášť nevšímal. Zdálo se, že poslední potíž je překonaná.“

Zase se zarazil.

„A s tím hrbáčem už jste si dál starosti nedělal?“ řekl Kemp.

„Ne,“ řekl Neviditelný. „Taky jsem se nedoslechl, co se s ním stalo. Nejspíš se buď rozvázal, nebo se z toho vykopal. Uzly byly pěkně utažené.“

Zmlkl, přistoupil k oknu a díval se ven.

„Co se stalo, když jste vyšel na Strand?“

„Á, zase zklamání. Myslel jsem si, že moje problémy skončily. Prakticky jsem si myslel, že si můžu beztrestně dělat, co chci, úplně všechno – jen tajemství nesmím prozradit. To jsem si myslel. Cokoli bych udělal, ať by to mělo jakékoli následky, pro mě neznamenalo vůbec nic. Stačilo mi odhodit šaty a zmizet. Nikdo mě nemohl zadržet. Peníze jsem si prostě vzal, kde jsem na ně narazil. Rozhodl jsem se, že si dopřeju okázalou hostinu, pak se ubytuju v dobrém hotelu a nahromadím si nový majetek. Měl jsem úžasnou sebedůvěru; není moc příjemné vzpomínat si na to, jaký jsem byl trouba. Zašel jsem do jednoho podniku a už jsem si objednával oběd, když mi došlo, že nemůžu jíst, aniž bych neodhalil svůj neviditelný obličej. Dokončil jsem objednávku, řekl obsluze, že se za deset minut vrátím, a vyšel jsem ven celý rozzuřený. Nevím, jestli vám někdy někdo zkazil chuť k jídlu.“

„Takhle zle ne,“ řekl Kemp, „ale dovedu si to představit.“

„Nejradši bych ty hloupé prevíty rozdupal. Konečně jsem šel – mdlý z té touhy po dobrém jídle – do jiného podniku a vyžádal si zvláštní pokoj. ‚Jsem znetvořený,‘ řekl jsem. ‚Hodně.‘ Divně se po mně dívali, ale samozřejmě jim do toho nic nebylo – a tak jsem konečně dostal svůj oběd. Nebyl zrovna skvěle servírovaný, ale stačil. A když jsem dojedl, seděl jsem u doutníku a snažil se naplánovat další postup. Venku začínala sněhová vánice.

„Čím víc jsem o tom přemýšlel, Kempe, tím víc jsem si uvědomoval, jaká je Neviditelný bezmocná absurdita – v tomhle chladném, špinavém podnebí a v přelidněném civilizovaném městě. Než jsem se do toho šíleného pokusu pustil, sníval jsem o tisíci výhodách. To odpoledne se zdálo, že je to samé zklamání. Prošel jsem si v myšlenkách všechny ty věci, o které člověk tak stojí. Neviditelnost sice umožní je získat, ale neumožní vám z nich mít radost, jakmile je získáte. Ctižádost – k čemu je dobrá pýcha na postavení, když se tam nemůžete objevit? K čemu je láska ženy, když se musí jmenovat Dalila? Nemám chuť na politiku, na ničemné hrátky se slávou, na filantropii, na sport. Co jsem měl dělat? A kvůli tomu jsem se stal zavinutou záhadou, zabalenou a obvázanou karikaturou člověka!“

Odmlčel se a z jeho postoje bylo cítit, jak očima zabloudil k oknu.

„Jak jste se ale dostal do Ipingu?“ řekl Kemp, kterému záleželo na tom, aby host dál mluvil.

„Šel jsem tam pracovat. Měl jsem jednu naději. Byla to jen polovina nápadu! Mám ji pořád. Teď je to už plnohodnotná myšlenka. Způsob, jak se vrátit zpátky! Jak obnovit to, co jsem udělal. Až budu chtít. Až udělám všechno, co mám v plánu udělat v neviditelnosti. A o tomhle teď hlavně chci s vámi mluvit.“

„Vy jste jel rovnou do Ipingu?“

„Ano. Musel jsem si prostě vzít svoje tři svazky zápisků a šekovou knížku, zavazadla a spodní prádlo, objednat zásobu chemikálií, abych tenhle svůj nápad dotáhl – ukážu vám výpočty hned, jak si vezmu zpátky svoje knihy – a potom jsem se vydal na cestu. U všech čertů! Teď si vzpomínám na tu sněhovou vánici – a jak zatraceně obtížné bylo nenechat sníh zvlhčit můj lepenkový nos.“

„Nakonec,“ řekl Kemp, „především, když vás odhalili, jste poněkud – soudě podle novin –“

„Ano. Poněkud. Zabil jsem toho pitomého strážníka?“

„Ne,“ řekl Kemp. „Má se uzdravit.“

„Tak to má štěstí. Úplně jsem ztratil nervy, ti blázni! Proč mě nemohli nechat na pokoji? A ten trouba od hokynáře?“

„Žádná úmrtí se nečekají,“ řekl Kemp.

„S tím mým tulákem to nevím,“ řekl Neviditelný s nepříjemným zasmáním.

„U všech svatých, Kempe, vy nevíte, *co je* to vztek! … Pracovat celá léta, plánovat a kout plány, a pak si do toho nechat vlézt nějakého nemotorného zpola slepého idiota! … Křížem mi do cesty posílají každou možnou pitomou kreaturu, co kdy byla stvořena.

„Jestli to bude pokračovat ještě chvíli, zdivočím – začnu je kosit.

„Takhle mi to tisíckrát ztížili.“

„Nepochybně je to k vzteku,“ řekl Kemp suše.

Kapitola dvacátá čtvrtá. Plán, který selhal

„No a teď," řekl Kemp s pohledem úkosem k oknu, „co máme dělat?"

Při těch slovech přistoupil blíž ke svému hostu, aby mu zabránil náhodou zahlédnout tři muže, kteří stoupali silnicí do kopce – s pomalostí, která Kempovi připadala nesnesitelná.

„Co jste plánoval dělat, když jste mířil do Port Burdocku? *Měl* jste nějaký plán?"

„Chtěl jsem se dostat ze země. Od chvíle, co jsem vás uviděl, jsem ten plán ale trochu změnil. Napadlo mě, že by bylo rozumné, teď když je horko a neviditelnost je možná, zamířit na jih. Tím spíš, že moje tajemství je venku a všichni si budou dávat pozor na zamaskovaného a zabaleného muže. Odsud jede linka parníků do Francie. Můj nápad byl nalodit se a riskovat tu plavbu. Odtamtud bych mohl vlakem do Španělska, nebo bych se dostal do Alžíru. Nebylo by to těžké. Tam může být člověk pořád neviditelný – a přitom žít. A dělat věci. Toho tuláka jsem používal jako pokladničku a nosiče zavazadel, než si rozhodnu, jak si knihy a věci nechat poslat za sebou."

„To je jasné."

„A pak se ten špinavý mizera musel pokusit o krádež! On *schoval* moje knihy, Kempe. Schoval moje knihy! Kdybych se k němu dostal!"

„Nejlepší plán je ty knihy z něj nejdřív dostat."

„Ale kde je? Víte to?"

„Je na městské strážnici, zavřený, na vlastní žádost, v té nejpevnější cele, co tam mají."

„Zbabělec!" řekl Neviditelný.

„Ale to vám trochu komplikuje plány.“

„Musíme ty knihy získat; ty knihy jsou klíčové.“

„Jistě,“ řekl Kemp trochu nervózně a přemítal, jestli zvenku neslyšel kroky. „Jistě ty knihy musíme získat. Ale to nebude těžké, pokud nebude vědět, že jsou pro vás.“

„Ne,“ řekl Neviditelný a přemýšlel.

Kemp se snažil vymyslet něco, co by hovor udrželo, ale Neviditelný pokračoval sám.

„To, že jsem natrefil zrovna na vás, Kempe,“ řekl, „mění úplně všechny moje plány. Vy jste totiž člověk, který to pochopí. Přes všechno, co se stalo, přes tuhle slávu v novinách, přes ztrátu mých knih, přes to všechno, co jsem si vytrpěl, zůstávají pořád velké možnosti, obrovské možnosti –“

„Vy jste nikomu neřekl, že jsem tady?“ zeptal se najednou.

Kemp zaváhal. „To se rozumělo samo sebou,“ řekl.

„Nikomu?“ naléhal Griffin.

„Živé duši.“

„Á! Tak tedy –“ Neviditelný vstal, zapřel ruce v bok a začal přecházet po pracovně.

„Udělal jsem chybu, Kempe, obrovskou chybu, že jsem to vedl sám. Promrhal jsem síly, čas, příležitosti. Sám – je neuvěřitelné, jak málo člověk sám dokáže! Trochu krást, trochu ubližovat, a tím to končí.

„Potřebuju, Kempe, obránce, pomocníka a úkryt, uspořádání, při kterém budu moct klidně spát a jíst a odpočívat bez podezření. Musím mít komplice. S komplicem, s jídlem a odpočinkem – je možných tisíc věcí.

„Dosud jsem postupoval jen podle hrubých obrysů. Musíme uvážit, co všechno neviditelnost znamená a co neznamená. K odposlouchávání a tak podobně dává málo výhod – člověk vydává zvuky. V případě vloupání a tak dále moc nepomáhá – snad trochu. Jakmile mě jednou chytíte, snadno mě zavřete. Na druhou stranu je ale těžké mě chytit.

Neviditelnost se vlastně hodí jen ve dvou případech: Hodí se k útěku, hodí se při přibližování. A hodí se tudíž zvlášť k zabíjení. Mohu obejít muže, ať má jakoukoli zbraň, vybrat si místo úderu a udeřit, jak chci. Uhnout, jak chci. Utéct, jak chci."

Kempovi vyjela ruka ke kníru. Nebyl to pohyb dole v domě?

„A zabíjet, Kempe, zabíjet musíme."

„Zabíjet musíme," zopakoval Kemp. „Poslouchám váš plán, Griffine, ale nesouhlasím s ním, dejte si pozor. *Proč* zabíjet?"

„Žádné svévolné zabíjení, ale uvážené zabíjení. Jde o to, že vědí, že existuje nějaký Neviditelný – stejně dobře jako víme my, že existuje Neviditelný. A tenhle Neviditelný musí teď, Kempe, zavést vládu hrůzy. Ano; samozřejmě to zaskočí. Ale myslím to vážně. Vládu hrůzy. Musí si zabrat nějaké město jako váš Burdock a zastrašit ho a ovládnout ho. Musí vydávat rozkazy. Dokáže to tisícem způsobů – stačí útržky papíru podstrkované pod dveře. A všechny, kdo neposlechnou, musí zabít, a zabít musí každého, kdo by je bránil."

„Hm!" řekl Kemp, který už neposlouchal Griffina, ale ten zvuk, jak se otevírají a zavírají hlavní dveře.

„Zdá se mi, Griffine," řekl, aby zakryl, jak jeho pozornost odletěla jinam, „že by se váš komplic ocitl v nelehké situaci."

„Nikdo by nevěděl, že je komplic," řekl Neviditelný dychtivě. A pak náhle: „Pst! Co to tam dole?"

„Nic," řekl Kemp a náhle začal mluvit hlasitě a rychle. „S tímhle nesouhlasím, Griffine," řekl. „Rozumějte mi, nesouhlasím. Proč snít o tom, že si zahrajete partii proti celému lidstvu? Jak doufáte, že si tím zajistíte štěstí? Nebuďte osamělý vlk. Zveřejněte své výsledky; vezměte svět – vezměte alespoň národ – do své důvěry. Pomyslete, co byste mohl zmoct s milionem pomocníků –"

Neviditelný ho přerušil s napřaženou paží. „Někdo jde po schodech nahoru," řekl tiše.

„Nesmysl," řekl Kemp.

„Podívám se," řekl Neviditelný a vykročil s napřaženou paží ke dveřím.

A pak šlo všechno velmi rychle. Kemp vteřinu zaváhal a pak se mu vrhl do cesty. Neviditelný se zarazil a stál bez hnutí. „Zrádce!" vykřikl ten Hlas, a najednou se župan rozevřel a Neviditelný si sedl a začal se svlékat. Kemp udělal tři rychlé kroky ke dveřím, a vzápětí Neviditelný – nohy mu zmizely – s výkřikem vyskočil na nohy. Kemp rozrazil dveře.

Jakmile se otevřely, zazněly zdola spěchající kroky a hlasy.

Rychlým pohybem odstrčil Kemp Neviditelného dozadu, odskočil stranou a přibouchl dveře. Klíč byl venku, připravený. Ještě chvíli a Griffin by zůstal v pracovně v belvederu sám, jako vězeň. Nebýt jedné maličkosti. Klíč byl toho rána spěšně do zámku zasunut. Jak Kemp přibouchl dveře, s rachotem vypadl na koberec.

Kempovi zbledla tvář. Zkusil chytit kliku oběma rukama. Chvíli stál a tahal za ni. Pak dveře povolily o půl stopy. Ale podařilo se mu je zase přirazit. Podruhé se mu rozrazily o celou stopu a do škvíry se vklínil župan. Hrdlo mu sevřely neviditelné prsty, pustil kliku, aby se bránil. Byl zatlačen zpět, zakopl a prudce dopadl do rohu podesty. Prázdný župan padl na něj.

V půlce schodiště byl plukovník Adye, adresát Kempova dopisu, policejní šéf z Burdocku. Zděšeně hleděl na náhlé objevení Kempa, za nímž následovala podivuhodná podívaná: šaty poletující prázdnotou ve vzduchu. Viděl, jak Kemp padá a jak se škrábe na nohy. Viděl, jak se vrhá kupředu a jak zase padá, sražený jako vůl.

Pak byl náhle Adye prudce udeřen. Ničím! Zdálo se mu, že na něj skočila obrovská tíha, byl střemhlav mrštěn ze schodů, se sevřením na hrdle a kolenem ve slabinách. Neviditelná noha mu šlápla na záda, přízračný dupot se přehnal dolů po schodech, slyšel, jak oba policisté v předsíni křičí a běží, a jak se vchodové dveře domu prudce zabouchly.

Překulil se a sedl si, oči vytřeštěné. Viděl, jak dolů po schodech vrávorá Kemp, zaprášený a rozcuchaný, jednu stranu obličeje bílou od úderu, ret rozkrvavený, v náručí růžový župan a kus spodního prádla.

„Panebože!“ vykřikl Kemp. „Je po všem! Je pryč!“

Kapitola dvacátá pátá. Lov na Neviditelného

Chvíli byl Kemp tak zadýchaný, že nebyl schopen Adyeho uvést do rychlého sledu věcí, které se právě staly. Stáli na podestě, Kemp mluvil rychle, Griffinovy groteskní cáry mu pořád visely na paži. Postupně ale Adye začínal chápat něco z té situace.

„Je šílený," říkal Kemp; „nelidský. Je to čiré sobectví. Nemyslí na nic jiného než na vlastní výhodu, vlastní bezpečí. Dnes dopoledne jsem si vyslechl příběh brutálního sobectví… Zranil lidi. Zabije je, pokud mu v tom nezabráníme. Vyvolá paniku. Nic ho nezastaví. Teď venku zuří!"

„Musí být chycen," řekl Adye. „To je jisté."

„Ale jak?" zvolal Kemp a náhle jako by se v něm roztrhl pytel s nápady. „Musíte začít okamžitě. Musíte nasadit každého použitelného muže; musíte mu znemožnit, aby opustil tuhle oblast. Jakmile se dostane pryč, může procházet krajem, jak chce, zabíjet a mrzačit. Sní o vládě hrůzy! Vládě hrůzy, povídám. Musíte dát hlídat vlaky, silnice a lodě. Posádka musí pomoct. Musíte telegrafovat o posilu. Jediné, co by ho tu mohlo udržet, je myšlenka, že by získal zpátky nějaké zápisníky, kterých si cení. O tom vám povím! Je u vás na strážnici muž – Marvel."

„Vím," řekl Adye, „vím. Ty zápisníky – ano. Ale ten tulák…"

„Tvrdí, že je nemá. Ale myslí si, že je má ten tulák. A vy mu musíte zabránit, aby se najedl a vyspal; ve dne v noci po něm musí být kraj v jednom pohybu. Jídlo musí být zamčené a zabezpečené, všechno jídlo, aby se k němu musel probojovat. Všechny domy ať jsou pevně uzamčené proti němu. Nebe nám sešli studené noci a déšť! Celý kraj musí

začít s honem a vytrvat v něm. Povídám vám, Adyi, je to nebezpečí, je to pohroma; dokud nebude přišpendlený a zajištěný, je hrozné pomyslet, co všechno se může stát.“

„Co víc můžeme udělat?“ řekl Adye. „Musím okamžitě dolů a začít to organizovat. Ale proč byste nešel se mnou? Ano – pojďte taky vy! Pojďte, musíme svolat jakousi válečnou poradu – přibrat Hoppse na pomoc – a správce dráhy. U všech čertů! Je to naléhavé. Pojďte, povězte mi to cestou. Co víc můžeme ještě dělat? Ty hadry odložte.“

Za okamžik už Adye vedl cestu dolů ze schodů. Vchodové dveře zůstaly otevřené a policisté stáli venku a civěli do prázdna. „Je pryč, pane,“ řekl jeden z nich.

„Musíme hned na hlavní strážnici,“ řekl Adye. „Jeden z vás ať se vydá dolů a sežene drožku, ať sem přijede za námi – rychle. A teď, Kempe, co ještě?“

„Psy,“ řekl Kemp. „Sežeňte psy. Neuvidí ho, ale ucítí ho. Sežeňte psy.“

„Dobře,“ řekl Adye. „Není to obecně známo, ale ve vězení v Halsteadu znají jednoho muže, který má stopaře. Psy. Co ještě?“

„Mějte na paměti,“ řekl Kemp, „že jeho jídlo je vidět. Poté co se nají, je jeho jídlo vidět tak dlouho, dokud se neztráví. Musí se tedy po jídle schovat. Musíte neustále prohledávat. Každou houštinu, každý tichý kout. A všechny zbraně – všechny nástroje, které by mohly posloužit jako zbraň, odkliďte. Takové věci u sebe dlouho nenosí. A co by někde popadl do rukou a praštil tím, musíte schovat.“

„Dobře,“ řekl Adye. „Dostaneme ho, uvidíte!“

„A na cestách,“ řekl Kemp a zaváhal.

„Ano?“ řekl Adye.

„Rozdrcené sklo,“ řekl Kemp. „Vím, že je to kruté. Ale pomyslete, čeho je schopen!“

Adye prudce vtáhl vzduch mezi zuby. „To není rytířské. Nevím. Ale rozdrcené sklo nechám připravit. Jestli zajde moc daleko…“

„Ten člověk se stal nelidským, povídám vám," řekl Kemp. „Jsem si tak jistý, že zavede vládu hrůzy – jakmile se vzpamatuje z rozrušení z toho útěku – jako jsem si jistý, že teď mluvím s vámi. Naše jediná šance je být napřed. Vyčlenil se ze svého druhu. Jeho krev padni na jeho vlastní hlavu."

Kapitola dvacátá šestá. Vražda Wicksteeda

Zdá se, že Neviditelný vyrazil z Kempova domu ve stavu slepé zuřivosti. Malé dítě, které si hrálo poblíž vrat Kempovy zahrady, bylo prudce popadnuto a odhozeno stranou, až mu praskl kotník, a potom se Neviditelný na několik hodin ztratil lidským smyslům. Nikdo neví, kam šel ani co dělal. Lze si ho ale představit, jak spěchá horkým červnovým dopolednem vzhůru do kopce a dál na otevřenou planinu za Port Burdockem, zuřící a zoufalý nad svým nesnesitelným osudem, až se nakonec, rozpálený a unavený, ukryl v houštinách Hintondeanu, aby znovu dal dohromady své rozbité plány proti vlastnímu druhu. To se zdá jako jeho nejpravděpodobnější útočiště, protože právě tam se asi ve dvě odpoledne znovu dal ponuře tragickým způsobem na sebe slyšet.

Člověk si klade otázku, v jakém byl asi v té době duševním rozpoložení a jaké plány si vymýšlel. Nepochybně ho Kempova zrada rozzuřila téměř až k vytržení, a i když dokážeme pochopit pohnutky, které k té lsti vedly, můžeme si přesto představit a snad i trochu sympatizovat se zuřivostí, kterou v něm ten pokus o přepadení musel vyvolat. Snad se mu vrátilo něco z omráčeného údivu, jaký zažil na Oxford Street, protože zjevně počítal s Kempovou spoluprací ve svém brutálním snu o světě podléhajícím hrůzovládě. V každém případě se kolem poledne vytratil lidskému zraku a nikdo žijící neumí povědět, co dělal, až do zhruba půl třetí. Pro lidstvo to byla snad šťastná okolnost, pro něj však osudná nečinnost.

Během té doby bylo rozptýlené, stále rostoucí množství mužů po celém kraji v pilné práci. Dopoledne pro ně byl ještě jen pověstí, hrůzou; odpoledne, hlavně zásluhou Kempovy stroze formulované výzvy, byl předložen jako hmatatelný protivník, kterého lze zranit, zajmout nebo přemoci, a kraj se začal organizovat s neuvěřitelnou rychlostí. Do druhé hodiny by se byl ještě možná dokázal z té oblasti dostat, kdyby nasedl do vlaku, po druhé se to ale stalo nemožným. Všechny osobní vlaky na tratích ve velkém rovnoběžníku mezi Southamptonem, Manchesterem, Brightonem a Horshamem jezdily se zamčenými dveřmi a nákladní doprava byla téměř úplně zastavena. A ve velikém kruhu dvaceti mil kolem Port Burdocku se v tu dobu vydávali ozbrojení muži s puškami a kyji ve skupinkách po třech nebo po čtyřech, se psy, prohledávat cesty a pole.

Na koních projížděli strážníci venkovskými cestami, zastavovali se u každé chalupy a varovali lidi, aby zamykali domy a nevycházeli, pokud nejsou ozbrojeni, a všechny obecné školy se do třetí hodiny rozešly a děti, vylekané a držící se ve skupinkách, spěchaly domů. Kempova výzva – podepsaná ovšem Adyem – byla do čtyř nebo pěti hodin odpoledne vyvěšena skoro po celém kraji. Krátce, ale jasně v ní byly uvedeny všechny podmínky toho boje, nutnost zabránit Neviditelnému v jídle a spánku, nutnost neustálé bdělosti a rychlé reakce na každý náznak jeho pohybu. A tak rychlé a rozhodné bylo počínání úřadů, tak okamžitá a všeobecná byla víra v tu podivnou bytost, že před setměním byla oblast několika set čtverečních mil ve stavu úporného obležení. A před setměním se taky napjatým sledujícím krajem rozlilo zachvění hrůzy. Ze šeptajících úst do úst, rychle a bezpečně po celé délce i šíři kraje, se nesl příběh o vraždě pana Wicksteeda.

Pokud se tedy přikloníme k naší domněnce, že Neviditelného úkrytem byly hintondeanské houštiny, musíme předpokládat, že časně odpoledne znovu vyrazil ven s nějakým záměrem, který obnášel použití zbraně. Jaký ten záměr byl, nemůžeme vědět, ale důkazy, že měl

v ruce železnou tyč už dřív, než potkal Wicksteeda, mi aspoň připadají drtivé.

O podrobnostech toho střetu samozřejmě nemůžeme vědět nic. Došlo k němu na okraji jámy po těžbě štěrku, nebylo to ani dvě stě yardů od brány do sídla lorda Burdocka. Všechno nasvědčuje zoufalému zápasu – zdupaná zem, četné rány, jež pan Wicksteed utrpěl, jeho roztříštěná hůl. Proč k útoku došlo, lze si ale představit jedině v nějakém vražedném záchvatu. Vysvětlení šílenstvím je skoro nevyhnutelné. Pan Wicksteed byl muž pětačtyřiceti nebo šestačtyřiceti let, správce statků lorda Burdocka, nenápadných způsobů a vzezření, úplně poslední člověk na světě, který by provokoval tak hrozného protivníka. Proti němu, jak se zdá, použil Neviditelný železnou tyč vytrženou z kusu rozbitého plotu. Zastavil toho tichého muže, který klidně mířil domů na oběd, zaútočil na něj, srazil jeho slabou obranu, zlomil mu ruku, povalil ho a rozmlátil mu hlavu na kaši.

Tu tyč musel ovšem vytáhnout z plotu předtím, než svou oběť potkal – musel ji nést už připravenou v ruce. Zdá se, že se k věci vztahují jen další dva drobné údaje nad to, co už bylo řečeno. Jeden je ta okolnost, že jáma po těžbě štěrku neležela na přímé Wicksteedově cestě domů, nýbrž skoro dvě stě yardů stranou. Druhý je výpověď jedné malé dívky, podle které viděla cestou do odpolední školy zavražděného muže, jak zvláštně „klusá“ přes pole směrem k jámě. Její předvedení jeho pohybů naznačuje muže, který něco pronásleduje po zemi před sebou a čas od času po tom udeří holí. Ta dívka ho spatřila živého jako poslední. Ztratil se jí z očí vstříc smrti, zápas jí zastínila jenom skupinka buků a lehký terénní propad.

A to, aspoň podle mínění autora těchto řádků, vymaňuje tu vraždu z říše čiré svévole. Můžeme si představit, že Griffin vzal tu tyč sice jako zbraň, ale bez vyloženého úmyslu použít ji k vraždě. Wicksteed potom možná šel kolem a všiml si té tyče, jak se nevysvětlitelně pohybuje vzduchem. Beze stopy pomyšlení na Neviditelného – Port Bur-

dock je přece deset mil daleko – ji mohl začít pronásledovat. Je docela možné, že o Neviditelném do té doby ani neslyšel. Lze si pak představit, jak Neviditelný utíká pryč – potichu, aby neprozradil svoji přítomnost v okolí – a Wicksteed, rozrušený a zvědavý, pronásleduje ten nevysvětlitelně pohyblivý předmět – a nakonec po něm udeří.

Nepochybně mohl Neviditelný svého prostředně starého pronásledovatele za obvyklých okolností snadno nechat za sebou, ale poloha, v jaké bylo Wicksteedovo tělo nalezeno, naznačuje, že měl tu smůlu a svou kořist nahnal do kouta mezi hustý porost kopřiv a jámu po těžbě štěrku. Těm, kdo vědí o Neviditelného mimořádné prchlivosti, bude snadné představit si zbytek té srážky.

To je ale jen pouhá domněnka. Jediná nepopiratelná fakta – protože dětské příběhy jsou často nespolehlivé – jsou nález Wicksteedova mrtvého těla, umláceného k smrti, a zakrvácené železné tyče zahozené mezi kopřivami. Griffinovo odhození té tyče naznačuje, že v citovém rozrušení z té události byl účel, kvůli kterému ji vzal – pokud nějaký měl – opuštěn. Byl to jistě silně egoistický a necitelný muž, ale pohled na vlastní oběť, na první oběť, krvavou a žalostnou u jeho nohou, mohl uvolnit nějaký dlouho zadržovaný pramen lítosti, který mohl na čas zaplavit jakýkoli plán jednání, který si do té doby vytvořil.

Po vraždě pana Wicksteeda, jak se zdá, zamířil napříč krajem k planině. Je tu příběh o hlasu, který zaslechli kolem západu slunce dva muži na poli u Fern Bottomu. Ten hlas kvílel a smál se, vzlykal a sténal a chvílemi vykřikoval. Muselo to být zvláštní poslouchání. Nesl se přes jetelové pole a dozněl směrem k pahorkům.

Toho odpoledne se Neviditelný musel něco dozvědět o tom, jak rychle Kemp využil jeho svěření. Musel narazit na zamčené a zajištěné domy; snad se potuloval kolem nádraží a kradl se kolem hostinců a nepochybně četl vyhlášky a uvědomil si něco z povahy toho tažení proti sobě. A jak večer postupoval, byla pole tu a tam poseta skupinkami tří nebo čtyř mužů, hlučnými pod kňučením psů. Tihle lidští lovci

měli zvláštní pokyny pro případ setkání, jak se mají navzájem podpořit. On ale všem obratně unikl. Můžeme pochopit něco z jeho rozhořčení, a nemohlo být o nic menší proto, že informace, které tak nemilosrdně nasadili proti němu, poskytl on sám. Toho dne přinejmenším pozbyl odvahy; téměř celých čtyřiadvacet hodin, až na tu chvíli, kdy se obrátil na Wicksteeda, byl štvanec. V noci se musel najíst a vyspat, protože ráno byl zase ve své kůži, čilý, mocný, zuřivý a zlovolný, připravený na své poslední veliké utkání se světem.

Kapitola dvacátá sedmá.
Obležení Kempova domu

Kemp si přečetl podivné psaní, napsané tužkou na umaštěném listu papíru.

„Byl jste úžasně energický a chytrý," stálo v dopise, „i když si neumím představit, co z toho máte mít. Jste proti mně. Celý den jste mě honil; pokusil jste se mě připravit o noční odpočinek. Ale najedl jsem se navzdory vám, vyspal jsem se navzdory vám a hra teprve začíná. Hra teprve začíná. Nezbývá než zahájit Teror. Toto oznamuje první den Teroru. Port Burdock už nepatří Královně, oznamte to svému policejnímu plukovníkovi i ostatním; patří mně – Teroru! Toto je první den prvního roku nové epochy – epochy Neviditelného. Jsem Neviditelný První. Pro začátek bude vláda mírná. V první den bude pro výstrahu jedna poprava – muže jménem Kemp. Smrt za ním vyráží dnes. Může se zavřít, může se schovat, obklopit se strážemi, obléci si brnění, jestli chce – smrt, neviditelná smrt, se blíží. Ať si udělá, co může; mému lidu to zapůsobí. Smrt vyráží z poštovní schránky kolem poledne. Dopis spadne dovnitř, až půjde kolem pošťák, a pak – vzhůru! Hra začíná. Smrt vyráží. Nepomáhejte mu, můj lide, aby smrt nedopadla i na vás. Dnes má Kemp zemřít."

Kemp si dopis přečetl dvakrát. „To není žádný žert," řekl. „To je jeho hlas! A on to myslí vážně."

Obrátil složený list a na straně s adresou spatřil razítko Hintondean a prozaický detail: „dlužné dva pence".

Pomalu vstal, nechal nedojedený oběd na stole – dopis přišel jednohodinovou poštou – a odešel do pracovny. Zazvonil na hospodyni a řekl jí, ať obejde celý dům, zkontroluje všechny uzávěry oken a zavře všechny okenice. Okenice ve své pracovně zavřel sám. Ze zamčené zásuvky v ložnici vyndal malý revolver, pečlivě ho prohlédl a zasunul si ho do kapsy u domácího kabátu. Napsal několik krátkých vzkazů, jeden plukovníku Adyemu, dal je služce, aby je odnesla, a přesně jí vysvětlil, kudy má dům opustit. „Není v tom žádné nebezpečí," řekl a v duchu dodal: „pro vás." Když to vyřídil, chvíli zůstal zamyšlený a pak se vrátil ke zchladlému obědu.

Jedl s pauzami na přemýšlení. Nakonec prudce udeřil do stolu. „Dostaneme ho!" řekl. „A já jsem návnada. On zajde moc daleko."

Vyšel nahoru do belvederu a za sebou pečlivě zavíral každé dveře. „Je to hra," řekl, „podivná hra – ale všechny šance jsou na mé straně, pane Griffine, přes vaši neviditelnost. Griffin *contra mundum*... a to pořádně."

Postavil se k oknu a zahleděl se na horký svah. „Jídlo si musí shánět každý den – a nezávidím mu to. Opravdu dnes v noci spal? Někde pod širým nebem – aby do něho nikdo nevrazil. Kéž by přišlo pořádné chladné mokré počasí místo tohohle vedra.

„Třeba mě teď pozoruje."

Přistoupil blíž k oknu. Něco ostře ťuklo o cihly nad rámem a Kemp prudce ucukl.

„Jsem nervózní," řekl si. Trvalo pět minut, než k oknu šel znovu. „To musel být vrabec," řekl.

Za chvilku zaslechl zvonek u předních dveří a spěchal dolů. Odjistil zámek, odsunul závoru, prohlédl řetěz, nasadil ho a opatrně otevřel, aniž se ukázal. Pozdravil ho známý hlas. Byl to Adye.

„Vaši služku někdo přepadl, Kempe," řekl škvírou mezi dveřmi.

„Cože!" zvolal Kemp.

„Sebrali jí ten vzkaz od vás. Je tu někde blízko. Pusťte mě dovnitř."

Kemp pustil řetěz a Adye prošel co nejužší škvírou. Zůstal stát v hale a s nesmírnou úlevou se díval, jak Kemp znovu zajišťuje dveře. „Vzkaz jí vyrval z ruky. Strašně ji vylekal. Je dole na stanici. Má hysterický záchvat. Je někde blízko. Co v tom vzkazu stálo?“

Kemp zaklel.

„Jak jsem byl hloupý,“ řekl Kemp. „Mohl jsem to vědět. Z Hintondeanu to není ani hodina chůze. Už?“

„Co se děje?“ řekl Adye.

„Podívejte se!“ řekl Kemp a odvedl ho do pracovny. Podal Adyemu dopis od Neviditelného. Adye si ho přečetl a tiše hvízdl. „A vy –?“ zeptal se Adye.

„Navrhl jsem past – jako hlupák,“ řekl Kemp, „a návrh jsem poslal po služce. Jemu.“

Adye navázal na Kempovy kletby.

„Vypaří se,“ řekl Adye.

„Ten ne,“ řekl Kemp.

Shora zazněl ohlušující třesk skla. Adye zahlédl stříbrný záblesk malého revolveru, který Kempovi napůl trčel z kapsy. „To je okno, nahoře!“ řekl Kemp a vyrazil napřed. Zatímco byli ještě na schodech, přišel druhý třesk. Když dorazili do pracovny, zjistili, že dvě ze tří oken jsou roztříštěná, polovina pokoje je zasypaná střepy a na psacím stole leží velký pazourek. Oba muži se zastavili ve dveřích a prohlíželi tu spoušť. Kemp znovu zaklel, a jak klel, třetí okno práskalo jako výstřel z pistole, chvíli viselo s hvězdou prasklin a pak se v zubatých, chvějících se trojúhelnících zřítilo do pokoje.

„K čemu to je?“ zeptal se Adye.

„To je začátek,“ řekl Kemp.

„Dá se sem nějak vyšplhat?“

„Ani kočka ne,“ řekl Kemp.

„Žádné okenice?“

„Tady ne. Všechny pokoje dole – Pozor!“

Zdola se ozvalo třesknutí a pak tupé údery do dřeva. „Zatracený chlap!“ řekl Kemp. „To musí být – ano – jedna z ložnic. Chce se pustit do celého domu. Ale je to blázen. Okenice jsou zavřené a sklo bude padat ven. Pořeže si nohy.“

Další okno oznámilo svou zkázu. Oba muži stáli zmateně na odpočívadle. „Mám to!“ řekl Adye. „Dejte mi hůl nebo něco a já doběhnu na stanici a dám pustit stopaře. To by s ním mělo zatočit! Jsou kousek – ani ne deset minut –“

Další okno šlo cestou svých druhů.

„Nemáte revolver?“ zeptal se Adye.

Kempova ruka zajela do kapsy. Pak zaváhal. „Žádný nemám – aspoň ne nazbyt.“

„Vrátím vám ho,“ řekl Adye. „Tady budete v bezpečí.“

Kemp, zahanbený tím chvilkovým výmyslem, mu zbraň podal.

„A teď ke dveřím,“ řekl Adye.

Zatímco váhavě stáli v hale, zaslechli, jak v prvním patře praská a cinká okno jedné z ložnic. Kemp šel ke dveřím a začal co nejtišeji sunout závory. Obličej měl o něco bledší než obvykle. „Vyjděte rovnou ven,“ řekl Kemp. V příštím okamžiku byl Adye na prahu a závory padaly zpět do úchytů. Chvíli zaváhal, protože se cítil jistěji se zády o dveře. Pak vykročil, vzpřímený a pevný, dolů po schodech. Přešel trávník a mířil k brance. Tráva se jako by zvlnila malým vánkem. Něco se vedle něho pohnulo. „Zastavte,“ řekl Hlas a Adye strnul; ruka se mu sevřela na revolveru.

„Co?“ řekl Adye, bledý a nasupený, s každým nervem napjatým.

„Prokažte mi laskavost a vraťte se do domu,“ řekl Hlas, stejně napjatý a sveřepý jako Adye.

„Promiňte,“ řekl Adye poněkud ochraptěle a navlhčil si rty jazykem. Hlas se mu zdál nalevo, trochu před ním. Co kdyby zkusil štěstí a vystřelil?

„Co chcete dělat?“ řekl Hlas, a oba se mezi sebou rychle pohnuli; z otevřené kapsy u Adyeho šatu blýsklo slunce.

Adye od toho upustil a přemýšlel. „Kam jdu,“ řekl pomalu, „je moje věc.“ Slova ještě měl na rtech, když se mu kolem krku ovinula paže, do zad narazilo koleno a on padal naznak. Nemotorně vytasil zbraň a nesmyslně vystřelil, a v příštím okamžiku ho něco uhodilo do úst a revolver mu někdo vyrval z ruky. Marně se zachytil kluzké končetiny, pokusil se vstát a znovu klesl. „Zatraceně!“ řekl Adye. Hlas se zasmál. „Zabil bych vás teď, kdyby to nebylo plýtvání kulkou,“ řekl. Spatřil revolver ve vzduchu, šest stop daleko, namířený na něho.

„Tak co?“ řekl Adye a posadil se.

„Vstaňte,“ řekl Hlas.

Adye vstal.

„Pozor,“ řekl Hlas a pak zuřivě: „Žádné triky. Pamatujte, že já váš obličej vidím, i když vy ten můj ne. Musíte zpátky do domu.“

„On mě nepustí dovnitř,“ řekl Adye.

„To je škoda,“ řekl Neviditelný. „S vámi se nehádám.“

Adye si znovu navlhčil rty. Odvrátil pohled od hlavně revolveru a spatřil moře, daleko vzadu, temně modré pod polednem; hladké zelené pahorky, bílý útes nad mysem a nespočetné domy města – a najednou věděl, že život je velmi sladký. Oči se mu vrátily k té malé kovové věci visící mezi nebem a zemí, šest yardů daleko. „Co mám dělat?“ řekl zasmušile.

„Co mám dělat *já*?“ zeptal se Neviditelný. „Seženete pomoc. Jediné, co jde, je, abyste se vrátil.“

„Zkusím to. Jestli mě pustí dovnitř, slíbíte mi, že se nevrhnete na dveře?“

„Já s vámi nic nemám,“ řekl Hlas.

Kemp, který po Adyeho odchodu rychle vyběhl nahoru, teď přikrčený mezi střepy opatrně vyhlížel přes okraj okenního parapetu pracovny a díval se, jak Adye vyjednává s Neviditelným. „Proč nestřelí?“

šeptal si Kemp. Pak se revolver trochu pohnul a Kempovi do očí šlehl odraz slunečního paprsku. Zastínil si oči a snažil se najít zdroj toho oslepujícího svitu.

„Panebože!“ řekl. „Adye vydal revolver.“

„Slibte, že se nevrhnete na dveře,“ říkal Adye. „Nehrajte vítěznou hru moc daleko. Dejte člověku šanci.“

„Vraťte se do domu. Říkám vám rovnou, že nic slibovat nebudu.“

Adye se zdál být náhle rozhodnutý. Otočil se k domu a šel pomalu s rukama za zády. Kemp ho pozoroval – zmatený. Revolver zmizel, znovu blýskl, znovu zmizel a při bližším pohledu se ukázal jako malý tmavý předmět, který Adyeho sledoval. Pak už to šlo rychle. Adye skočil dozadu, prudce se otočil, sáhl po tom malém předmětu, minul, vyhodil ruce vzhůru a padl obličejem k zemi; ve vzduchu po něm zůstal malý modravý obláček. Kemp výstřel neslyšel. Adye sebou škubal, nadzvedl se na jedné paži, zhroutil se znovu a zůstal ležet nehybně.

Chvíli zůstal Kemp zírat na tichou nedbalost Adyeho polohy. Odpoledne bylo horké a nehybné, zdálo se, že se na celém světě nehýbe nic kromě dvou žlutých motýlů, kteří se honili křovím mezi domem a brankou. Adye ležel na trávníku blízko branky. Rolety všech vilek dole podél silnice byly stažené, ale v jednom malém zeleném letohrádku byla bílá postava – zřejmě starý pán, který spí. Kemp pátral po okolí domu, jestli neuvidí revolver, ale ten zmizel. Oči se mu vrátily k Adyemu. Hra začínala dobře.

Pak se u předních dveří ozvalo zvonění a klepání, které nakonec zesílilo do bouře, ale podle Kempova příkazu se služebnictvo zamklo v pokojích. Následovalo ticho. Kemp seděl a poslouchal a pak začal opatrně vyhlížet všemi třemi okny, jedním po druhém. Vyšel ke schodišti a stál tam a napjatě poslouchal. Vyzbrojil se pohrabáčem z ložnice a šel znovu zkontrolovat vnitřní uzávěry oken v přízemí. Všechno bylo v pořádku a tiché. Vrátil se do belvederu. Adye ležel bez hnutí

přes okraj štěrku, přesně jak padl. Po silnici od vilek šli služka a dva strážníci.

Všechno bylo mrtvolně tiché. Ti tři se jako by blížili velmi pomalu. Přemýšlel, co jeho protivník dělá.

Trhl sebou. Zdola se ozval třesk. Zaváhal a znovu sešel dolů. Dům se najednou rozezněl tvrdými ranami a praskáním dřeva. Zaslechl třesk a ničivý zvonivý zvuk železných úchytů okenic. Otočil klíč a otevřel dveře kuchyně. Jak to udělal, okenice, roztříštěné a praskající, se vyvalily dovnitř. Zůstal zděšen stát. Okenní rám až na jednu příčku byl ještě celý, ale v rámu zbývaly jen malé zuby skla. Okenice byly roztlučeny sekerou a sekera právě dopadala širokými švihy na okenní rám a železné tyče, které ho chránily. Pak náhle poskočila stranou a zmizela. Spatřil revolver, který ležel venku na pěšině, a pak ta malá zbraň vylétla do vzduchu. Uhnul zpět. Revolver cvakl o chvilku pozdě a nad hlavou mu prolétla tříska z okraje zavírajících se dveří. Zabouchl dveře, zamkl, a jak stál na druhé straně, zaslechl, jak Griffin řve a směje se. Pak se znovu rozlehly rány sekery se vším tím praskáním a tříštěním.

Kemp stál v chodbě a snažil se přemýšlet. Za chvíli bude Neviditelný v kuchyni. Tyhle dveře ho ani vteřinu nezadrží, a potom –

U předních dveří se znovu ozvalo zvonění. Budou to strážníci. Vběhl do haly, nasadil řetěz, odsunul závory. Nechal dívku promluvit, než řetěz uvolnil, a všichni tři vrazili do domu najednou. Kemp zase dveře zabouchl.

„Neviditelný!“ řekl Kemp. „Má revolver, zbývají mu dvě rány. Zabil Adyeho. Každopádně ho zastřelil. Neviděli jste ho na trávníku? Leží tam.“

„Kdo?“ řekl jeden ze strážníků.

„Adye,“ řekl Kemp.

„Šli jsme zezadu,“ řekla dívka.

„Co to tam třískne?“ ptal se jeden strážník.

„Je v kuchyni – nebo tam bude. Našel sekeru –“

Dům se najednou zaplnil Neviditelného ohlušujícími údery do kuchyňských dveří. Dívka se zahleděla k nim, otřásla se a stáhla se do jídelny. Kemp se v útržcích vět snažil všechno vysvětlit. Slyšeli, jak dveře kuchyně povolují.

„Pojďte sem,“ řekl Kemp, který se vzchopil k činu, a strkal strážníky do dveří jídelny.

„Pohrabáč,“ řekl Kemp a vrhl se k mříži u krbu. Pohrabáč, který si nosil s sebou, podal jednomu strážníkovi, a ten z jídelny druhému. Pak se najednou vrhl zpátky.

„Hop!“ vykřikl jeden strážník, uhnul a zachytil sekeru pohrabáčem. Pistole cvakla předposlední ránou a prorazila drahého Sidneyho Co-opera. Druhý strážník zasáhl pohrabáčem tu malou zbraň, jako když se sráží vosa, a odhodil ji s rachotem na podlahu.

Při prvním srážení dívka vykřikla, chvíli stála u krbu a křičela a pak běžela otevřít okenice – patrně s úmyslem uprchnout rozbitým oknem.

Sekera couvla do chodby a klesla do polohy asi dvě stopy nad zemí. Slyšeli, jak Neviditelný oddechuje. „Stůjte stranou, vy dva,“ řekl. „Chci toho Kempa.“

„My chceme vás,“ řekl první strážník, rychle vyrazil kupředu a švihl pohrabáčem po Hlasu. Neviditelný musel uskočit, protože vrazil do stojanu na deštníky.

Pak, zatímco strážník zavrávoral po úderu, který mu nevyšel, Neviditelný odpověděl sekerou; helma se zmačkala jako papír a rána poslala muže vířivě k zemi u ústí kuchyňského schodiště. Ale druhý strážník, mířící pohrabáčem za sekerou, zasáhl něco měkkého, co křuplo. Ozval se ostrý výkřik bolesti a sekera spadla na zem. Strážník znovu mávl do prázdna, netrefil nic; nohou přišlápl sekeru a udeřil znovu. Pak zůstal stát s pohrabáčem napřaženým jako kyj a napjatě naslouchal, jestli neuslyší nejmenší pohyb.

Slyšel, jak se otevřelo okno v jídelně a jak uvnitř krátce zaduněly spěšné kroky. Jeho druh se překulil a posadil se; mezi okem a uchem mu stékala krev. „Kde je?“ ptal se muž na zemi.

„Nevím. Trefil jsem ho. Stojí někde v hale. Pokud neproklouzl kolem tebe. Doktore Kempe – pane.“

Pauza.

„Doktore Kempe,“ volal strážník znovu.

Druhý strážník se začal nemotorně stavět na nohy. Vstal. Z kuchyňského schodiště se najednou dalo zaslechnout tiché cupot bosých nohou. „Jéj!“ vykřikl první strážník a bez rozmyslu mrštil pohrabáčem. Rozbil tak malou plynovou konzolu.

Zdálo se, že se Neviditelného chystá pronásledovat dolů. Pak si to rozmyslel a vstoupil do jídelny.

„Doktore Kempe –“ začal a zarazil se.

„Doktor Kemp je hrdina,“ řekl, když mu druh nahlédl přes rameno.

Okno v jídelně bylo dokořán a nebylo vidět ani služku, ani Kempa.

Mínění druhého strážníka o Kempovi bylo stručné a šťavnaté.

Kapitola dvacátá osmá. Lovec štvaný

Pan Heelas, nejbližší Kempův soused mezi majiteli vilek, spal ve svém letohrádku, když obléhání Kempova domu začalo. Pan Heelas patřil k houževnaté menšině, která odmítala věřit „těm nesmyslům“ o Neviditelném. Jeho žena ovšem – jak mu bylo později připomínáno – věřila. Trval na tom, že se bude po zahradě procházet, jako by se vůbec nic nedělo, a odpoledne usnul podle zvyklosti z let. Prospal třesk oken a pak se najednou probudil s podivným přesvědčením, že něco není v pořádku. Podíval se k Kempovu domu, promnul si oči a podíval se znovu. Pak dal nohy na zem a seděl a poslouchal. Řekl, že ať je proklet, ale ta podivná věc tam pořád byla vidět. Dům vypadal, jako by byl celé týdny opuštěný – po bouřlivém výtržnictví. Všechna okna byla rozbitá, a všechna okna kromě oken belvederu byla zaslepena vnitřními okenicemi.

„Mohl bych přísahat, že všechno bylo v pořádku –“ podíval se na hodinky – „před dvaceti minutami.“

Pak si uvědomil pravidelné dunění a cinkání skla, které zaznívalo z dálky. A pak, zatímco seděl s otevřenou pusou, přišla ještě podivuhodnější věc. Okenice obývacího pokoje se prudce rozletěly a objevila se tam služka v klobouku a venkovním oblečení, která se zběsile pokoušela vysunout okno nahoru. Najednou se vedle ní objevil muž, který jí pomáhal – doktor Kemp! V příštím okamžiku bylo okno otevřené a služka se soukala ven; vrhla se vpřed a zmizela v křoví. Pan Heelas vstal a mlhavě i vehementně nahlas okomentovával všechny tyhle podivuhodnosti. Viděl, jak Kemp stojí na parapetu, vyskakuje z okna

a vzápětí už běží po pěšině v křoví, přikrčený, jako muž, který se vyhýbá pozorování. Zmizel za zlatým deštěm a znovu se objevil, jak přelézá plot sousedící s otevřenou plání. Během vteřiny přepadl na druhou stranu a běžel ohromnou rychlostí po svahu dolů směrem k panu Heelasovi.

„Pane bože!“ zvolal pan Heelas, kterého napadla jediná myšlenka. „To je ten mizera Neviditelný! Takže je to přece pravda!“

Pro pana Heelase znamenalo takovou věc pomyslet totéž co jednat, a jeho kuchařka, která ho pozorovala z horního okna, s úžasem viděla, jak se žene k domu rychlostí dobrých devíti mil za hodinu. Práskly dveře, zvonily zvonky a hlas pana Heelase řval jako býk: „Zavřít dveře, zavřít okna, zavřít všechno! – Neviditelný se blíží!“ Dům se naráz zaplnil ječením, povely a cupotáním nohou. Sám se rozběhl zavřít prosklené dveře, které vedly na verandu; v tu chvíli se nad okrajem zahradního plotu objevila Kempova hlava, ramena a koleno. V dalším okamžiku se Kemp prodral chřestem a běžel přes tenisový trávník k domu.

„Dovnitř nemůžete,“ řekl pan Heelas a zajišťoval závory. „Je mi velmi líto, jestli jde po vás, ale dovnitř nemůžete!“

Kemp se s obličejem plným hrůzy objevil těsně u skla, bušil do něho a pak zběsile cloumal prosklenými dveřmi. Pak, když viděl, že je to marné, běžel po verandě, přeskočil její konec a šel bušit na boční dveře. Pak oběhl kolem po boční brance před dům a odtud na silnici dolů do kopce. A pan Heelas, zírající ze svého okna – s obličejem plným hrůzy –, sotva stačil zahlédnout Kempa zmizet, když už chřest začaly dupat sem a tam neviditelné nohy. Pan Heelas vyrazil střemhlav nahoru po schodech a zbytek honičky už je mimo jeho dosah. Jak ale míjel okno nad schodištěm, zaslechl, jak práskla boční branka.

Když Kemp vyběhl na silnici na svahu, přirozeně se dal směrem dolů, a tak se stalo, že sám na vlastní kůži běžel přesně ten závod, který ještě před čtyřmi dny z okna své pracovny v belvederu kriticky sle-

doval. Běžel dobře na muže bez tréninku, a i když měl obličej bledý a zpocený, uvažoval do poslední chvíle chladně. Běžel širokými kroky, a kdekoli bylo kousek drsné půdy, kdekoli bylo nasypáno čerstvé štěrkovisko z pazourků nebo oslnivě svítil střep skla, přešel přes to a nechal holé neviditelné nohy, které ho pronásledovaly, aby si zvolily, kudy budou chtít.

Kemp poprvé v životě zjistil, že silnice na svahu je nepopsatelně dlouhá a opuštěná a že počátky města daleko dole u paty kopce jsou podivně vzdálené. Nikdy neexistoval pomalejší a bolestivější způsob pohybu než běh. Všechny ty vyzáblé vilky, které spaly v odpoledním slunci, vypadaly zamčené a zabarikádované; bezpochyby zamčené a zabarikádované byly – na jeho vlastní pokyn. Ale aspoň mohly dávat pozor na případ jako tenhle! Město se teď vynořovalo, moře za ním zmizelo z dohledu, a dole se už lidé začínali hýbat. Právě přijížděla tramvaj k patě svahu. Za ní byla policejní stanice. Nebyly to kroky, co slyšel za zády? Zrychlit.

Lidé dole na něho zírali, jeden nebo dva utíkali a dech ho začínal píchat v krku. Tramvaj už byla docela blízko a v hostinci U Veselých kriketistů hlasitě zavírali dveře. Za tramvají stály tyče a hromady štěrku – stavba kanalizace. Chvíli ho napadlo skočit do tramvaje a přibouchnout dveře a potom se rozhodl zamířit k policejní stanici. V příštím okamžiku už byl za dveřmi hostince U Veselých kriketistů a vybíhal do spalujícího konce ulice, mezi lidi. Kočí tramvaje a jeho pomocník – zaražení pohledem na jeho zuřivý spěch – stáli a civěli, koně od tramvaje odpřažení. Dál v ulici se nad hromadami štěrku objevily užaslé obličeje kopáčů.

Jeho tempo trochu polevilo, a pak zaslechl rychlé bosé kroky pronásledovatele a znovu vyrazil kupředu. „Neviditelný!“ křikl na kopáče s mlhavým ukazovacím gestem, a jako by ho osvítilo, přeskočil výkop a vložil mezi sebe a honičku statnou skupinu. Pak od myšlenky na policejní stanici upustil, zabočil do malé postranní uličky, prohnal se ko-

lem vozíku se zeleninou, zaváhal desetinu vteřiny u dveří cukrárny a pak zamířil k ústí průchodu, který vedl zpátky do hlavní ulice Hill Street. Hrály si tam dvě tři malé děti, které s křikem při jeho zjevení uhnuly stranou, a vzápětí se otvíraly dveře a okna a vzrušené matky dávaly průchod svým srdcím. Vyrazil znovu na Hill Street, tři sta yardů od konce tramvajové trati, a hned si uvědomil zběsilý hluk hlasů a běžící lidi.

Pohlédl ulicí vzhůru směrem k svahu. Sotva tucet yardů před ním běžel obrovský kopáč, který v útržcích klel a zuřivě sekal rýčem, a hned za ním běžel průvodčí tramvaje se sevřenými pěstmi. Výš v ulici je následovali další, bili kolem sebe a křičeli. Dolů do města běželi muži i ženy a Kemp zřetelně postřehl jednoho muže, který vycházel ze dveří obchodu s holí v ruce. „Rozestupte se! Rozestupte se!“ volal někdo. Kemp si naráz uvědomil změněnou povahu honu. Zastavil se, rozhlédl se a lapal po dechu. „Je někde blízko!“ křičel. „Vytvořte řetěz napříč –“

Dostal silnou ránu pod ucho a odvrávoral, snaže se otočit čelem k neviditelnému protivníkovi. Jen tak tak udržel rovnováhu a bezmocně udeřil do vzduchu. Pak dostal další ránu pod čelist a svalil se obličejem na zem. V příštím okamžiku mu koleno stlačilo bránici a dvě chtivé ruce ho popadly za krk, ale sevření jedné bylo slabší než druhé; chytil zápěstí, zaslechl výkřik bolesti od útočníka, a pak nad ním prosvištěl kopáčův rýč a s tupým žuchnutím cosi zasáhl. Na tváři pocítil kapku vlhkosti. Sevření na hrdle se naráz uvolnilo, a Kemp se křečovitým úsilím vymanil, popadl ochablé rameno a převalil se nahoru. Chytil neviditelné lokty u země. „Mám ho!“ vykřikl Kemp. „Pomoc! Pomoc – držte! Je dole! Držte mu nohy!“

V další vteřině se do té rvačky vrhli všichni naráz, a kdo by přišel na silnici odjinud, mohl by si myslet, že se tu hraje mimořádně divoký rugbyový zápas. A po Kempově výkřiku už se nekřičelo – jen rány, dupot a těžké oddechování.

Pak přišlo mohutné úsilí, Neviditelný shodil ze sebe dva soupeře a zvedl se na kolena. Kemp se ho zpředu držel jako pes na jelenovi a tucet rukou drapal, svíral a trhal Neviditelného. Průvodčí tramvaje ho najednou chytil za krk a ramena a strhl ho dozadu.

Hromada rvoucích se mužů znovu šla k zemi a převalila se. Obávám se, že se tam také zběsile kopalo. Pak najednou divoký výkřik: „Milost! Milost!“ – který rychle utichl ve zvuk podobný dušení.

„Zpátky, vy blázni!“ křikl tlumený hlas Kempa a statné postavy se rázně odstrkávaly dozadu. „Je zraněný, povídám vám. Ustupte!“

Chvíli trvalo, než se podařilo udělat kolem něho prostor, a pak kruh dychtivých tváří viděl, jak doktor klečí jako patnáct palců nad zemí a drží neviditelné paže při zemi. Za ním strážník svíral neviditelné kotníky.

„Nepouštějte ho,“ křičel velký kopáč s krvavým rýčem v ruce, „simuluje.“

„Nesimuluje,“ řekl doktor, opatrně zvedaje koleno; „a já ho udržím.“ Obličej měl pohmožděný a začínal mu rudnout; mluvil těžce, protože ret mu krvácel. Pustil jednu ruku a zdálo se, že ohledává obličej. „Ústa jsou celá mokrá,“ řekl. A pak: „Dobrý bože!“

Prudce se zvedl a pak si u té neviditelné věci klekl na zem. Následovalo strkání a šoupání nohama, dupot nových příchozích, kteří přidávali k tlaku davu. Lidé teď vycházeli z domů. Dveře hostince U Veselých kriketistů najednou zůstaly dokořán. Mluvilo se málo.

Kemp zkoumal rukou, a jeho ruka jako by procházela prázdným vzduchem. „Nedýchá,“ řekl, a pak: „Nemohu nahmatat srdce. Jeho bok – uf!“

Najednou stará žena, která se dívala pod paží velkého kopáče, ostře vykřikla. „Podívejte se tam!“ řekla a vystrčila vrásčitý prst.

A tam, kam ukazovala, všichni spatřili – mdlý a průsvitný, jako by byl ze skla, takže šlo rozeznat žíly i tepny, kosti i nervy – obrys ruky,

bezvládně ležící dlaně dolů. Jak se dívali, zahalovala se do mlhy a stávala se neprůhlednou.

„Hola!“ zvolal strážník. „Teď se mu ukazují nohy!“

A tak se – pomalu, počínaje rukama a nohama a plazíc se podél končetin do životních středů těla – ta podivná proměna pokračovala. Bylo to jako pomalé šíření jedu. Nejdřív přišly malé bílé nervy, nejasný šedivý náčrt údu, pak sklovité kosti a spletité tepny, pak maso a kůže, nejdřív slabé zamlžení a pak rychle houstnoucí a neprůhledné. Za chvíli viděli jeho rozdrcenou hruď a ramena a nejasný obrys stažených a pobitých rysů obličeje.

Když dav konečně udělal Kempovi cestu, aby se mohl postavit, ležel tam na zemi, nahý a žalostný, pohmožděný a zlomený, mladý muž, kolem třicítky. Vlasy a čelo měl bílé – ne šedé stářím, ale bílé bělostí albinismu – a oči měl jako granáty. Ruce měl zaťaté, oči dokořán a výraz obličeje byl plný hněvu a zděšení.

„Zakryjte mu obličej!“ řekl kdosi. „Pro boha živého, zakryjte tu tvář!“ – a tři malé děti, které se tlačily dopředu davem, byly najednou pootočeny a zahnány zpátky.

Někdo přinesl prostěradlo z hostince U Veselých kriketistů, a když ho jím zakryli, odnesli ho do toho domu. A tam, na ošumělém lůžku v laciné, špatně osvětlené ložnici, obklopen davem nevědomých a vzrušených lidí, zlomený a zraněný, zrazený a bez slitování, dokončil Griffin, první ze všech lidí, který se učinil neviditelným, Griffin, nejnadanější fyzik, jakého svět kdy spatřil, v nekonečné katastrofě svou podivnou a hroznou pouť.

Epilog

Tak končí příběh podivných a zlých pokusů Neviditelného. A chcete-li se o něm dozvědět víc, musíte zajít do malého hostince blízko Port Stowe a promluvit si s hostinským. Vývěsní štít hostince je prázdná tabule, na které jsou jen klobouk a boty, a jeho jméno je názvem tohoto příběhu. Hostinský je malý, zavalitý mužíček s nosem válcovitých rozměrů, se štětinatými vlasy a občasnou růžovostí tváří. Pijte štědře a bude vám štědře vyprávět o všem, co se mu po oné době přihodilo, a jak ho právníci chtěli připravit o poklad, který na něm našli.

„Když zjistili, že nedokážou prokázat, čí peníze jsou čí, ať se propadnu," říká, „jestli ze mě nechtěli udělat obyčejnej poklad nalezený na cestě! Vypadám snad *já* jako poklad? A pak mi jeden pán dával zlatou guineu za večer, abych vyprávěl ten příběh v Empire Music 'All – jenom to vyprávět vlastníma slovama – až na jedno."

A pokud mu chcete náhle utnout proud vzpomínek, stačí se zeptat, jestli v tom příběhu nebyly tři rukopisné knihy. Přizná, že byly, a začne vysvětlovat s ujišťováním, že si každý myslí, že je má *on*! Ale propána! On je nemá. „Byl to Neviditelnej, kerej je sebral, aby je schoval, dyž sem já práskl do bot do Port Stowe. To ten pan Kemp napouští lidem do hlavy, že je mám *já*."

A pak upadne do zadumaného stavu, kradmo vás pozoruje, nervózně se zabývá sklenicemi a za chvíli šenk opustí.

Je to starý mládenec – vždycky měl mládenecké chutě – a v domě nejsou žádné ženské. Navenek se zapíná na knoflíky – to se od něho čeká –, ale v intimnějším soukromí, například v otázce šlí, pořád spo-

léhá na provázek. Hostinec vede bez podnikatelské píle, ale s příkladnou slušností. Pohyby má pomalé a je to velký myslitel. V obci má však pověst moudrosti a úctyhodné šetrnosti, a jeho znalost silnic jižní Anglie by zastínila samotného Cobbetta.

A v neděli ráno, každou neděli ráno, celý rok, kdy je uzavřen vnějšímu světu, a každý večer po desáté hodině, zajde si do svého soukromého salónku v šenku se sklenicí ginu lehce zabarveného vodou, a když ji postaví, zamkne dveře a prohlédne rolety a dokonce se podívá i pod stůl. A když se přesvědčí o své samotě, odemkne skříňku, krabici ve skříňce a zásuvku v té krabici a vyndá tři svazky vázané v hnědé kůži a slavnostně je položí doprostřed stolu. Vazba je ohlodaná počasím a potažená řasovou zelení – protože ty knihy jednou pobývaly v příkopu, a některé stránky jsou vymyté špinavou vodou do bílé. Hostinský se usadí do křesla, pomalu si plní dlouhou hliněnou dýmku – a přitom tím pohledem na knihy přímo hoduje. Pak si jednu přitáhne, otevře ji a začne studovat – listuje stránkami tam a zpátky.

Čelo má svraštělé a rty se mu bolestivě pohybují. „Iks, malá dvojka nahoře, křížek a cvrček. Pane! Toho rozumu, co ten měl!“

Za chvíli povolí a opře se, mžourá přes kouř do pokoje na věci, které jsou pro cizí oči neviditelné. „Plné tajemství,“ říká. „Úžasná tajemství!“

„Jen co to budu mít v hrsti – *pání*!“

„Já bych neudělal to, co udělal *on*; já bych prostě – no!“ Potáhne z dýmky.

A tak upadá do snění, do nehynoucího úžasného snu svého života. A ačkoli Kemp neúnavně pátrá, nikdo kromě hostinského neví, že ty knihy tam jsou – s jemným tajemstvím neviditelnosti a tuctem jiných podivných tajemství, která jsou v nich napsána. A nikdo jiný se o nich nedoví, dokud nezemře.

Herbert George Wells: Neviditelný

Překlad: Audioknihy CZ. Nový český překlad z originálu, který vznikl pro tento projekt a prošel nezávislou korekturou.

Zdroj originálního textu: Project Gutenberg #5230.

Originální text je volné dílo. Překlad a vydání: Audioknihy CZ, licence CC BY 4.0. Můžete jej sdílet a dál používat, pokud uvedete zdroj (Audioknihy CZ, audioknihycz.cz/kniha/neviditelny-wells/).

Audioknihu připravujeme. Další knihy a audioknihy zdarma najdete na audioknihycz.cz/kniha/neviditelny-wells/.